Nal. poczt. opł. ryczałtem.

Ціна 10 сот.

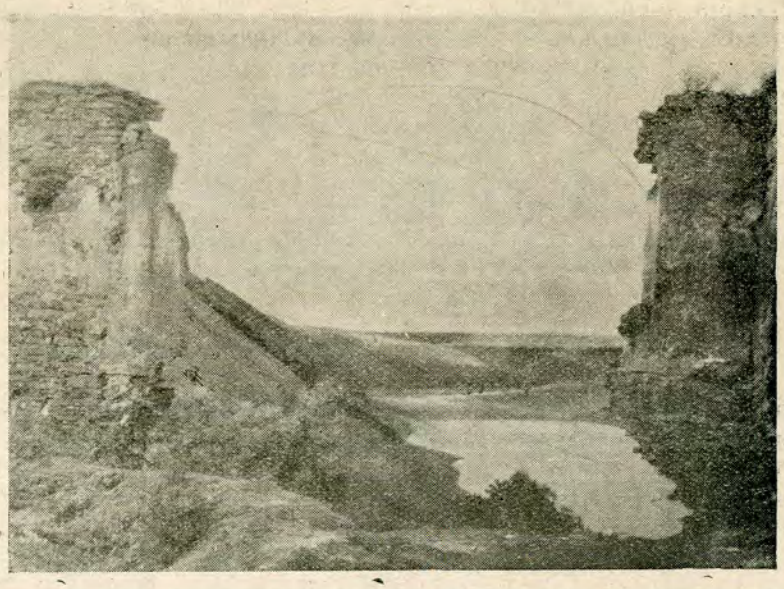
Наша Сила Христос Ре

ПОПУЛЯРНИЙ ЧАСОПИС, ПРИСВЯЧЕНИЙ ПОГЛИБЛЕННЮ РЕЛІГІЙНО-МОРАЛЬНОГО І НАЦІОНАЛЬНОГО ЖИТТЯ СЕРЕД УКРАЇНСЬКИХ РОДИН. ВИХОДИТЬ ДВІЧІ В МІСЯЦЬ.

ЛЬВІВ Ч. 18 1. ЖОВТНЯ 1933.

КРАСА РІДНОЇ ЗЕМЛІ

БІБЛІОТЕКА НАУК. ТОВ. ІМ. ШЕВЧЕНКА У ЛЬВОВІ

ВИД НА ДНІСТЕР ЗІ ЗАМКУ В РАКІВЦІ.

Москвофільство — наша національна недуга.

Загально відомо, що кожний живий організм, живе тіло, у хвилинах ослаблення чи хороби, є мало відгорний на шкідливі для того тіла впливи. Таким живим тілом є і національний організм, нарід. Коли він виснажений, то дуже легко поширюються серед нього ріжні язви, які його ще більше знесилюють.

Український нарід програв останню війну і революцію, як ніякий інший. Навіть кольорові народи Азії й Африки вспіли більше зберегти для себе політичних умов незалежного життя, ніж це вдалося нам, Українцям. Як наслідок цієї нечуваної програної прийшов не лише зовнішній, політичний поділ живого організму нашого народу поміж чотири чужі, але величезне внутрішнє ослаблення і занепад його господарських, культурних і моральних сил. З того скористала перш усього Москва і пішла на Україну наступом, якого не знає історія всіх народів і всіх часів. Завершенням того наступу є на холодно продумана і при помочі державного московського апарату проводжена система виголодження, а затим винищення всего населення Великої України.

Більша частина нашого народу стоїть тепер перед загрозою фізичної смерти. Менша частина, яка замешкує українські землі по той бік червоного пекла, або живе на еміграції у всіх частинах світу, хоче, як може і вміє, прийти з допомогою своїм вигибаючим братам. По всіх землях, де живуть Українці, лунають голоси протесту з приводу знущання московських катів, організуються комітети,

що придумують засоби, як цю допомогу найкраще перевести. Правда, не обходиться при тому без гризні й зайвого розбиття сил, але маємо надію, що перед лицем страшного нещастя, яке міліони наших братів зимою жде, всі ті заходи таки вдасться об'єднати.

Зате, при тій нагоді, помітне інше, більш трагічне явище: вороги нашого народу на нашій землі, які хотіли би з теперішнього його ослаблення скористати і позбутися його раз на завсіди, ті вороги кинулися цілими зграями, як галапаси, ссати його соки, пити його кров. Їм байдуже, що нарід гине, вони того хочуть, бо вони хочуть його кошом скріпитися.

Про одну таку язву, яка користає з того, що нарід наш має руки звязані і не може боронитися — ми вже нераз писали. Це релігійні секти. Провідники тих сект, що хмарами, мов комарі-галапаси, кинулися на наші села, це переважно куплені агенти, це здебільша виконавці чужої волі, що мов продажні юди, за юдин гріш, торгують нашим народом. Ми вже писали, що на їхню діяльність треба нам звернути дуже пильну увагу та освідомлювати тих, що попали в їхні сіти.

Другою такою язвою є наше москвофільство. Воно тепер проявляє чимраз дужчу активність, так би мовити, користає з нагоди, щоби жирувати на нашому національному лихоліттю. Таким наявним покажчиком зросту того москвофільства є два факти: талєргофські москвофільські свята і т. зв. лемківський буквар.

Талєргоф, як відомо, це австрійська місцевість, у якій цілими літами каралися всі, кого австрійська влада за часів світової війни підозрівала у симпатіях до царської Росії. Тисячі селян, священиків, студентів, а навіть робітників пережили страхіття талєргофського пекла. Богато з них від хоріб і знущань там і померло. Ось москвофіли кажуть, що майже всі талєргофці — це були приклонники тодішнього москвофільського руху в Галичині і що вони дістались там переважно на доноси Українців, які вважали москвофілів своїми політичними противниками і в той спосіб зводили з ними політичні розрахунки. Очевидно,одно і друге підла брехня. В Талєргофі мучилися однаково москвофіли як і Українці, одні й другі були однаково жертвами тоді пануючого в Галичині австрійського режиму і національних умовин, що тоді на українській території в Галичині були. Чимраз більше появляється тепер документів, які це понад усякий сумнів виказують.

Але москвофільським менерам це байдуже. Вони в негідний спосіб хотять змонополізувати для себе Талєргоф і талєргофське мучеництво. Використовуючи наше політичне розбиття і занепад наших національних сил, як наслідок сучасного лихоліття, вони підносять голови, устроюють „талєргофскі торжества" та провадять на них агітацію проти Українців, кидають гидкі наклепи на передвоєнне українство, кажуть, що в Талєргофі каралися лише москвофіли в наслідок доносів Українців і т. д. Словом, вони використовують талєргофські муки тисячів Українців для обпльовування тих самих Українців і для скріплення себе, своєї завмираючої партії.

У боротьбі з тою москвофільською язвою і її засобами агітації мусимо виразно відмежувати з одного боку москвофільський рух, як рух політичний, від московського ренегатства та москвофільських провідників, переважно запроданців, а з друго боку від несвідомих наших селян і інтелігентів, що стали москвофілами в добрій вірі. І відповідно до тієї ріжниці треба нам повести боротьбу з московськими наймитами, та за те усвідомлювати наших ідейних москвофілів, які не є нічого іншого лише Українцями, нашими братами, з іншою політичною орієнтацією. Цих останніх треба переконувати та пригорнути до себе, а тамтих нищити як небезпечних ворогів.

Та про це другим разом.

Чи св. Письмо є одиноким джерелом Обявлення?

„Тому, брати, стійте і держіться передань, котрих навчилися чи словом, чи нашим посланням". (2. Сол. II, 15.).

Перед повстанням протестантизму такого питання ніхто не ставив. Щойно від часу, як Мартин Лютер відкинув повагу Церкви навчаючої, питання це стало на часі.

Мартин Лютер став навчати, що одиноким джерелом Обявлення є св. Письмо. То значить, що всі правди, які Бог людям обявив і до вірування подав, знаходяться в св. Письмі. Хто св. Письма не читає, цей тих правд не знає. А хто не знає цих правд, не може бути спасений. Щоби пізнати ці правди, треба читати св. Письмо.

Католицька Церква знова вчить, що св. Письмо не містить усього цього, що Бог обявив. Св. Йоан виразно навчає: „Много й інших законів учинив Ісус перед лицем учеників, що не є записані в цій книзі". (Йоан XX, 30). Отже незаписані в св. Книгах усі діла Спасителя, хоч Апостоли знали їх, бо гляділи на них. На іншому знова місці цей самий Апостол і Євангелист так пише: „А є й много іншого, що зділав Ісус, що якби списати зокрема, думаю, що й сам світ не міг би помістити книг, котрі треба би написати". (Йоан, XXI, 25). Діяльність Спасителя була така велика, що не в людській силі описати її докладно.

Церква навчає, що св. Письмо не є одиноким джерелом Обявлення. Є ще інше джерело, а саме устне Передання церковне. В Новім Завіті устне Передання поруч св. Письма

завсіди вважалося джерелом Божого Обявлення.

Ісус Христос оснував свою Церкву не через приказ читання св. Письма, бож тоді св. Письма Нового Завіту ще не було. Апостоли рівнож ширили Церкву без вкладання обовязку на вірних читати св. Письмо. Сам Спаситель і Апостоли вчили людей правд Божих устно. Апостоли щойно під кінець свого життя стали писати Книги Нового Завіту. Отже заки ще повстали святі Книги, Церква вже істнувала і тодішні вірні так само розуміли обявлені Божі правди, як і пізніші, котрі вже мали спромогу св. Євангеліє читати.

Коли наш Спаситель мав відійти з цього світа до Небесного Отця, велів Апостолам, щоби розійшлися по цілій землі й будували Його царство. А як мали це зробити? Спосіб на це подав їм сам Ісус Христос.

Ніде ні одним словечком не приказав Апостолам, щоби списували Його науку і щоби через відчитування тих книг вели людей до спасення, але зате що іншого їм торжественно повелів: „Ідіть, навчайте всі народи... навчаючи їх заховуйте все, що я заповідав вам". (Мат. XXVIII, 19 — 20). „Хто увірить, буде спасений, а хто не увірить, буде осуджений". (Марк. XVI, 16). Це слова самого Господа Ісуса Христа, записані у св. Євангелистів Матея і Марка. Христос приказує навчати, себто живим словом проголошувати Свою науку, а той приказ відноситься до Апостолів і їх наслідників Епископів та їх помічників, священиків. Народам знова приказав Христос, щоби в цю науку, голошену живим словом, вірили.

Щоби Його святої науки ніхто з Апостолів, чи їх наслідників не перекрутив, запевнив їм Ісус Христос свою всемогучу поміч, кажучи: „І це Я з вами по всі дні до кінця віків". (Мат. XXVIII, 20). Отже переповідання, навчання живим словом учинив Христос джерелом віри для цілого світу і для кожного чоловіка зокрема. Цього переповідання Своєї науки не повірив будь кому, але св. Петрові й Апостолам, а відтак тим, котрим вони свою владу передали, т. зн. св. Отцю, Епископам та священикам.

І так також зрозуміли волю Учителя Апостоли, бо по Зісланню Св. Духа розійшлися по цілім світі й „проповідували всюди — як каже св. Марко — науку Христову". Так розуміли її св. Мученики, так Отці Церкви, так усі вірні аж до збунтованого черця Лютра, який перший поповнив цей блуд, що Біблію оголосив за одинокого учителя віри. Вслід за ним усі протестанти торочать немудрі теревені про св. Письмо, бо кажуть, що кожний має брати Христову віру тільки з самого св. Письма, а більше ні звідки.

(Докінчення буде).

о. Степан Ковалів.

■ ■ ■

До всіх наших Прихильників!

Долучуємо до цього числа часопису „Христос наша Сила" **почтові складанки** і просимо всіх наших Передплатників і Прихильників **надсилати передплату**. Хто має ще які **залеглости** — нехай їх при цій нагоді теж вирівняє. Точне вплачування передплати є передумовою успішного дальшого розвитку нашого часопису.

Під большевицьким ярмом.

— Переслідування релігії. — Большевик стріляє до хреста. — Масові процесії. — Червоні кати стріляють до мас вірних. — Обновлювання ікон. — Ліс хрестів на Йосафатовій Долині.

Поміщуємо цікаві спогади очевидця про те, що він сам пережив і бачив у большевицькому пеклі ще в 1923. р. Ці спогади ясно виявляють сатанську, протирелігійну працю червоних катів, що під їх ярмом стогне і гине ціла Україна. *Ред.*

Доки я ще живий, годі не записати подій, що їх свідком довелося мені бути на Великій Україні в 1923. році.

Думаю, що чули ви вже про стріли жида червоноармійця до хреста під Калинівкою на Поділлі. Вмить розійшлася вістка, що після стрілів потекла кров з хреста. А люди великими гуртами, часто густо цілими селами почали ходити на прощі до того хреста.

Після пережитих днів загального здичавіння, грабунків і деморалізації, котру внесла на Україну жидівсько-московська рать, ми побачили нараз тисячі побожних прочан, що йшли з процесіями, організували хори і склали на той мент відповідні набожні пісні.

Порядок цих походів був ось такий: попереду біло вбрані дівчатка, з віночками на головах, несли ікони, далі слідував хор — врешті маси прочан. Всі співали. При зустрічах з повертаючими партіями всі ставали на коліна і троєкратно просили: „Простіть нам, люди добрі, гріхи наші". — „Бог простить" — відповідали. У всіх були сльози в очах.

В селі Журбинцях коло Білилівки над ставом 30 жінок варило обіди для прочан, що йшли Чорним Шляхом через Журбинці до Калинівки. Були дні, коли згадане село за день прогодувало і 1000 осіб. Кожна хата мусіла давати на цю ціль харчі, а над ставом були застелені обруси, де всі засідали до трапези. Харчі були всі пісні.

На той час була дуже популярна пісня:

„Чи знаєте, люди, який сьогодні день,
що прийшов Спаситель судити людей",

і пісня про Самаритянку — невідомих авторів.

Незабаром прийшла з Києва вістка, що на церкві Матери Божої Скорблящої на Сінному Базарі появилося облако, за ним сяйво, і весь золочений дах обновився. Були притягнені на свідків навіть жиди, що мешкали напроти храму в 4-поверховому домі, і вони теж присягали, що все це бачили власними очима. Згодом полізли на дах большевицькі професори і рішили, після наказу згори, що це спеціяльний вплив атмосфери на золото...

Такіж самі обновлення золота довелося мені бачити на церкві в Журбинцях (зірки на бані почали блищати як нові), на хрестах у Білилівці, Журбинцях, Війтівцях і під Чудновом.

На моїх очах за 3 дні одбновилася ікона Покрови Божої Матери на хресті в с. Журбинцях, коло хати, де довелося мені на той час проживати. На іржавій блясі виразно виступив рисунок Божої Матери з написом.

Те саме бачив я в Білилівці, де на хресті була стара іржава бляха, на котрій виступив золотий напис. Зараз же після того в Білилівці коло хреста почали збіратися люди, правити акафисти і співати набожні пісні. Хрест був заквітчаний і постійно горіли ліхтарі.

Тоді-ж були ми свідками дивного явища: їхав я з моїм братом кіньми під Чуднів-Волинський за обіддям. Перед Бердичевом зустрічали ми багато людей і довідалися, що у Війтівцях (сільце між Глухівцями і Бердичевом) обновилася ікона на хресті. Коли ми підїхали ближче, то коло хреста стояли вже ліхтарі і чимало людей молилося Богу. Присутні оповідали, що за один день виступив з бляхи образ Ісуса Христа до половини. Через 2 дні, коли ми вертали назад, було вже докладно видно цілий образ. Зблизька я докладно приглянувся: рисунок виступив точечками на старій блясі; золотий напис не дуже ясно, з плямками.

Большевицький наїздник, налякавшися форм, які приняв на Україні цей рух, почав рубати хрести і розганяти обстрілом паломників. Довелося і мені бути під таким обстрілом біля хреста в Білилівці. Не вважаючи на стріли большевиків, маса вірних довго не розходилася зпід хреста. Жінки голосно кричали: „Люди добрі, не розходьтеся, хай каторжники стріляють".

Бачучи, що вистрілами не залякають, „товарищі" почали кольбами бити жінок по головах, так що ми мусіли розбігтися.

На другий день хрест вже був знищений, а ліхтарі і вінки щезли.

Прощу до Калинівки відбув, з родиною, мій брат. Оповідав, що коло хреста було кільканацять тисяч народу, годі було туди дотиснутися. Хорих передавали через голови. Одна глухо-німа дівчина, котру я бачив згодом, відзискала мову і слух біля калинівського хреста.

Хто міг дістатися до хреста, брав звідти трошки землі. Люди таким чином повигребували там великі ями.

Тоді саме відбувалися також величезні походи до Йосафатової Долини (на півдні Поділля), де тоді, як оповідали, було чудо з орачем у полі. Змісту цього оповідання вже не памятаю докладно. В походах Чорним Шляхом, зновуж через Журбинці і Білилівку, несли прочани, на ручниках, величезні дубові хрести (нераз до 250 кг. ваги). Походи з хрестами до Йосафатової Долини відбувалися при набожних піснях.

На Йосафатовій Долині незабаром станув цілий ліс хрестів. Всі ниви були повні повкопуваних густо хрестів. І тут московські большевики мали згодом чимало роботи при вирубуванню і нищенню цих хрестів.

Подані тут факти, котрі я бачив на власні очі, певно відомі й ще декому, що з Божої ласки зміг вирватися з большевицького пекла. Оповідали прочани, шо приходили до Калинівки навіть люди з Галичини, — але я цього не бачив.

М. Томкович.

Хор українських богословів на селі.

(Лист із Підберезець).

(Докінчення)

Слідує реферат, виголошуваний одним зі студентів-богословів. По наших селах дуже мало спопуляризований о. Маркіян Шашкевич, а вже зовсім злегковажило громадянство його як **гр.-кат. священика.** Тому сповняє хор богословів велику місію, поширюючи культ о. Маркіяна Шашкевича та підкреслюючи в рефераті, що наслідуючи о. Маркіяна, повинні ми тільки з Богом і тільки під омофором Католицької Церкви працювати для України. Реферат був ясний і льогічний, формою вибагливий, і з таким пієтизмом виголошений, що саля вислухала його зі запертим духом.

Зараз потім наступило могутнє: „Хваліте Бога" (псалом). Здавалося, що це музика грає, громи бють, цілі громади пташок зіспівалися, веселка сяє, хуртовина шаліє, місячна ніч мерехтить; всі запахи піль, лісів і левад у золотій кадильниці архангела служать Господеві; що всі коліри квітів земських і самоцвітів найкоштовніших в одну китицю уложилися; що всі людські почування, всі скорботи, всі сльози, всі молитви, співи, дзвони; все найшляхотніше, найкраще, наймогутніше; ціла природа, цілий світ злився, стопився в один величавий гимн, у надземську симфонію прославлювання Предвічного Бога.

А хто бачив враження цього псальма, цієї непереможної краси співу на селянську душу, цей мусить жаліти, що в нас недоцінюють ублагороднюючий вплив духовних концертів і часто засипають співацьку сцену аж надто неперебірчивим матерія-

лом та аж надто легковажать естетичні вимоги слухача. Побажатиб, щоби хор українських богословів уже в прийдешнім році обїздив наш край також з чисто релігійним репертуаром. Нарід дійсно жадний саме духовної пісні.

Були теж деклямації: „Побратимові", „До народньої пісні" та „Рідне слово". Звичайно на сільських концертах чекає публика нетерпеливо кінця кожної деклямації, — а тут усі щиро бажали, щоби ці прегарно виголошені деклямації ще далі повторялися.

Прегарно виконали богослови кожну точку програми. Аж дивно, що дирігент умів стільки високомистецьких вальорів витягнути з кожної пісні, так вміло вихіснував кольорит кожного голосу збірно та кожного соліста зокрема — і з цього всього створив таку чудову мистецьку цілість.

По концерті говорили собі селяни: „Коби хотіли ще раз повторити нині цей концерт, ми радо ще раз заплатилиб за білєти". Прошу вірити, що в устах селянина — це дуже велике признання.

Також у приватних розмовах зі селянами, богослови виявили свою культуру і духову вартість. Селяни зачіпали неодне поважне питання з громадянського життя, а богослови розумно вивязалися з кожної проблєми так, що ще тиждень по концерті висловлювалося ціле село з найбільшими похвалами про них. Набралося враження, що Духовна Академія виховує та підготовляє дійсно високоморальних, ідейних і солідних робітників та провідників для нашого громадянства. А хор українських богословів зближив Духовну Академію до села, заінтересував нею широкий загал селянства і міщанства.

А також богослови стрінулися на своїх поїздках безпосередно з життям, зі своїми майбутніми обовязками. Побачили працю, а може й недомагання парохіяльного духовенства; порівнюють тепер добрі висліди або й неуспіхи цієї праці з науками і вказівками, вислуханими в Академії, з плянами, які леліють у своїх молодечих грудях — і в неоднім свій досвід збогатять, — а все на більшу славу Богові, на кращу користь Народові.

З нетаєною приємністю приходиться ствердити факт, що нинішній провід Богословської Академії старається надати вихованню богословів правильний та доцільний хід. З Божою помічю, та під добрим проводом, здобудуть наші богослови напевно все те знання і духове поглиблення, якого потребуватимуть пізніше у своїй душпастирській праці.

о. Йосиф Осташевський.

■ ■ ■

Зі світа.

В минулому тижні розпочалося незвичайно багато цікавих політичних процесів. Для нас особливо цікавий процес у Самборі, де річ іде про вбивство посла Голувка в Трускавці, яке сталося ще в 1931. році. Про цей процес обширніше оповідаємо в нинішній „Меті". В хвилині, коли викінчуємо це число нашого часопису, процес ще не скінчився; про присуд своєчасно наших читачів повідомимо — Другий найцікавіший політичний процес ведеться тепер у Липську в Німеччині, де судять кількох комуністів, що мали підпалити минулого року будинок німецького парляменту в Берліні. Але противники нинішньої гітлєрівської влади в Німеччині, а головно жиди і соціялісти, не вірять у те, що це комуністи спалили німецький парлямент, і твердять, що зробили це самі таки гітлєрівці. Навіть скликали до Льондону окрему міжнародню комісію, яка виступила зі своїми підозріннями в бік гітлєрівців та одного з їх провідників.

——

Велика буря лютувала минулого тижня над цілою Італією. Хмаролім наробив багато шкід по ріжних містах цілого краю. Також передмістя Риму затоплені. Взагалі, цього року по всій землі незвичайно багато бур, ураганів, землетрусів та всяких інших живлових нещасть.

——

Новий рід збіжа.

В західній Австралії саме ведуть учені хлібороби спроби з новим, досі незнаним у широкому світі родом збіжа. Це нове збіжа називається „трава Мічеля", а довідалися про неї хлібороби від австралійських дикунів, які вже від давна мелять зеренця цієї ростини і уживають цієї муки так само, як і пшеничної. Зноваж сама трава має бути дуже добрим кормом для худоби. Найважніше те, що траву Мічеля вистарчить один раз засіяти на ниві, а потім вона вже сама глибоко вкориниться в землю і що року, без сіяння, на такому полі виростає. Має це нове збіжа лише одну недостачу, а саме його зерно дуже мале. Учені пробують, чи не вдасться вигодувати більше зерно у трави Мічеля. Якщо це вдасться, тоді, безперечно, трава Мічеля поширить по світі і спричинить великий переворот у життю хліборобів усіх країн.

— о —

На слабий урожай бульби жалуються цього року рільники з богатьох ріжних країв. Ось напр. на Мораві збирають тепер 3 мішки бульби з того самого куска землі, де тамтого року уродилося 20 мішків. Кинулася там теж на бульбу погана недуга, звана раком, а такої хорої бульби не можна ужити не лише на корм людям, але навіть худоба її не може їсти. — Зате яблока і грушки зародили цього року, на загал, добре. Через великі холоди не мають часу добре достигнути сливки, а так само і виноград ще зеленавий і квасний.

Тяжка і небезпечна праця припадає на долю цим українським легіням, що спроваджують із гір на доли, ріками, дараби дерева. Навіть чужинці нераз дивуються, які ці наші хлопці зручні й відважні. В одній заграничній газеті є саме опис, як наші Гуцули

на Закарпаттю сплавлюють дерево рікою Тисою на доли. Особливо ця ріка Тиса для дараб небезпечна своїми закрутами й камянистими берегами — і тому, починаючи плавбу, ніхто не знає, чи верне живий і здоров до дому, до рідні. Майже що дня є серед цих робітників випадки важких зранень і смерти. А вже найнебезпечніша частина цієї водної дороги — це шлях з Богдана і з Ясіні до Рахова.

Доєння спричинює у тих скотарів, які мусять що дня видоїти дуже багато коров чи овець, окрему недугу. У таких людей звичайно залишаються на все скривленими середній і малий палець правої руки. Особливо це слідне у дівчат, які від маленьку мусять доїти багато коров. Звичайно таке скривлення пальців не болить і не перешкаджає при доєнню — але все таки є воно проявом нездоровим і може вести до малого окалічіння. Таке пишуть про наслідки кількагодинного щоденного доєння чужі газети.

Передплачуйте

католицьку пресу!

Добрі ради.

Одна пані сказала раз до великого державного мужа Л. Віндгорста: „Я бажалаб відфотографуватися; будь ласка, скажіть мені, в якій позиції булоб мені найкраще?“—Визначний політик відповів: „Прошу відфотографуватися тоді, коли складаєте рученята вашої дитини до молитви. Це найкраща позиція, яку тільки можна собі подумати для кожної матери“.

Цей політик добре знав, що батьки лише тоді виповнять своє високе батьківське завдання, коли вже змалечку навчатимуть своїх дітей заховувати закон Бога й Церкви.

Так робила Блянка, мати св. Людвика, французького короля. Вона частенько йому говорила: „Люба дитино, люблю тебе, як тільки мати може любити,—а проте я волілаб бачити тебе конаючого у моїх ніг, ніж мав би ти колись допуститися хоч би одного смертного гріха“.

Ще краще поучав своїх дітей перед смертю наш славний князь Ярослав Мудрий: „Це я відходжу з цього світу, мої сини; майте в собі любов, бож ви брати від одного батька й матери.

Коли будете в любові між собою, Бог

о. Осип Годунько. 5)

Св. Великомучениця Варвара.

Мученицький шлях св. Варвари.

„Вашим терпінням здобувайте ваші душі“.
(Лука, 21, 19).

Тепер став Діоскур настирливо домагатися від Варвари, щоби як найскорше виходила заміж. Одначе вона рішуче відмовила, і вкінці ясно заявила батькові, що вона не вірить у поганських богів, а визнає християнську віру, і обітувала дівицтво. Неначе грім з ясного неба, оголомшила ця вістка старого батька-поганина. Всі його мрії розвіялися немов дим. „Не буде — думав у своєму засліпленні — потіхи з доньки-християнки. Не буду втішатися ласкою моїх панів“. Охоплений такими думками, витягнув меч і кинувся на рідну дитину, щоби її проколоти. Але Вервара оминула озброєної руки Діоскура. Покинула свого батька і чим швидше відійшла з рідної хати. Думала, що чейже з часом змякне камяне батькове серце.

Старинний переказ каже, що батько кинувся доганяти доньку. Небезпека була велика. Але не покинув нещасної дівиці небесний Обручник. Висока скеля, більше ніжна і мягка, ніж серце батька Варвари, відчинилася перед нею й закрила її у своєму нутрі перед батьківськими очима. Але — пастухи зрадили криївку Варвари, і вона, лагідне ягнятко, попалася у вовчі лаби Діоскура. А той, безсердечний, кинув її на землю, копав і топтав ногами, й вкінці скрівавлену, побиту до нестями, вхопив за волосся й так витягнув з печери та волік за собою.

Слідом за Варварою стелилася земля пелюстками мученицької крови, вкривалася квітом вирваного волосся... а небесний Обручник ступав невидимо за чистою Обручницею, числив скрівавлені волоски, і вплітав їх у золотий вінець небесної слави.

Св. Варвара на поганському судищі.

„З нами Бог, розумійте язици (погани) й покоряйтеся, яко з нами Бог!“
(Пісня побіди Ісаї).

Тепер Варвара відчула на собі тяжку руку батька. Та ні нові погрози, ні побої ні вся неволя в батька не зломили ніжненької тілом, але мужної душею дівчини. Гірку її недолю осолоджувала думка, що це за Христа, для неба. Один Христос був її осолодою; Він був і є теж одинокою потіхою нашого, горем битого, народа, Він зітре гіркі сльози страдників, щоби лише залишилися йому вірними, як св. Варвара. А вона нізащо не хотіла покинути Христа і Його Церкви святої. Діоскур побачив, що його зусилля нінащо, і врешті поставив окровавлену, звязану доньку перед поганського суддю, Мартіяна. Він приказав ізняти з неї кайдани й облесно, як гадина, взявся її перетягати на поганський бік. Та дарма. Ні приманчиві обітниці, ні блеск золота, ні земські розкоші не були в силі підкупити її християнської душі. Вона відповіла:

буде у вас і покорить вам ворогів ваших, і мирно житимете, — а коли житимете в ненависті, в сварках і воюючи між собою, то погибнете самі й погубите землю своїх батьків і дідів, яку ми придбали нашою великою працею".

Кращої науки не міг мабуть лишити ніякий земський батько. Коби лише ми йшли за вказівками цієї ради, залишеної нам у спадщині нашими великими батьками.

Маляр і мудрець.

Поганська історія записала нам таке:

Маляр Никодром ударив мудрця Прата так сильно в лице, що воно спухло як гарбуз. І щож на те мудрець? Може віддав, може загнівався на смерть? Ні! Він на свому напухлому лиці поклав напис: „Оце зробив мені маляр Никодром". Так довідалися всі люди, що маляр не вміє тримати рук при собі й не панує над собою.

А у нас, християн, яких людей більше: чи сварливих і неопанованих Никодромів, чи спокійних, гідних пошани Пратів...?!

О. Г.

Невідповідальний вибрик, чи протирелігійна акція?

Мусимо занотувати сумний випадок, який ставсяминулої неділі у підльвівському містечку Винники.

Як усюди, так і у Винниках продається коло церкви в неділі наш релігійний, популярний часопис „Христос наша Сила". Минулої неділі продавав там нашу газетку один із учеників народньої школи. Вспів продати щойно 6 примірників, коли до него приступили якісь ближче незнані осібняки і погрозами примусили хлопчину покинути своє місце та перестати продавати наш часопис.

Щирі Українці, які є добрими синами своєї Церкви, зуміють відповідно оцінити такі методи поборювання часопису, який несе світло св. віри і патріотизму в широкі маси нашого народу.

Культурний чоловік не може обійтися без друкованого слова так само, як риба без води.

„Ні, пане суддя, не можу я молитися богам, в яких не вірю. Я — християнка, й знаю тільки одного Великого й Милостивого Бога, в руки якого віддаю мою душу". Озлоблений до краю, придумав тепер Мартіян дошкульними муками захитати Варвару. Так і казав бити св. Мученицю воловими жилами, а щоб збільшити муки дівиці, велів покалічене ранами тіло розтирати волосяними платками й шкрабати гострим черепям. Ледви живу від нестерпних мук, кинули св. Варвару до вязниці. Але вязниця перемінилася у світлу палату. Ісус Христос, небесний Обручник, о півночі ввійшов у темницю, світлістю лиця Свого звеселив душу чистої обручниці. Водночас, як добрий лікар, ісцілив її глибокі рани. Звідси то всі християни побожно вірили й вірять, що св. Варварі є дана благодать хоронити від несподіваної недуги і наглої смерти кожну людину, яка з вірою, любовю й побожністю згадує й почитає страдання св. Мучениці; вона виєднає потіху й подужання, вона не допустить, щоби християнська душа зійшла з цього світа без св. Напуття. Не диво, що свята тішиться такою ласкою в Бога; адже хто сам вихилив гірку чашу страждань за Христа, кого Сам Христос ісцілив і потішив, цей, кажемо, заслуговує на це, що може випросити потребуючим солодку чашу святої потіхи в годині смерти, або й подужання.

Учасницею небесного видіння була одна чесна жінка, Юлія. Вона, ведена співчуттям, увесь час дивилася на муки св. Варвари, а коли Варвару кинули в темницю, то Юлія крізь вязничне віконце спочувала й боліла над судьбою св. Варвари. Тому ніччу сподобилася вона бути свідком чудесної появи Христа, й на власні очі бачити, як несподівано уздоровлена Варвара прославляє Бога. Це так подіяло на Юлію, що й вона забажала терпіти за Христа; і ось коли ранком посіпаки вивели св. Варвару, то й Юлія прилучилася до неї й без надуми пішла на місце кари. Як лише станули перед лицем судді, Юлія на диво всім виступила вперед, і ведена Божим Духом, зачала закидати Мартіянові, що він несправедливо поступає собі з невинною дівою Варварою. Розярений суддя казав знущатися над Юлією цими самими муками, що ними мали мучити св. Варвару. Та заки взявся мучити св. Варвару, він облудно заявив, що це поганські боги вилікували її, тому нехай вернеться до поганства. „Скорше твердий діямант — відповіла Варвара — обернеш у мягкий віск, ніж відвернеш мене від Христа, Бога мойого. Його єдиного, з Отцем і Святим Духом ісповідую, славлю, хвалю і величаю!" Тепер, доведений лютістю до краю, казав Мартіян обі мученици повісити на дереві й живе тіло дерти залізними гаками (ногтями) й потім, на більшу муку, припікати рани вогнем. Обезсилений суддя зарядив, щоб її зовсім покалічену, водити по місті на наругу. Та щож? Така дивна ясність ішла від Святої, що ніхто й поглянути не посмів на чисту Обручницю Христову. І так св. Варвара йшла мученицькою дорогою наче побідниця. Не диво, — із нею був Бог! (д. б.)

ЄВАНГЕЛІЯ

17. Неділя по Зісланню Св. Духа.

І вийшов звідти Ісус і відійшов у сторони Тиру й Сидону. І се жінка Хананейська вийшла з тих сторін і кликала кажучи: Помилуй мене Господи, сину Давидів, моя донька тяжко біснується. А він не відповів їй ні слова. І приступили його ученики та благали його кажучи: Відпусти її, бо кричить за нами. Він же у відповідь сказав: Мене післано тільки до погибших овець дому Ізраіля. А вона приступила і поклонилась йому кажучи: Господи, поможи мені. Він же у відповідь сказав: Не добре відібрати хліб дітям і кинути псам. А вона сказала: Так, Господи, алеж бо й пси їдять кришки, що падають зі стола їх господарів. Тоді Ісус сказав їй у відповідь: Жінко, велика твоя віра; нехай буде тобі, як ти хочеш. І одужала її донька в'д тої години.

(Матей, гл. 15, ст. 21—28).

18. Неділя по Зісланню Св. Духа.

І сталося, коли нарід тиснувся до Нього, щоби послухати слова Божого, а Він стояв при озері Генезаретськім; і побачив два човна, що стояли край озера, а рибаки вийшли з них і промивали сіти. І увійшов в один човен, що був Симонів і просив його щоби відчалив трохи від землі; і сівши, навчав нарід з човна. Коли ж перестав говорити, сказав до Симона: Відплинь на глибину і закиньте ваші сіти на ловлю. А Симон у відповідь сказав йому: Учителю, цілу ніч трудилися ми і нічого не зловили, та на твоє слово закину сіти. І зробивши се, зловили велике множество риб; і прориалася їх сіть. І дали знак товаришам, що були в другім човні, щоби прийшли і помогли їм; і прийшли і наповнили оба човни так, що майже потапали. Коли се побачив Симон Петро, припав до колін Ісусових, кажучи: Іди від мене, бо я чоловік грішний, Господи. Бо страх обняв його, і всіх що з ним були, ізза ловлі риб, котрі спіймали; також і Якова і Йоана, синів Зеведеєвих, що були товаришами Симоновими. І сказав до Симона Ісус: Не бійся, від тепер будеш людей ловити. І витягнувши оба човни на землю, оставили все і пішли за ним. (Лука, гл. 5., ст. 1—11).

На цьому образку бачимо гарну, стару церкву в швайцарському Фрайбургу, на далекій чужині.

Вчімся добре господарити!

Дня 1. листопада 1933. розпочинається черговий 11-місячний сільсько-господарський курс Господарсько-садівничої Школи Т-ва „Просвіта" в Милованню. На цей курс може бути принятих ще кілька курсантів, для яких продовжено вписи до 20-го жовтня ц. р.

На курс приймається мужчин у віці повище 15 літ, що покінчили найменше народню школу. Вписове виносить 15 зл., які належить переслати разом зі зголошенням до школи. Крім цього платять ученики місячно по 10 зл., за що дістають приміщення в приюті, опал та світло. Ученики харчуються в кооперативній харчівні, яку ведуть самі, а прохарчування одного ученика в кооперативній харчівні виносить ок. 25 зл. місячно.

До зголошення на курс треба долучити:

1. Шкільне свідоцтво;

2. Посвідку родичів, потверджену Парохіяльним або Громадським Урядом, якою родичі зобовязуються правильно платити кожного місяця належну оплату за ученика в школі.

Зголошення слати на адресу: Господарсько-Садівнича Школа Т-ва „Просвіта" в Милованню, почта Стриганці (Stryhańce) над Дністром.

На відповідь долучити почтовий значок за 90 сот.

Протест.

Підписані управи культурних і економічних товариств в Жуличах, пов. Золочів — на спільній нараді, відбутій дня 17. вересня 1933., під проводом о. Василя Кедринського, місцевого душпастиря, по вислуханню докладу „Україна в передсмертних судорогах" ухвалили долучити свій протест до проголошеного уже протесту Українського Католицького Епископату, і Українського Громадянського Комітету рятунку України.

Протестують проти: 1) переслідування Христової віри на Україні, 2) проти виголоджування і виморювання працюючого селянства України через відбирання збіжа, 3) проти нищення українського народа через Москву. Рівночасно пересилають конаючим Братам вислови подиву для їхньої мужної постави в нещастю, вислови найглибшого співчуття у великому національному горю і запевняють, що крім цієї моральної допомоги поширять між своїми членами клич матеріяльної помочі Страждущій Україні.

Підписані, крім гр.-катол. Парохіяльного Уряду,— Читальня „Просвіти", Кооператива і Кружок „Рідної Школи".

ПЕРЕДПЛАТА ПІВРІЧНО 1·20 ЗОЛ., РІЧНО 2·40 ЗОЛ.

Адреса Редакції і Адміністрації: Львів, вул. Японська 7. II. пов. — Тел. 94-56.

Видає „Мета", Видавнича Кооператива з відповідальністю уділами у Львові.

Редагує Колегія.

Відповідальний редактор: Петро Козіцький

Друкарня „Бібльос", Львів, Японська 7. Тел.. 14-78.

Nal. poczt. opł. ryczałtem.

Ціна 10 сот.

Христос Наша Сила

ПОПУЛЯРНИЙ ЧАСОПИС, ПРИСВЯЧЕНИЙ ПОГЛИБЛЕННЮ РЕЛІҐІЙНО-МОРАЛЬНОГО І НАЦІОНАЛЬНОГО ЖИТТЯ СЕРЕД УКРАЇНСЬКИХ РОДИН. ВИХОДИТЬ ДВІЧІ В МІСЯЦЬ.

ЛЬВІВ Ч. 19 15. ЖОВТНЯ 1933.

НА ПРАЗНИК СВ. ПОКРОВИ

В львівському Архикатедральному храмі св Юра, а також в багатьох наших церквах по цілому краю, припадає на день 14. ц. м., Покрови Пресв. Богородиці, велике храмове свято і відпуст. Містимо з тої нагоди ікону Покрови Пресв. Богородиці — а на другій сторінці цього числа нашого часопису знайдуть читачі пояснення, як повстало свято Покрови.

НАУКОВА БІБЛІОТЕКА

Покрова Преч. Діви Марії.

Є під Царгородом передмістя, що зветься „Влахернай". Там здвигнено першу в світі церкву в честь Пресв. Богородиці. Її побудувала сестра цісаря Теодосія II. — св. Пульхерія. В тій церкві переховувано три безмірні дорогоцінности, а саме: ризу й пояс Матінки Божої, і також Її ікону, намальовану— по переданні — св. Лукою. Отже й не диво, що влахернська церква була в особливому почитанні. До неї приходили паломники з усього християнського світа й шукали та знаходили там потіху у стіп своєї Матінки. Мало того! Коли трапилося, що від моря напали на місто якісь вороги-погани, то патріярх виніс із процесією ризу Пр. Богородиці над море, погрузив її у воді (Царгород лежить над морем), і звідси счинилася велика буря, що розкинула, поторощила вповні ворожі кораблі.

А трапилося раз таке, що погани-Сарацини обступили Царгород. Голод і пошести нищили християн. Всі затрівожилися і хотіли піддатися поганам. Але два ченці, св. Андрей та Епіфаній стали накликати нарід, щоби шукав порятунку в Матінки Божої у влахернській церкві; вони побачили видіння: з небесних облаків зійшла на престіл Мати Божа, підійшла до царських врат, розвинула широко Свій блискучий омофор-пояс й ослонила ним церкву й людей перед вражими очима. Потім підійшла до престола, впала на коліна й ревно молилася Синові Свому й Богові нашому. Видіння минуло. Та коли нарід вийшов із церкви — під мурами ворогів вже не було...

Ось так повстало **свято Покрови,** бо Матінка Божа Своїм омофором-поясом покрила, заслонила й захистила вірних християн перед ворогами. Вже в 10-му столітті святкували це свято на Сході. Звідтам перейшло це свято на нашу Україну. Матінка Божа нераз рятувала і наш нарід перед ворогами. Головно наші славні лицарі-козаки особливо почитали і прибігали під Покров Богородиці. Вони побудували в Її честь чимало церков, прикрашували Її св. ікони дорогоцінностями і велику частину воєнної добичі віддавали до Її церков.

О, коби і ми прибігали під Її св. Покров! Коби Вона захистила Україну від „нашествія иноплеменних", коби під Своїм омофором сховала нас Вона, й заховала від усякого зла! Та щоби це сталося, кличмо з глибин душі:

„Покрий нас чесним Твоїм Покровом
і вибави нас від усякого лиха,
та моли Твого Сина,
Христа, Бога нашого,
щоби спас душі наші".

О. Г.

● ● ●

Виховання дітей.

(С. К.) Вже від давен давна між нашим селянством та міщанством покутує недобрий старий звичай, а саме не посилати дітей до школи. Неодин господар думає, що ліпше, аби дитина пасла корову чи гуси, ніж щоби йшла до школи, бо, мовляв, „мій прадід і дідо не вмів писати ані читати і були газдами, я також не вчився і якось жию". Нерозумна бесіда! Такий чоловік це ворог своїх власних дітей! Без письма і школи в теперішніх часах обійтися не можна. Неписьменна людина, це каліка в суспільнім і громадськім життю. Тому всі свідомі господарі повинні подбати, щоби кожний, навіть найбідніший, посилав своїх дітей до початкової школи.

Маємо по селах чимало здібних дітей, які сільську школу покінчили. Родичі, дуже часто вбогі селяни, радо післали би дітей на дальшу науку, однак не знають, до якої школи післати. Перед війною було в нас таке, що навіть менше здібних дітей пхалося силоміць до гімназій, яких вони не кінчили, лише по двох-трьох роках виходили умовими каліками, нездібними ні до сільського господарства ні до ремесла. Багато людей не хоче бачити цього, що жити можна, і то добре, не лише з науки в гімназії, але також з науки ремесла і торговлі. Бідний, а здібний школяр, якщо піде на науку до ремісника, в короткім часі здобуде хліб і буде корисним членом суспільности. Ми не маємо достаточного числа ні купців, ні ремісників, і тому радимо всім біднішим селянам і таким, яких діти не визначаються великими здібностями, посилати їх на науку ремесла, бо „в ремісника золота рука" — каже наша пословиця. Наука ремесла менше коштує, ніж наука в гімназії, і нераз приносить більший хосен.

Але наше селянство не повинно забувати і за гімназії. А до гімназії належить посилати таких дітей, що є особливо здібні й здорові. Часто бувало у нас таке, що слабовитих дітей висилалося до гімназії, бо мовляв: дитина слабовита, тяжко робити не година, а так у гімназії вивчиться і буде мати легкий хліб. Таке поняття є дуже фальшиве. Наука в гімназії, це тяжка праця. Хирлява дитина не то, що не успіє вивчитися, але що більше, знидіє, змарніє і згине.

Дітей до шкіл треба посилати, однак кожний повинен застановитися також над цим, до якої науки має дитина охоту.

Клич: „до фахової школи" мусить стати тим дороговказом, за яким маємо піти, якщо не хочемо, щоби наші діти і внуки проживали в таких злиденних життєвих обставинах, серед яких знаходиться тепер наше селянство. В чому лежить причина цього лиха? — спитає дехто.

Головна причина того животіння нашого селянства лежить у тому, що варстат його

праці, себто земля, із приростом поодиноких родин, які оброблюють даний шмат землі, щораз більше корчиться, меншає. Це веде до щораз більшого зубожіння, і тому треба приміняти у нас такі засоби, які би стримали це дроблення поодиноких господарств.

Таке явище стрічалося й у інших народів, але культурні народи вспіли знайти спосіб, щоби цьому примусовому зубожінню покласти край. І так напр. у Англії установлено закон, що всі більші посілости є неподільні, переходять з батька на найстаршого сина, а відтак, коли того не стане, на найближчого свояка, а інші діти дістають з родинного майна сплату й мусять шукати собі прожитку і іншій галузі народнього господарства. У культурних народів з правила батьківське господарство одержує найстарший син, а інші діти йдуть у школу, до промислу чи торговлі. Зовсім природно, що при такому способі господарювання мусить у даного народа розвинутися промисл і торговля так високо, щоби могли давати удержання всім тим, що не можуть жити з землі, — а також і земельне господарство підноситься, бо краще господарити на більшім грунті, ніж на клаптиках загонів. Таке „родинне наслідство" несе зі собою загальний добробут і виключає всякі процеси за старшину, які так часто доводять до руїни дітей, невдоволених поділом батьківського майна.

Подібний порядок бачимо напр. у Чехів. Там батько посилає всіх дітей у школу, а потім одного, який має хист до господарки, полишає дома. Інші діти кінчать вищі школи, — другі знова йдуть до торговлі, до промислу, так, що кожний батько вмираючи певний того, що передав своїм нащадкам непоменшене майно, і всім дітям забезпечив істнування.

І наші селяни повинні брати собі приклад з того. Не дробити землі, а навпаки, якщо можна, прикупити ще, щоби земельний варстат праці більшав, і передати цю всю землю на господарювання одному синові, а інших примістити в промислі, торговлі чи ремеслі. Однак і той син, що залишається на господарстві, мусить дістати освіту, потрібну до розумного ведення господарства: мусить скінчити господарську школу. У нашому краю є доволі господарських шкіл, — але наші люди з них мало користають. Товариство „Просвіта" удержує в Милуванню, товмацького повіту, таку зразкову господарську школу, де молодий хлопець чи господар навчиться всего того, що йому потрібно до розумного ведення господарства. Час уже закинути цю нашу „фільософію", мовляв, „хай так буде, як бувало". Таж люди щораз більше винаходять способів, щоби краще і лекше обробити землю, більше з неї видобути; з кожним роком придумують усякі машини, які краще можуть працювати, ніж людські мязи. Тих всіх новітніх здобутків навчиться господарський син у рільничій школі, і вихіснує їх у себе дома.

Поруч рільничих шкіл, які дають нашим хлопцям відповідне підготування і виробляють з них розумних робітників на полі сільської домашньої господарки—істнують і інші фахові школи, як промислові ріжних галузей, так і торговельні. Такі школи мають для нашого малоземельного селянства велике значіння. Посилаючи своїх дітей до таких шкіл, даємо їм, без більшого вкладу гроша та в короткому часі, шматок хліба, а крім того збагачуємо тим і саму націю.

Тож кожна дитина повинна піти до школи і скінчити сім кляс та ще яку фахову школу (промислову, торгозельну чи господарську); особливо здібні діти повинні кінчити середні і високі школи. А коли скінчить дитина школу, то якось уже приміститься в світі; зі знанням не загине.

„Громада великий чоловік" — та не числом, а силою свідомости і організації. Тож як підуть разом батьки і діти, міщанська, робітнича і селянська маса разом з народньою інтелігенцією, тоді добудуть кращу долю для народу і його дітей. Та при цьому треба нам памятати, що головним і певним шляхом до цього є освіта. Тож треба нам її добувати у школах.

До наших Поважаних Читачів!

Деякі наші Читачі питають у нашій редакції, чи можуть надсилати нам свої дописи з релігійного й національного життя свого окруження. Оцим відповідаємо всім заінтересованим, що радо містимо такі дописи, оскільки вони відповідають правді й не були ще ніде друковані.

З натиском підкреслюємо, що бажаємо почути від наших Читачів, *що їм подобається, а що не подобається в нашому часописі;* хочемо почути всякі бажання Читачів і їх по можності сповнити. Тому закликаємо Вас усіх до щирого, безперервного звязку з нами — або особистого, або через листування.

З християнським привітом

РЕДАКЦІЯ.

Львів, Японська 7., II. пов.

ПРИГАДКА!

Ще раз звертаємося до наших Передплатників із проханням: присилайте передплату і вирівнюйте залеглости!

АДМІНІСТРАЦІЯ.

Посвячення Марійського прапора

Марійська Дружина семинаристок і гімназисток у Львові в інституті СС. Василіянок при вул. Потоцького відсвяткувала дня 8. ц. м. небуденне свято — посвячення Марійського прапора. Свято відбулося величаво. Рано вислухала Дружина Службу Божу, науку, а потім відбулося посвячення прапора, який під мистецьким оглядом тепер найкращий у Львові.

По полудні о 5. год. відбулася з цієї нагоди — в гарно прибраній і вщерть виповненій сал і в семинарі при вул. Потоцького—академія в честь Преч. Діви Марії. Склалися на неї співи, деклямації й продукції смичкової орхестри. Всі точки продумані й випроваджені щасливо. Не диво! Кермувала ними досвідчена, люблена професорка п. К. Гладилович. Треба відмітити чудово відспіване „Услиши Господи“ і орхестральне виконання „Туги“ Мендельсона. Симпатичний був виступ молоденької солістки-скрипачки Софії Бучацької, учениці І. кл. гімн., з достроєм Олекс. Бучацької. Гарний і навязаний до української традиції був відчит п. М. Банаха п. з. „Марія — ідеал української молоді“. До успіху концерту причинився у великій мірі фертепяновий дострій п. проф. К. Литвиненко і Дра Б. Кудрика. По мистецьки уложений живий образ закінчив це миле й гарне свято.

СС. Василіянкам належить велике признання за їх шляхотну ініціятиву, а Дружині лишається хіба погратулювати й побажати як найчастіших таких виступів. Вони розбуджують традиційний культ Богородиці й дають доказ нашої національної живучости.

Годунько.

о. Осип Годунько. 6)

Св. Великомучениця Варвара.

(Докінчення).

Смерть і похорони Великомучениці.

„Агниця Твоя, Ісусе, Варвара, кличе великим голосом: Тебе, Женише мій, люблю, — і страдаю за Тебе, щоб царювати з Тобою, й умираю за Тебе, щоб жити з Тобою; як жертву непорочну прийми мене, що з любовю жертвуюся Тобі — задля її молитов, спаси, яко Милостивий, душі наші!“

(З Церковних Книг).

Мартіян нічого не вдіявши, присудив стяти голову св. Варварі. В той мент приступив до нього Діоскур і заявив, що він це сам виконає. Такої дивовижі ще ніхто й ніколи не бачив, ані не чув, щоб рідний батько виконував присуд на своїй дитині. Таке бажання могло вийти лише з камяного й звірського серця. Та Мартіян позволив. Навіть погани не хотіли вірити, що Діоскур допуститься такого препоганого діла. На жаль власними очима побачили, як нелюдяний батько повів рідну доню на місце кари. Наче під вінець, підставила відважна дівиця свою голову під меч, і всі присутні зі страхом і трепетом були свідками кривавого виконання присуду. Разом зі св. Варварою згинула від меча й св. Юлія. Це сталося дня 17. грудня, здається 236. р. по Христі, за цісаря Максиміна Трака; в той день святкує наша Церква її блаженну память, бо відома річ, що день смерти мученика вважався завжди днем народин для неба.

Святе тіло страдниці похоронив чесно побожний християнин іменем Галентіян; пізніше здвигнено церкву над її гробом. В четвертому або пятому віці перенесено св. мощі до Царгороду, а цісар Лев IV. Фільософ побудував величаву церкву в її честь. Щож сталося з жорстоким батьком? Оповідають, що Бог праведним судом осудив і батька і суддю, і негайно цей присуд Свій виконав. Водночас з карою св. Мученицъ з усіх усюдів наступили чорні хмари й повисли грізно над зібраними. Нараз ударив грім і блискавкою вбив окаянного батька-ката й суддю Мартіяна, що станули тепер перед Божим судом, — а „страшно є впасти в руки Живого Бога“ — каже св. Письмо.

Почитання св. Варвари.

„Радуйся Варваро, невісто Христова прекрасная“
(Акафист св. вм. Варварі).

У світлому товаристві хоробрих мучеників і дівственників увійшла молода побідниця в радість Господа свого. Славою і честю увінчана, станула перед Божим престолом та, якої не злякали страхітливі тортури й неумолима смерть. Сповнилися євангельські золоті слова: „Блаженні переслідувані за правду, бо їх є царство небесне“.

Але й на землі прославив Бог Свою вірну дівицю. Вона стала заступницею недужих і вмираючих; як ми вже згадали, хто в годині смерти призове її помочі, цей не зійде з цього світу без св. Тайн. У Франції й Еспанії гарматчики та робітники на залізолитних заводах і по шкляних гутах уважають її своєю покровителькою. Великого почитання зазнає св. Варвара від вуглекопів на Шлеську; серед оцих чорних від вугля, віруючих людей, знаходимо багато гарних леґенд і пісень про св. Заступницю вуглекопів. Також кораблі, військові арсенали і амуніційні маґазини[1]) віддаються під її опіку. Часто бачимо її образи на дзвонах, бож цими дзвонами скликують людей на ґвалт, коли трапиться пожежа, а св. Варвару уважають захистницею від вогню та громовиці[2]).

---

[1]) д. Житіє... св. Варвари... Др. Василь Гаджега, Ужгород 1905, ст. 28.

[2]) д. „Життя св. вел. Варвари“ Н. Ковалівської-Королевої, Тернів 1922.

З ДНЯ

Великий політичний процес у Самборі, про який ми згадували в попередньому числі „Христос наша Сила", вже закінчився. Перед судом станули були, обвинувачені за поміч у вбивстві посла Т. Голувка, три молоді люди. Один з них є Буній, портієр трускавецького пансіону, в якому вбито Голувка; другий, Мотика, вславився в попередніх політичних процесах як підозрілий осібняк; а третій, студент техніки Барановський був поліційним конфідентом, зраджував членів ОУН і допускався гидких наклепів і вчинків супроти багатьох Українців. Процес витягнув на світло дня багато дуже важних і цікавих справ, про які ми точно писали в трьох останніх числах „Мети". У висліді процесу — засудили Буния на 10 літ тюрми, Барановського теж на 10 літ, а Мотику на 6 літ.

—о—

На світі, серед ріжних народів і по ріжних державах, далі неспокійно. Французи і їхні союзники кричать, що Німці зброяться і хотять піти новою війною на всіх; німецькі гітлєрівці тимчасом далі роблять своє: стараються закріпити свою владу і перевести, нераз дуже гострими засобами, ріжні реформи. Поневолили вже м. ін. протестантську церкву, взявши її зовсім у свої руки. В Австрії гітлєрівство мусіло притихнути, бо влада канцлєра Дольфуса виступила енергічно проти всяких непорядків і політичних розрухів. За те гітлєрівці уладили саме револьверовий напад на Дольфуса — але лише легєнько його зранили.

—о—

Один австрійський генерал обчислив ни-

Оповідають, що в 1448. р. в Горкум, у Голяндії, один різник, Генрих Рок, серед горіючого дому, ввесь попарений, призвав помочі св. Варвари і справді чудом добувся з вогню. Вкритий ранами, серед великих болів, ввійшов до хати своєї дочки і тут не помер, доки не приняв св. Тайн.

Та найбільшої пошани зазнавала й зазнає св. Варвара від українського народу. Наш нарід, що стільки терпінь і лихоліть зазнав впродовж багатьох віків, наче самозрозуміло вибрав собі за захистницю ту Святу, що так мужно й хоробро ставила чоло всім небезпекам і ворожим затіям. А й св. Великомученица якось особливо полюбила нас і всю нашу Україну. Її ж святі мощі спочили на нашій многострадальній батьківщині, на українській землі! А сталося воно так: Український князь Святополк Ізяславич (на хрещенні Михайло) оженився з грецькою царівною Варварою, дочкою Олексія Комнена. Ось і вона привезла св. мощі з Царгороду до нашого столичного міста Києва. В 1108. р. цей князь здвигнув камяну церкву під покровом св. **Архистратига Михаїла**, і там ось зложено мощі св. Варвари.

В часі нападу Батія на Київ св. мощі були добре сховані, й аж по довгих літах віднайдено їх. **Ліва рука** була в Греції, але митрополит Петро Могила, славний основник київської Академії, спровадив її до Воздвиженського храму в Луцьку на Волині, опісля ж до **Софійського собору** в Києві. В 1847. р. положено св. мощі в дорогоцінну срібну трумну й вони спочивали під бальдахимом біля входу аж до большевицьких часів. Яка їх доля тепер — невідомо; на жаль, можна здогадуватися, що ворожі й безбожницькі московсько-большевицькі руки, що поруйнувала українські святині, посягли по святотатськи і на цю українську святість.

На Україні завжди вважали св. Варвару за покровительку молодих дівчат; адже вона „дів доброта і похваленіє" — як кажеться в акафисті св. Варварі. А добре ще й це знати, що той чудовий акафист уложив український митрополит Йосиф Кроковський[1]). Так цей митрополит в імені цілого народу віддав честь св. Покровительці Української і причинився до цього, що молитвою Українця моляться св. Варварі всі Словяни східнього обряду! Крім цього багато інших пісень співають у нас у честь св. Великомученици. В багатьох наших служебниках згадується на проскомидії імя св. Варвари, а в житіях Святих знаходимо гарні описи її життя й блаженної смерти, яку святкуємо 17. грудня.

Христіянське малярство зображує св. Варвару з чашею в руках (св. Напуття!), або разом зі св. Катериною (св. Катерина представляє науку-знання, а св. Варвара живу віру), то знов бачимо її, як стоїть біля вежі з трьома вікнами.

Дивлячися на духовий образ св. Великомученици, загріті її вірою, розпалені відвагою, хочемо й ми стати добрими христіянами, а то й святими. Так! бо булоб хибно думати, що святий вже родиться і що святість є чимсь недосяжним. Святим стає він щойно мозолистою працею над собою, часто тернистою дорогою здобуває він своє покликання і призначення, зносить страшні терпіння, клевети і невдачі[2]).

А Ти, многострадальна і всехвальна Великомученице Варваро, спомагай нас в тому ділі освячення, вибави нас від усяких недуг душевних і тілесних, борони нас від ворогів видимих і невидимих і моли Триєдиного Бога за нас і нашу Україну.

---

[1]) Москва дозволила видати його тільки з умовою перекладу на „великороссийское нарѣчіе"; сам митрополит, запідозрений у 1718. р. у прихильності до Мазепи, засланий до Твери, де того самого року й помер. Книга „Знання ст. 347.

[2]) о. Др. Йосиф Сліпий: Шляхом обнови, Львів 1928, ст. 65.

нішній стан ріжних европейських армій. Найменше війська мають держави, що програли в останній великій війні. І так Німеччина має 100.000 вояків, Австрія 22.000, Угорщина 35.000, а Болгарія 20.000. Зате держави, які війну виграли або завдяки цій війні щойно повстали, зброяться далеко сильніше. Франція має 320.000 вояків у Европі, а 130.000 у Африці; італійська армія числить у часі миру 280.000 людей, і т. д. В останніх часах гітлерівська влада Німеччини мабуть теж рішила переганятися з державами антанти у збр.єннях.

—о—

В Бориславі є, як знаємо, великі копальні нафти. У одному з цих нафтових шибів трапився саме страшний випадок. Старий, 60-літній робітник так нещасливо зачепив за зубате колесо машинової помпи, що вона його відкинула геть, і старець розбив собі череп та поломав ноги. Помер на місці.

Мессина.

Це пристань — місто на острові Сицилії, що належить до Італії. Відоме воно на весь світ тим, що вранці 28. грудня 1908 р. навістив його жахливий землетрус. Він знищив ціле місто так, що у двацяти хвилинах згинуло в Мессині близько двісті тисяч людей. Зі 125 святинь устояла лише одна старинна каплиця. Зпоміж людей — урятувалася одна 100-літня старушка.

Щож спричинило таке величезне нещастя? Безбожність! У навечеря того нещастя вороги духовенства видали гострий розпорядок проти релігії. В гумористичних (жартівливих) часописах у сам день Різдва Христового були видруковані богохульства, як напр: „Ісусе-Дитя! Як Ти є правдивим Богом, то дай нам доказ на це, через трясення землі". І дав їм Бог доказ!

І якжеж, спитає дехто, чиж ніхто не передбачував нещастя? Деж були священики, щоб напоминати? Де були ревні християни, що заохочували других до віри й життя з віри? Отці духовні накликували до розуму— але, на жаль, християни, замісць послухати священиків, читали плюгаві, безбожницькі газети й ними любувалися... Двацять пять тисяч брудних газет читали без стриму. А в тих часописах було повно плюгавств і богохульств. Часописи накликували, щоби скасувати релігію — і за те Господь Бог скасував їм місто. Ось і бачимо, що Бог не дозволить довго насміхатися з Себе. Можемо мати надію, що й большевицьку руку вкоротить і сокрушить десниця Господня. Бачимо теж, до чого довело читання злої преси, якої ніколи не повинна доторкатися рука християнина. *О. Г.*

Передплачуйте

католицьку пресу!

Жахлива леґенда про материнську любов.

„Нема такого краму, де купив би тата й маму".
(Нар. приповідка).

Каже святий закон, що батьки повинні прикладом і наукою присвічувати своїм дітям. Діти великою, досмертною любовю мають відплачувати своїм батькам, які огортають їх великою любовю. Як далеко сягає материна любов, про це нехай засвідчить дивно-жахлива леґенда, що кружляє між людьми в південній Франції.

Один невторопний молодець попав у зрадницькі сільця зіпсутої дівчини, та й у всьому слухав її волі.

Раз сказала вона: „Як ти мене поправді любиш, то йди, і принеси мені серце твоєї мами на страву для мого песика".—Засліплений до краю молодець пішов і поповнив нечуваний злочин: убив рідну маму... вирвав серце...і ніс для собачки. Нараз спотикається, паде ниць на землю, й вдаряється об камінь. Серце матери випало з рук і покотилося далеко. І те закрівавлене серце вбитої матери закликало тепер тремтячим голосом: „Сину, чи дуже ти вдарився?"—Так то серце матери не думало про себе й свою кривду, а про свою кохану — хоч грішну — дитину.

ЦІКАВІ ДРІБНИЧКИ

Лікарська порада. Дуже добрий один приказ дав жидам Мойсей, а мусулманам Магомет, а саме: не братися до їжі, не умивши рук. Бо часто до рук людини пристає всякий бруд, а з ним і зародки заразливих хоріб. З нечистих рук зараза переходить на хліб та іншу їжу, а потім і на тіло людини. Коли взяти маленький шматочок паперових грошей і розглядати його у мікроскопі (мікроскоп це таке знаряддя, що побільшує найдрібніші річи і робить їх добре видимими), то побачимо там більше ніж 80 родів усяких шкідливих заразків. Чиж мало тих заразків раз-у-раз прилипає з грошей до рук людини, а з рук до їжі? Слід би і нам більше вважати на цю справу та перед кожною їжею змивати милом руки й охороняти себе в цей спосіб від зарази.

Як їдять пташки? Коли людина їсть мало, то про неї кажуть: „їсть як пташка". Тимчасом пташки їдять зовсім не так мало, як здається. На приклад: снігур за добу зїдає в півтретя разів більше, ніж сам важить; синиця годує своїх пташенят 475 разів за один день. Звичайно, годує не дуже щедро, а всеж її родина за тиждень зїдає 4000—5000 червяків. Сова може зїсти сім мишей одну за другою і їй досить трьох годин, щоби перетравити все, що зїла, та почати їсти знову. Чапля важить небагато — не більш чотирьох фунтів; тимчасом недавно в шлунку одної вбитої чаплі найдено дві великі форелі (риби), що важили — одна 2 фунти, а друга 2½ фунтів. Але найбільше жеруть голуби. Наприклад, один голуб за один день зїв 1000 зерен пшениці. Треба дивуватися, як птахи можуть літати після свого ситного обіду.

Місто вічної молодости. Кажуть, що в Долішній Каліфорнії, в Америці, є містечко Сан-Ігнаціо, в якім люди дуже довго живуть. Один капітан корабля, який бував у тім містечку, оповідає, що мешканці його живуть по 120—150 років, а навіть ма-

ють між собою 185-літнього старця. Осіб, що мають по 90 років, уважають там за людей в середньому віці.

Найшвидші звірята. Один англійський вчений поробив досліди над швидкістю всяких звірят. Дійшов вкінці до того, що колиб усі станули до перегонів, то першу нагороду за швидкість одержав. би хорт; він може зробити 1250 метрів за мінуту. По хорті йде кінь — 1160 метрів; жирафа — 900 метрів; тигр — 860 м.; вовк — 570 м. і заяць 400 метрів. Між птицями найшвидші почтові голуби; вони роблять на мінуту 1200 метрів. З риб на першому місці стоїть дельфін, що робить 31 км. на годину, лосос — 27 км., а оселедець 22 кільометри на годину.

Дивовижні страви. Люди їдять майже все, що є в світі. Для Китайців зіпсуті яйця то неабиякий присмак. На острові Яві приладжують з муравлів страву, яка дуже смакує мешканцям. В Австралії місцеві мешканці з великим смаком їдять паляниці з сушених мотилів. На острові Лємнос, в Македонії, на острові Сардинії і в Персії їдять ріжні роди глини. А в Мароку в Африці найбільш улюбленою стравою є саранча. Приготовляють її до їди так: крильця і лапки відривається і викидається, а решту сушиться і розтирається на порошок. Порошок цей мішається з мукою, цукром, та печеться з того паляниці, що мають бути дуже смачні.

Найгарячіше місце на світі. В південній Каліфорнії (в Америці) находиться „долина смерти", яку вважають за найгарячіше місце на цілій земній кулі. Дня 10. червня 1913 температура виносила там у тіні 57 ступнів Цельзія. В році 1917 середня температура року виносила 41 ступнів Цельзія. Долина ця — то глибокий яр, довгий на 160 кільометрів. Лежить 67 метрів нижче ніж рівень моря і є замкнена довкола горами. Вода в тій долині є рідкістю. Ще до недавна заселювали її Індіяни, але і ті вимерли. Мимо свого гарного положення „долина смерти" завсіди пуста, бо людський організм не може знести її клімату.

Китайський обід. Відомо, що Китайці мають зовсім інший смак, ніж ми, і їдять таке, чого, здається, ми не згодилися би навіть покоштувати. От, наприклад, що подають Китайці в часі обіду для гостей: 1) Юшка з ластівячих гнізд. 2) Варене мясо з пса зі салатою. 3) Піря в холодці. 4) Смажені гребені зі струся. 5) Гусільниці шовківника в рициновому олію. 6) Зелена жаба. 7) Сос з молодих ящірок. 8) Солодкий крем з яєць комашні.

Ростина, що від неї можна збожеволіти. В Австралії є ростина, що зветься „колюче дерево". Цвите дуже гарно, але видає поганий запах і дуже небезпечно її дотикати. Коли її діткнути, на тілі не буде ніякого знаку, але зате болі будуть такі страшні, що від цього можна збожеволіти. Навіть по місяцеві діткнене місце ще таке вразливе, що найменший дотик спричинює страшний біль. Один кінь, що діткнувся цієї ростини, кусав неначе скажений і треба було його застрілити.

Дивний випадок. Львівська „Нива" з вересня 1933 подає під таким наголовком один дивний випадок, що стався в Ілліополісі: Дванацятилітній син Гаким-Ампу-Сеіфа помер по тяжкій грипі. Лікарі, що лікували його, ствердили смерть та видали дозвіл, щоби його похоронити. Коли прийшов час похорону, мертве лице хлопця стало приймати живу краску, хлопець відкрив очі і в арабській мові став навчати про Ісуса Христа згідно з Євангелієм, хоч він, як ученик державної магометанської школи, ніколи не читав Євангелія. Вкінці хлопець поблагословив усіх приявних (було їх 7), перехрестився й сказав до свого батька: „Я вже був помер і моя душа пішла до неба, де бачила Бога". Потім замкнув очі і знову помер.

Скільки є жидів-християн? 200.000! Вони розсіяні по всьому світі. З них 80.000 належить до міжнароднього єврейського християнства, що основується на засаді: „Євреї по походженні, а християни по Благодаті".

Св. Великомучениця Варвара.

ЄВАНГЕЛІЯ

19. Неділя по Зісланню Св. Духа.

І як хочете, щоби робили вам люди, і ви робіть їм так само. А коли любите тих, що люблять вас, яка для вас заслуга? бо й грішники люблять тих, що їх люблять. А коли добре робите тим, хто добре робить вам, яка для вас заслуга? бо й грішники те саме роблять. А коли позичаєте тим, від кого сподієтеся відібрати, яка для вас заслуга? бо й грішники грішникам позичають, щоби те саме відібрати. Але ви любіть ворогів ваших, і добре робіть і позичайте, нічого за те не сподіваючись; а буде нагорода ваша велика, і будете синами Вишнього, бо він добрий для невдячних і злих. Будьте отже милосердні, як і Отець ваш є милосердний.

(Лука, гл. 6, ст. 31—36).

20. Неділя по Зісланню Св. Духа.

І сталося відтак, ішов в місто, що зветься Наїн, а з ним ішло багато його учеників і множество народу. Коли ж приблизився до брами міста, се виносили умершого, сина одинака своєї матері, а та була вдовою; і народу з міста много з нею. А Господь, побачивши її, змилосердився над нею і сказав їй: Не плач. І приступивши діткнувся мар, а ті, що несли, станули; і сказав: Молодче, тобі кажу встань. І мертвець сів і почав говорити; і дав його матері його. І обняв страх усіх, і прославляли Бога, кажучи: Великий пророк встав між нами і посітив Бог людей своїх. (Лука, гл. 7, ст. 11—16).

Покрова Пресв. Богородиці.

І сталося, коли ішли, і він увійшов в одно село, а одна жінка, на імя Марта, приняла його в свій дім. А була у неї сестра, на імя Марія, котра й сіла в ногах Господніх і слухала його слова. А Марта клопоталася всілякою послугою. І станувши, сказала: Господи, чи тобі байдуже, що моя сестра саму мене оставила послугувати? Скажи отже їй, щоби мені помогла. А Господь у відповідь сказав їй: Марто, Марто, журишся і клопочешся про многе, а мало чого потреба. Марія добру часть вибрала, котра не відбереться від неї.

І сталося, коли се говорив, одна жінка з народу піднявши голос, сказала йому: Блаженна утроба, що тебе носила, і груди, що ти ссав. А він сказав: Отже ж блаженні, що слухають слово Боже, і його зберігають. (Лука, гл. 10, ст. 38-42, гл. 11, ст. 27-28).

Зі світа.

Вежа Айфля — одна з найвищих будівель на світі. Вона збудована ціла зі заліза.

Дописи.

СТРІЛИСЬКА. Концерт українських народніх обрядових пісень. Колись державний і багатий наш нарід, через роздори, ненависть, заздрість та сварки, втратив ріжні свої цінні здобутки культури і мало не занапастив себе самого. Одною з нечисленних наших національних цінностей залишилася нам після цього наша пісня. Широка, могутня, мельодійна та пориваюча українська пісня. Ніхто не зумів нам її видерти. Чим більші злидні та лихоліття пригнітали наш народ, тим кращою та змістовнішою вона ставала. Пісня — це наша історія, неписана історія, вложена в уста і серце люду, байдуже чи він освічений, чи ще темний, багатий — чи нуждар.

Перейдіть усі наші — не наші землі, переслухайте всі наші народні пісні, — а переконаєтеся, що в устах наших народніх мас поміщене ціле наше життя-буття, наша слава, геройство, велич, сила, багацтво, горе, злидні, словом — усе, що тільки пережив колинебудь наш український народ.

Наша чудова пісня завзяття викресувала у тих, що за наше краще завтра змагалися; перевертнів до первісного їх походження повертала; до нашої пропаганди між чужими багато причинилася.

Та чудова українська народня пісня розвинулася цього літа у Стрілиських у всій своїй величі й красі. Ще так недавно був концерт у честь М. Шашкевича — а ось вже і другий концерт. На вступі цього концерту почули ми реферат Ів. Ковалева п. наг. „Українські обрядові пісні". Слідувала потім музична ілюстрація того реферату, а саме ось яка програма:

1. Стеценка — Колядки: а) „Ходив походив", б) „Ой у саду саду", в) „Добрий вечір тобі". 2. М. Леонтовича — Щедрівки: а) „Ой гордопишний", б) „Щедрик". 3. Філярета Колесси — Гаївки. 4. Ф. Колесси: а) „Удівонька", б) „Косарі" і М. Леонтовича: в) „Женчичок-бренчичок" (Обжинкові пісні), а наприкінці 5. М. Леонтовича — Веснянки: а) „Ой ходить царенко", б) „Мак".

Не можемо вдаватися в критичний розбір поодиноких хорових точок цього концерту, бо мало на це місця; зрештою кожна з них була прегарна. А просто досконале було зрозуміння і віддання змісту пісень. Не диво, що кожну точку програми приявні нагороджували бурею оплесків. Велика дяка належиться виконавцям концерту, а також абітурієнтові І. Ковалеву, котрий багато часу посвятив на те, щоби представити Стріличанам народню пісню у повній красі.

По відспіванні національного гимну пізним вечером розходилися численно зібрані люди з цього концерту, на якому знайшли культурний духовий відпочинок та оправдану надію на краще завтра. Бо нарід, що має таку чудову пісню, мусить бути великим народом.

УВАГА!

Докінчення статті п. з. „Чи св. Письмо є одиноким джерелом Обявлення?" подамо на другий раз.

Вік птиць. Звичайно птиці, особливо дикі, живуть значно довше, ніж ми думаємо. Досвідами встановлено, що лебеді можуть доживати до 300 літ. Соколи можуть жити більше ніж 150 років. Так само довго жиють орли і шуліки. Особливо довго живуть папуги, які навіть у неволі проживають іноді більше ніж 100 років; запевнюють, що ворони живуть часто більше ніж 100 років. Так само і сороки можуть жити на волі довго, в клітках живуть звичайно 30 літ. Когут може жити 10, а іноді 20 років. Голуби здебільшого не дожиють до 10 років; маленькі пташки живуть 8, а декотрі 18 років. Соловейки в неволі не видержать більше як 10 років.

Зуби і характер людини. Коли хто, сміючися, отвирає уста так, що видно зуби — то він є людиною доброю і щирою. Людина, що стискає губи в часі сміху, є скрита, підзорлива, і не заслугує на довіря. Малі, дрібні зуби, осаджені побіч себе, свідчать про малу інтеліґенцію; натомісць зуби великі й рідкі є доказом енергії. Зуби, що вистають на переді, посідають люди зарозумілі. Широкі зуби на переді свідчать про великі здібности людини. Зуби, що глибоко осаджені в яснах і мають велике коріння, належать до людей, обдарованих торговельним спритом; натомісць зуби зі слабим корінням означують легкодушність людини. Люди, що мають дуже великі зуби, часто є небезпечні та обдаровані найгіршими інстинктами.

Культурний чоловік не може обійтися без друкованого слова так само, як риба без води.

ПЕРЕДПЛАТА ПІВРІЧНО 1·20 ЗОЛ., РІЧНО 2·40 ЗОЛ.

Адреса Редакції і Адміністрації: Львів, вул. Японська 7. II. пов. — Тел. 94-56.

Видає „Мета", Видавнича Кооператива з відповідальністю уділами у Львові.

Редагує Колеґія.

Відповідальний редактор: Петро Козіцький

Друкарня „Бібльос", Львів, Японська 7. Тел.. 14-78.

64005

По конфіскаті наклад другий.

Nal. poczt. opł. ryczałtem.

Ціна 10 сот.

Христос Наша Сила

ПОПУЛЯРНИЙ ЧАСОПИС, ПРИСВЯЧЕНИЙ ПОГЛИБЛЕННЮ РЕЛІГІЙНО-МОРАЛЬНОГО І НАЦІОНАЛЬНОГО ЖИТТЯ СЕРЕД УКРАЇНСЬКИХ РОДИН. ВИХОДИТЬ ДВІЧІ В МІСЯЦЬ.

ЛЬВІВ Ч. 20 29. ЖОВТНЯ 1933.

Сконфісковано

БІБЛІОТЕКА НАУК. ТОВ. ім. ШЕВЧЕНКА У ЛЬВОВІ

З приводу всенаціональної жалоби і протесту.

День 29. жовтня призначив загальний Український Громадський Комітет рятунку України днем національної жалоби і протесту з приводу голоду та лютих переслідувань Українців у совітському Союзі. Того дня відбудуться у всіх церквах Богослуження в наміренні українського народу, — який вється в муках під большевицьким чоботом — та відправляться панахиди за померших від голоду і комуністичного лихоліття. Того дня по всіх місцевостях, поза межами совітського Союзу, отже на наших землях, в Румунії, Чехословаччині, в решті Европи, далі, в Америці, Азії і всюди там, де бється українське серце, де не погасло почуття української національної єдности з нашими катованими братами на Великій Україні — відбудуться протестаційні збори, сходини, віча. Ці протестаційні зібрання мають ухвалити резолюції з протестами проти большевицького руйнування і винищування всього, що українське. Вкінці, тогож дня, як у день всенаціональної жалоби, назначений піст. Гроші, заощаджені через піст, мають бути зібрані і передані Комітетові рятунку України на орґанізацію акції допомоги.

Ось так у дні 29. жовтня обєднаються всі, щоби молитвою, збірним протестом і матеріяльною допомогою облегчити долю великої частини українського народу. День 29. жовтня буде днем всенаціонального обєднання— в болю і співчуттю.

З цієї нагоди хочемо ще на одну річ звернути увагу. Є Українці, котрі кажуть, що шкода тратити час на „паперові протести“ і „молитви“, бо це й так не поможе. Щодо грошей і харчів, то — кажуть вони — ця допомога й так не дійде на місце призначення, бо її заберуть большевики. Як зарадити інакше, краще, ці Українці не кажуть.

Наша думка така: передусім у громадському житті повинна панувати засада, що не треба перешкаджати якійсь загально-національній акції, коли замісць неї не мається чогось іншого, кращого. По друге, є надія, що навіть з матеріяльної допомоги буде дійсна користь. Після відозви Українського Католицького Епископату та після заходів Українського Комітету рятунку України відізвалися міжнародні християнські кола, які орґанізують цю допомогу при співучасті міжнароднього Червоного Хреста. На чолі зновуж тієї акції стоїть австрійський Кардинал Др. Інніцер, якого відозва в справі голоду на Україні порушила цілий світ. Уже те, що відізвалися міжнародні чинники і ріжні закордонні ґазети пишуть про голод на Україні, уже те витворює для большевиків некорисну опінію світа. А це їм не на руки. І тому вони дуже заходяться, щоби ослабити враження, яке викликала відозва нашого Епископату і акція Кард. Інніцера. Стараються попросту заперечити, немов би на Україні був узагалі якийнебудь голод. Та це їм не вдасться, а ми мусимо старатися, щоби це не вдалося.

Сконфісковано

Листопад — місяць українських інвалідів! Не відмовте жертви для потерпівших у боротьбі, вишліть її на адресу УКТОДІ, Львів, св. Софії 25.

Велике покликання української нації.

Виїмки з проповіді на 29. жовтня 1933, на протестаційний день

Нинішній день Церковна Влада призначила на всенародній протест і всенародню жалобу. Цей день, неділя Христа Царя, має залишитися що року днем усенароднього протесту проти большевицького гнету — доти, доки цей гнет буде існувати, доки Божі рахунки не закінчаться, доки Божа сила не зломить його.

Дорогі браття! Від часу татарського лихоліття Україна не переживала такого тяжкого досвіду, як тепер під большевиками. Якщо не хочемо пропасти, — а не хочемо, не хочемо, бо живий живе думає! — то мусимо всі, як один, перенятися одною думкою й одним змаганням, щоби бодай тут, де можемо, положити край усякій большевицькій дурійці й дурисвітській пропаганді.

— — — — — — — — — — —

Але — особливо тут у домі Божому — треба нам памятати, що большевизм це не тільки людське божевілля, викривлення людської душі, а заразом допуст Божий, кара Божа на людей, що стали ворогами Божими, ворогами віри й Церкви, що хочуть світ переконати, що ніби людям без Бога й без святої віри буде краще на землі, ніж із вірою та Богом. Тому, дорогі браття, треба нам усім щодня молитися до Всевишнього Бога, до Христа Царя, небесного нашого Судді, молитися за нещасний наш нарід, за його будучність, щоби всенародніми й безупинними молитвами чим скоріше стала заспокоєна справедливість Божа, а Боже милосердя спонукане, щоб скоротило міру апокаліптичних терпінь і досвідів нашого народу, та щоб на добре вийшли йому ці муки й терпіння — на більшу славу Божу та на власну його волю і славу.

— — — — — — — — — — —

Дійсно, дорогі браття, Божі рахунки не такі як людські рахунки. Котрих Бог вибрав, тим каже найтяжче терпіти. Погляньте на старозавітних пророків, на Івана Хрестителя, на Преч. Діву, на самого Христа Господа, на апостолів, на перших християн.

Чиж, по людськи річ беручи, не мали право перші християни, більше ніж ми нарікати на свою долю, що так довго — около 300 років — мусіли терпіти-гинути за свою св. віру? Ті, котрих світ був негідний носити (говоримо тут словами св. Письма), у морі поганства мусіли гинути по тюрмах і цирках.

Поганам певне здавалося, що християни гинуть, бо негідні жити, а нам нині ясно, що вони гинули, **щоби світ відродився — щоби світ для Христа здобути.**

Народе мій, що вигибаєш під ярмом людського божевілля! Прийде такий час, коли цілому світові буде ясно, що ти нині гинеш, **щоби споганщений світ наново міг відродитися в Христі.** Борешся, терпиш, страдаєш, гинеш,

щоби на тобі зломився шал безбожництвом запомороченого людського розуму,

щоби на тобі виявився фалш багатьох думок модерної культури,

щоби в тобі й через тебе виявилася справжня людська природа, що не може жити без святощів родинного життя й власного майна, без святої моралі, без віри, без Бога, без Христа,

щоби від тебе вийшло уздоровлення нинішнього розперезаного й перегнитого світу,

щоби Христова віра наново в світі заясніла. Але Ти, народе, не згинеш!!

Так усі познаки землі й неба кажуть, що **Боже Провидіння вибрало український нарід, щоби він,** своїм спротивом, своєю борнею й своїми мученичими страданнями, **зломив спокусу й силу большевизму та ввесь світ визволив від цієї облуди,** що рай обіцює, а пекло приносить. І щоб так заслужив собі український нарід нове ймення, яке стає символом нової епохи у світі.

Велике твоє покликання, тому й хрест твій такий тяжкий.

Отже будьте доброї надії, дорогі браття! Коли горе найтяжче, тоді Бог найближче!

XXI. псалом, що зачинається: „Боже мій, Боже мій, чому Ти мене опустив?“, кінчиться словами: „І будуть звіщати правду Господню людям, що народяться, будуть оповідати, що сотворив Господь“.

Так було, так і буде.

Св. Христова віра дає нам запоруку, що так буде, і кладе на нас обовязок жити, працювати, терпіти й умирати для здійснення тієї світлої Божої правди.

Прийди, Господи, щоб ми дожили Твого воскресення в нашому народі!

Амінь. *о. Г. Костельник.*

*) Ця проповідь поміщена в цілості в 42. числі „Мети“.

Кожний український громадянин повинен не лише сам зараз же прислати цілорічну передплату на часопис „Христос наша Сила“, але й приєднати йому в найкоротшому часі якнайбільше передплатників серед мас. Хто приєднає відразу 5 нових цілорічних передплатників, які заплатять згори цілорічну передплату, одержуватиме сам цей часопис безплатно.

Політичний атентат у большевицькому консуляті.

Минулої суботи, дня 21. ц. м. около полудня, в будинку большевицького консуляту у Львові при вул. Набєляка, мав місце револьверовий атентат. Молодий чоловік, який пізніше назвав себе членом ОУН, зголосився на послухання до консуля — але заки до нього дістався, застрілив урядовця Олександра Майлова, якого преса спершу означувала як начальника канцелярії консуляту, а пізніше назвала возним. Крім того атентатчик поранив службовика консуляту Івана Джугая.

Візвана консулем поліція спершу не могла дістатися до будинку консуляту, бо брама була замкнена автоматично, а атентатчик ще був у будинку, отже ніхто не міг зі середини відчинити брами. Вкінці поліційні функціонарі дісталися до будинку вікном на І. поверсі — і арештували атентатчика, який спокійно віддав револьвер. Ведеться в цій цілій справі нагле слідство. У звязку з атентатом були у Львові ревізії й арештування.

До Львова приїхали, крім делєгата міністерства закордонних справ з Варшави, теж представник большевицького посольства в Польщі і варшавський кореспондент большевицької урядової преси.

Політичний атентат на московських дипльоматів, довершений саме в нинішню пору, викликав велике вражіння й заінтересування не лише у Львові, але й на широкому світі.

З дня.

Після великого процесу за вбивство пос. Голувка, про який ми вже повідомили, відбувся в Самборі другий цікавий політичний процес, у якому розглядано справу відомого нападу на почту в Трускавці. Підсудних Лоцуняка, Лабавку, Ількова і Петрова позасуджували на вязницю від 4 до 9 літ.

—о—

В минулому місяці дався запримітити деякий зріст гуртових і деталічних цін рільничих плодів. Ціни зросли у вересні ц. р. приблизно о 2% в порівнанні з серпневими цінами. Рівночасно наступила незначна знижка цін деяких промислових товарів.

—о—

Ходять чутки, що має бути внесений до ради міністрів у Варшаві проект нового способу стягання податкових залеглостей від землевласників. Замісць залеглих сум, малиб брати від довжників частину їх ґрунтів.

—о—

Поліція припинила видавання часописів „Наш Клич“ і „Наш Фронт“ і опечатала їх редакційні льокалі. Відповідального редактора Я. Масляка арештували. Одночасно припинила поліція видавання большевицьких часописів „Гарт“, „Боротьба“ і „Ілюстрована ґазета“.

—о—

Відбуваються саме великі процеси перед судами в Ряшеві, Кракові й Тарнові; обжаловані сотки польських селян, які під впливом агітації польських лівих партій уладжували демонстрації та викликали відомі кривавіподії. Деякі з цих процесів уже покінчилися. І так напр. у процесі за демонстрації у Вульці ряшівський суд 32 обвинуваченихзасудив на кари від 4 літ до ½ року вязниці, а 10-ох увільнив.

За останні два тижні зайшла в міжнародній політиці велика зміна. Німеччина рішилася на відважний крок, а саме покинула розоружну конференцію в Женеві, яка вже довгі часи радить, але ще нічо не причинилася до дійсного розоруження держав. Рівночасно Німеччина виступила теж зі Союзу Народів. Безпосередньою причиною цього кроку Німеччини було те, що Франція не хотіла признати Німцям рівноправности у зброєннях.

Виступ Німців дав привід до воєнних алярмів. Почали в пресі появлятися статті, що кожної хвилини може вибухнути нова світова війна. Але, покищо, мабуть лише на алярмах скінчиться.

—о—

Як ми вже свого часу повідомляли, дня 25. червня ц. р. мав місце бомбовий замах при вході до базиліки св. Петра в Римі. Тепер поліція арештувала трьох Італійців, які виконали були цей замах.

—о—

Процес проти паліїв німецького парляменту, який почався був свого часу в Липську, перенесено пізніше до Берліна, і там він ведеться далі доволі оспало і розтягнено. Хід процесу не дав досі вияснення цілої справи того історичного підпалу.

—о—

Як відомо, більшість европейських держав дуже приязно відноситься до большевицької влади — не дивлячися на це, що большевики нищать у своїй державі релігію та всі людські вартості, а український нарід виморюють голодом. Тепер до хору цих европейських держав, що так панькаються з большевиками, приступили ще й Зединені Держави Півн. Америки, які довго не хотіли були узнати большевицької влади в б. Росії, але тепер нараз її формально узнали.

Запобігання ласки у большевиків — це наслідок великої політичної короткозорости европейських і американських державних мужів. Не хотять бачити, що цим прямо накликують на свої краї страхіття большевицької руїни.

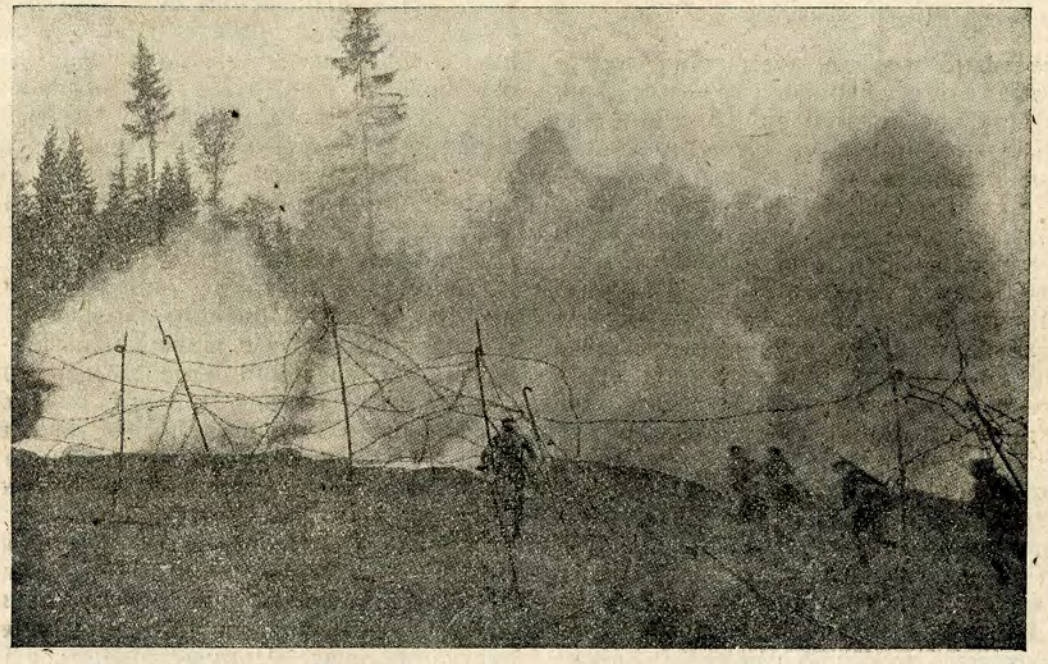
—о—

На границі між Манджурією і большевією слідно великі пересунення військових частин. Знова говорять про можливість війни на Далекому Сході.

Свій до свого!

Перший християнський магазин з одягами у Львові — це **Те-Ка.** В цьому українському магазині можна купити готові мужеські й хлопячі одяги (конфекція). Його заснувала кооператива „Доля“, що належить до „Товариства вдів і сиріт по священиках“. Ми знаємо, скільки добра для українського народу роблять священичі родини. Дружини наших священиків є щирими дорадницями наших господинь, а часто займаються освітньою роботою на селі. На жаль, по смерті голови родини, вони часто опинюються у крайній нужді. І от, щоби рятувати вдови і сироти по священиках перед нуждою, існує у Львові Товариство, яке ними піклується. Щоби заробити хоч трохи грошей на їх удержання, це Товариство заснувало фірму Те-Ка у Львові при вул. Трибунальській ч. 1. Тепер вже не будемо соромитися, що, мовляв, нема свого магазину з одягами. Є своя фірма, — треба лише до неї звертатися з закупнами, а не до жидів і чужих зайдів. Купуючи дешево товар в **Те-Ка**, ми сплачуємо довг вдячности священичим родинам, даємо заробіток нашим кравцям, наш гірко запрацьований гріш складаємо на свою рідну установу. **Ідіть до Те-Ка!**

ЛИСТОПАДОВІ ДНІ 1918.

В день Першого Листопаду.

(1918 — 1933).

Був у нас великий день Першого Листопаду, —

Дорогий, але й трагічний є для нас цей спогад. Ми здобули того дня для нації самостійність і державне життя — але здобули на те, щоби скоро знова все це втратити.

Великі жертви приніс тоді наш нарід для Батьківщини. Жертви крови.

Але волею Всевишнього нам не судилося здійснити на стало свій національний ідеал. Перейшло через нас колесо історії.

„Спить ряд могил давно німих
Під тихим світлом зір сумних..."

Чому воно так? Це питання болюче ранитиме нашу свідомість в роковини памятного зриву, в день Першого Листопаду.

Вкорінився у нас поганий звичай бачити причину всіх наших нещасть у „воріженьках" або „нещасній долі", в „обставинах" і т. п. Ось так, звалюючи вину виключно лише на кого іншого, ми забуваємо про власні недостачі. А тих недостач у нас стільки, що вартоб нам час від часу робити обрахунок нашої національної совісти. Цей обрахунок зробім у день народніх Поминків, на могилах героїв-мучеників, що життя своє поклали для щастя народу. Нехай цей день буде днем провірки нашого дотеперішнього поступування, днем поправи і днем віднови.

Перш за все, чи сповнили ми наш обовязок супроти Того, без волі Котрого не тільки не повстала ніяка держава, але найменша ростинка не може жити? Чи зробили ми все, щоб у нашім змаганні заслужити Боже Благословенство?

Такі думи хай нависнуть над нашими чолами, коли в день Першого Листопаду похилимося в честь і память незабутніх борців. Такі думи не ганьблять, не понижують. Навпаки!

Тим сміливіше піднесуться наші чола після того. Тим твердший буде наш погляд і кріпша постанова: витривати в добрі і правді для щастя загалу. Щира молитва за героїв нехай буде для них нашим найкращим дарунком.

Сконфісковано

1.000 інвалідів УГА жде на поміч громадянства. Вшануйте їхні заслуги і посвяту! Честь народу наказує забезпечити життя тих, що в обороні Батьківщини віддали своє здоровля!

Чи св. Письмо є одиноким джерелом Обявлення?

(Докінчення).

Але поставмо тим сектярам таке просте питання: або ваше твердження, — що християнську віру має кожний собі брати тільки зі св. Письма, — є правдиве, або неправдиве? Якщо воно правдиве, то чейже мусить міститися і в св. Письмі! А деж сказано в св. Письмі, що кожний має читати Біблію, її самостійно пояснювати, і так, як вичитає, вірити? Хоч би ви перекинули картка за карткою всі Книги Старого і Нового Завіту, ніде цього не знайдете. Отже й ваше твердження, що кожний має читати Біблію і по своїй вподобі та своїому розумінню укладати собі віру, є вашою видумкою, і не має в св. Письмі ніякої основи.

Найвиразніші слова Спасителя, що на них покликуються в цій справі протестанти, записані у св. Йоана. Ось вони: „Прослідіть Писання, бо ви думаєте, що в них маєте життя вічне, а вони є тими, що свідчать про мене". (Иоан V, 39). Але наведені слова сказав Спаситель до жидів, особливо фарисеїв, що не могли зрозуміти науки про Христове Божество. І ці слова не містять приказу обовязуючого для всіх, тільки заохоту, щоби ті, хто може читати, довідалися, що пророцтва Старого Завіту про Христа були оголошені. Погляд на ці слова, як на приказ, щоби всі люди читали св. Письмо, є зовсім помилковий, бо випливає з незрозуміння річи.

Бо й невжеж могло бути це можливе, щоби Христос св. Письмо установив одиноким джерелом, з якого кожний має черпати свою віру? Розважмо тільки спокійно. Віра є до спасення конечна; на це годяться всі протестантські секти. „Хто не увірить, буде осуджений", сказав Спаситель. Тому то й віра ця мусить бути для кожного приступна, бож за те, що для чоловіка неприступне, Спаситель пеклом не грозив би. А ще й нині великі сотні тисяч людей, і то людей чесних, мусіли би йти на вічну погубу — за що? За те, що не вміють читати, а без читання Біблії не наберуть віри. А скількиж то бідаків Біблії справити собі не може, бо й на хліб насущний грошей їм не вистарчає? Невжеж за своє убожество мали би бути погублені? Чиж можна подумати, щоби наймудріший і найліпший Христос Спаситель установив таке джерело віри, до котрого сотки тисяч людей не мали би ніякого приступу?!

Але якщо ще й нині сотки тисяч людей без власної вини були би виключені від Христової науки, тепер, коли читання і писання так поширене, — то щож казати про давніші часи, коли читати і писати вміли лише дуже нечисленні одиниці. Тоді міг би був спастися тільки невеличкий гурток людей.

Не досить ще й цього, бо заки винайдено друкарську штуку, Книги св. Письма були особливою рідкістю, на яку могли спромогтися тільки великі бібліотеки. А колиж винайдено друкарську штуку? Несповна 500 літ тому назад, з початком XVI. століття. З цього слідує, що через 1500 літ величезна більшість людськости була би мусіла обходитися без джерела віри, отже не могла би була дійти до спасення! Невжеж це можливе? Кожний хіба розуміє, що такого джерела віри, котре було би недоступне нині для соток тисячів людей, а давніше майже для всіх, — Христос Спаситель не установив і установити не міг!

Отже хтож його видумав? Не Христос, але Лютер, збунтований німецький монах. Він перший зірвав з живою повагою Церкви навчаючої, він перший подав людям до руки мертву книгу і казав їм з неї вчитися віри.

Але що з того вийшло, — того ані сам Лютер не передбачував. Бо як лише забралися люди до пояснювання св. Письма власним розумом, показалося, що „що голова, то розум". Пояснювали всі, але кожний по свому — і звідсіля намножилося багато сект. Всі вони твердять, що опираються на св. Письмі, але кожна говорить що інше і одна другу поборює. Чомуж ріжняться і не можуть на одно згодитися? Бо собі після своєї голови довільно пояснюють св. Письмо, бо їх пояснювання це лише людська опінія, яка не має за собою Божої поваги.

А як є в католицькій Церкві?

Тут маємо найвищий суд, що подає правдиве значіння св. Письма. Чи можемо на цьому ореченні полягати? Можемо, бо воно непомильне. Божий Син заявив, що щонебудь скаже цей трибунал у справах віри, то є правдиве і непомильне. Ісус Христос сказав: „Хто вас слухає, мене слухає, — а хто вами помітує, мною помітує". Також сказав: „Хто не слухає Церкви, нехай тобі буде як поганин". Тому ми говоримо так: Вірю, бо мене Церква так учить, а вірю тому, що Бог казав Церкві вірити. Божа воля, Божа повага приневолює мене до цього вірення і впевняє мене, що я не блуджу.

А протестанти — чому вірять? Вірю — говорять — бо мене так учить св. Письмо. Але чи ви певні, що розумієте дійсний змисл Біблії? — Так розумію, як мені найліпше видається — відповідають. — Отже в що вириш? Вириш у свій осуд, в свою власну опінію, в своє приватне оречення. Хтож ручить тобі, що це правда? Твоя голова, твій розум. Чи ця порука є Божа? Не Божа, лише людська, твоєї голови, твого розуму, — отже й твоя релігія не є Божа, тільки людська. А віра мусить бути Божа і непомильна. Зноваж Божа віра є тільки там, де її Бог зложив, то зн. в католицькій Церкві. Тому тримаймося св. Церкви. В ній одинока надія спасення. Св. Письмо читаймо, але пояснюймо його лише так, як нас св. Мати Церква вчить.

о. Степан Ковалів.

Боротьба з Церквою в Еспанії.

Всім уже відомо, що в Еспанії настав новий лад: замісць королівства завели демократичний устрій — републику. І нічо не булоб у цьому страшного, колиб не те, що нові керманичі зараз розпочали атаку проти Церкви. Не диво: до влади дійшла чесна спілка: радикали, ліберали, соціялісти. Всі вони і всюди воюють з Церквою і її слугами. Наперед зачали грабити й палити церкви й монастирі, хоч монахи удержували сотки шкіл і працювали для добра Еспанців. Не помогли напімнення Епископів, а навіть самого Папи. Боротьба йшла далі, щораз завзятіша. При тім московсько-большевицька аґітація помагала щиро еспанським соціялістам, бож усі вони одної масти і породи, хоч буцім то інакше говорять. Врешті, неначе на завершення своєї нечесної боротьби, видали нові закони, що противляться християнській, а то й природній моралі. Супроти цього Намістник Христовий Пій XI — видав ось тепер до всього світу енцикліку (окружний лист) „Про гноблення католицтва в Еспанії".

Дивний жах прошибає людину, коли читати цю енцикліку. Папа наводить розпорядки нових правителів Еспанії. Ось деякі з них: релігійні процесії можуть відбуватися тільки за дозволом влади; навіть уділювання св. Тайни Напуття і похорони є залежні від окремого дозволу цивільних властей. Закони признають усім громадянам право посідання, — але зроблено виїмок лише супроти св. Церкви. Не взяли під увагу волі жертводавців, злегковажили духовну й святу ціль, на яку ті добра призначені; церковні будинки, помешкання епископів, приходства, семинарі й монастирі не вважає закон власністю Церкви. Списано і за прилюдну власність признано літурґічні ризи, образи, різьби, посуди, дорогі прикраси, призначені лише для Божого культу й почитання. Наказали платити собі всякі податки й драчки — а маєток, який був, забрали.

Релігійні товариства піддали тепер державному наглядові і тим знасилували в нечуваний спосіб свободу св. Церкви.

Монашим чинам, що несли у своїх школах світло віри і знання, відібрали право навчання. Це зроблено в тій цілі, щоби нове покоління виховати без Бога, без віри, без моралі, — щоби виховати нових поган.

Є ще багато інших еспанських нових протицерковних законів, що їх Св. Отець називає нечесним замахом на Церкву. Так і не диво, що це переслідування Папа порівнює з мексиканським і большевицьким гоненням Церкви.

Переслідування Церкви в Еспанії — це не є відокремлене явище в нинішній Европі. Большевики на цьому полі осягнули найбільші „успіхи" — і головно від цього потерпів та далі терпить український нарід за Збручем. Тому ми, Українці, маючи на оці нинішне большевиками посіяне по всьому світі безбожництво, звернімся всіми силами проти него і проти його жахливих наслідків.

У день всенародньої скорби і жалоби за Українців, що з голоду гинуть під московсько-большевицьким чоботом, звернім молитву до Бога, щоб вибавив український нарід із язви большевицької і кайдан неволі. Борімся скрізь і всюди з проявами большевизму, радикалізму і соціялізму, бо всі вони в своїй основі однаково шкідливі. Не вірмо їхній брехливій писанині! Навіть до рук їхніх ґазет не берім! Скрізь працюймо для Церкви й народу — а спочине на нас Божа Ласка і Благодать.

О. Г.

ЄВАНГЕЛІЯ

21. Неділя по Зісланню Св. Духа.

Вийшов сівач сіяти своє насіння; і як сіяв, одно впало при дорозі, і подоптано його і птиці небесні видзьобали його. А друге впало на камінь, і зійшовши, всохло, бо не мало вогкости. А інше впало між тернину, і тернина, що виросла разом, заглушила його. А інше впало на добру землю, і зійшовши принесло плід в сотеро. Се сказавши, закликав: Хто має уші слухати, нехай слухає. І питали Його ученики Його, що значить ся притча? А Він сказав: Вам дано знати тайни царства Божого, а прочим в притчах, щоби дивлячися не бачили і слухаючи не розуміли. Єсть же ся притча: Насіння се слово Боже; а ті, що при дорозі, се ті, що слухають; опісля приходить діявол і бере слово з їх серця, щоби увіривши, не спаслися. А ті, що на камені, се ті, що почувши, з радістю приймають слово, та сі кореня не мають, вони до часу вірять, а в часі покуси відпадають. А те, що між тернину впало, се ті, що слухають, але журбами і багацтвами і розкошами життя придавлені, відходять і не приносять плоду. А те, що на добру землю, се ті, що добрим і благим серцем слухаючи, слово заховують і плід приносять в терпеливості. (Лука, гл. 8, ст. 5—15).

22. Неділя по Зісланню Св. Духа.

Один чоловік був багатий, і одягався в порфіру та виссон і забавлявся кожного дня роскішно. І був один убогий, на імя Лазар, що лежав перед його воротами, цілий в струпах. І бажав насититися окрушинами, що падали зі стола багатого; тільки пси приходили та лизали його струпи. І сталося, що вмер убогий, і занесли його ангели на лоно Авраамове; умер же й багатий, і поховали його. І в пеклі будучи в муках підняв свої очі і побачив Авраама здалеку, і Лазаря на його лоні. І закликавши, сказав: Отче Авраме, помилуй мене і пішли Лазаря, щоби замочив кінець свого пальця в воді і охолодив мій язик, бо я мучуся в сій полумині. І сказав йому Авраам: Сину, згадай, що ти зазнав добра в своїм життю, а Лазар так само зла; нині ж він тут тішиться, а ти мучишся. Та ще й до того між нами а вами велика пропасть утвердилася, щоби ті, котрі хотять перейти звідси до вас, не змогли, ані звідти перейти до нас. І сказав: Прошу тебе отже, отче, пішли його в дім мого батька. Бо я маю пятьох братів, нехай заклинає їх, щоби й вони не прийшли у се місце муки. І сказав йому Авраам: Мають Мойсея і пророків, нехай їх слухають. А він сказав: Ні, отче Авраме; але коли хто з мертвих прийде до них, покаються. І сказав йому: Коли Мойсея і пророків не слухають, то й коли би хто з мертвих воскрес, не повірять.

І сказав до своїх учеників: Неможливо є, щоби не прийшли соблазни, та горе тому, через кого приходять. Ліпше йому, коли би млинський камінь завішено на його шию і вкинено в море, як щоби соблазнив одного зі сих малих.

(Лука, гл. 16, ст. 19—31, гл. 17, ст. 1—2).

Не страхайте своїх дітей!

Нелегке є життя — тай треба вміти жити. За мало є дати людині знання, науку, але треба ще виробити в ній життєвий розмах, розбудити сміливість і відвагу, та практично заставити до життєвої дійсности. До відважних світ належить, їм кланяються раби. Тому завданням доброго виховання є так людиною покермувати, щоби вона в житті не втратила своєї гідности, але, виступаючи сміло в обороні своїх прав, щоби могла користуватися тим, що їй належиться.

Того життєвого розмаху в народі, його сміливости й відваги нам дуже потрібно. Тільки сміливі й відважні не повстидаються своєї віри, мови й не будуть зрадниками народу. Тільки люди, що бачать світ і поза своєю грядкою та не лякаються ризика, добувають добробут. Тоді витворюється сила волі, сталяться характери, всміхається сонце перемоги. І в цьому напрямі доконче нам треба повести виховання молодого покоління.

У державних народів про належне виховання молоді у відповідному дусі дбає школа; ми тепер знова мусимо більше підкреслити вагу домашнього виховання. Якою родичі виховають свою дитину, такою вона буде для них і для народу. На жаль, життєвий досвід виказує, що домашнє вогнище наших родин за мало ще викресало жару для належного виховання молодшого покоління, або виховує його не все відповідно. Щей тепер буває, що родичі місто виховувати, тільки страшать своїх дітей.

Дитина все рухлива, цікава, весела, любить пустувати — і родичі, щоб не завдати собі труду, цей діточий порив і здібности відповідно ушляхотнювати, — гамують життєвий розмах дитини страхом. Пес, вовк, коминяр, жандарм, циган і т. п. — це таємні, страховинні постаті, якими страшиться дитину і про які дитина в заранні віку мусить багато думати, снити й лякатися. Страх діточих днів робить людину затурканим боягузом на ціле життя. Селянська дитина є так вихована, що їй нічого не можна, не вільно; всього вона має лякатися, перед усім скриватися. Несміливість і заголюканість розвинена у неї дуже сильно.

Так само коли родичі, місто розвинути в серденьку дитини любов до Бога, до Ангела і дійсну набожність, вічно грозять тільки смолою, злим духом і пеклом, — роблять своїй дитині найгіршу прислугу. Хоч страх є найлекшим засобом, щоби дитину вдержати в послусі і хвилевій карности, — зате цей страх виробляє в дитині хибні переконання й кривить її душу на ціле життя.

Вправді людина, доходячи до зрілости, позбувається поволі діточих пересудів, але дуже часто затрачує тоді ріжницю між тим чого не треба, а тим чого все треба боятися. Починається час, коли людина сама починає дошукуватися правди — і блудити. Це вік, коли назріваюча молодь робить багато промахів у буденному житті, та стає сумніватися в деякі правди віри. Тільки під вмілим проводом виходить молодь на свідомих, карних синів та дочок Церкви й народу.

Життя вкладає на нас щораз твердші закони. І вже нині замало тільки працювати при старім варстаті — а не рішитися на ризико нових здобутків, за мало бути свідомим громадянином — а не жертвенним героєм, за мало бути віруючим християнином — а не борцем Христа. Нам треба героїв на кожний день, а їх страхом не виховаємо.

Тому всі наші вихователі й виховні установи відчитами й рефератами хай освідомляють нарід, щоби виховав молоде покоління на здорових засадах доброго виховання. Хай родичі не страшать дітей циганами й комінярами, але хай змалку привчать дитину поглянути страхові в вічі. Хай не виховують рабів, щоб кланялися кому не треба, але мужніх одиниць, які скорялися би одній лише правді. Хай не тішаться сліпим послухом застрашених дітей, бо цим страхом вбивають на все їхню відвагу і життєву силу.

Слід би звернути увагу й на діточі забави та ігри. В них вже зарисовуються познаки будучої громадянської праці й життєздатности. Навіть бавитися треба вміти й саме підчас забав можна найскорше оцінити вартість людини, її чесноту й культуру, чи нахабність і простакуватість. Коли дитина впаде, не треба її цілувати й гладити по головці, бо в житті вона нераз ще впаде й нікому буде її підняти. Не плаксивою любовю і не страхом, але доброю наукою і правдивою любовю заправляймо молоде покоління до самостійного життя і рішучости, щоби не повстидалися вони нас а ми їх, — тут і перед Богом.

о. Омелян Квіт.

Друкарська помилка. В життєписі св. Варвари, помішуваному в попередніх числах часопису „Христос наша Сила“, видрукувано помилково, що акафист св. Варварі уложив митрополит Йосиф К. Має бути: **Йоасаф К.**

Подяка Жертводавцям.

Оці громадяни **Личакова** зложили жертви (по 2 зол.) **на будову церкви СС. Василіянок у Львові при вул. Потоцького ч. 95**: А. Саликова, О. Кізликова, О. Гулич, Я. Микитка, С. Петрів, В. Савицький, Т. Кривокульська, М. Негрош, М. Калинович, Я. Пашківська, о. Годунько.

Всім Жертводавцям, а зокрема п. Саликовій за переведення збірки, складає щире Спасибі

ІГУМЕНАТ СС. ВАСИЛІЯНОК
Львів, Потоцького 95.

ПЕРЕДПЛАТА ПІВРІЧНО 1·20 ЗОЛ., РІЧНО 2·40 ЗОЛ.

Адреса Редакції і Адміністрації: Львів, вул. Японська 7. II. пов. — Тел. 94-56.

Видає „Мета“, Видавнича Кооператива з відповідальністю уділами у Львові.

Редагує Колегія.
Відповідальний редактор: Петро Козіцький

Друкарня „Бібльос“, Львів, Японська 7. Тел.. 14-78.

По конфіскаті наклад другий.

Nal. poczt. opł. ryczałtem.

Ціна 10 сот.

На Христос Нашахила

ПОПУЛЯРНИЙ ЧАСОПИС, ПРИСВЯЧЕНИЙ ПОГЛИБЛЕННЮ РЕЛІГІЙНО-МОРАЛЬНОГО І НАЦІОНАЛЬНОГО ЖИТТЯ СЕРЕД УКРАЇНСЬКИХ РОДИН. ВИХОДИТЬ ДВІЧІ В МІСЯЦЬ.

ЛЬВІВ Ч. 21 12. ЛИСТОПАДА 1933.

Св. АРХИСТРАТИГ МИХАЇЛ,
якого Свято припадає на день 21. ц. м.

Рідке свято.

5. листопада минуло 150 літ від оснування гр. кат. Духовної Семинарії у Львові. 150 літ! Це шмат життя, яким не може повеличатися ніодна українська установа. Рівночасно це доба особливо замітна в історії українського народу. Це часи спершу найбільшого занепаду українського національно-політичного життя, опісля часи національного відродження і віднови власної державности, вкінці її упадку і сьогоднішнього жахливого лихоліття. Усі ці історичні вагання переживала Семинарія разом з українським народом, раділа його радощами й сумувала його горем. Історія Семинарії це одночасно історія останніх 150-и літ українського громадського життя. Всі найважніші громадські події відбивалися живим відгомоном у Семинарії. Визначні народні провідники, церковні достойники, вчені, мистці були вихованками Семинарії. Такі імена як Ангелович, Маркіян Шашкевич, Яхимович, Іван Лаврівський, Петрушевич, Огоновський, Качала, Вербицький, Нижанковський і багато, багато інших говорять самі за себе. Семинарія була теж осередком таких починів загально національного значіння, як виступ славної Руської трійці, якої член Маркіян Шашкевич виданням Русалки Дністрової у 1837. р. започаткував нову добу в українському громадському життю, — як зїзд „руських ученых“ 1848. р., що започаткував українське галицьке політичне відродження, як вкінці цілий народовецький рух 1860 их років, що розвинувся завдяки Духовній Семинарії і без якого не далося би подумати сьогоднішнє українське життя. Все це повставало або на грунті Духовної Семинарії, виходило з неї, або розвивалося при її видатній співучасті.

А вже просто годі собі уявити, як виглядалоб сучасне наше релігійне життя, у якому стані находиласяб наша Церква, колиб не було Духовної Семинарії. Як сказав теперішній о. ректор у свому слові на ювилейній академії, Духовна Семинарія видала зі своїх питомців і настоятелів кількох митрополитів, десятки епископів, сотки церковних достойників, тисячі і тисячі священиків, які збудували десятки тисячів Божих храмів, відправили міліони і міліони Служб Божих і стількиж уділили святих Тайн і виголосили проповідей! Ось це релігійно-моральний дорібок 150-літньої діяльности Семинарії. Дорібок великий, золотими буквами вписуваний в історію нашого народу і його католицької Церкви.

І тому, коли в дні 5. листопада ц. р. львівська українська громада обходила рідке свято 150-літнього ювилею Семинарії, весь український нарід з вдячністю приєднався до хору радісних побажань, які з нагоди ювилею до Львова наспіли. З вдячністю глядить він на 150-літній духово-культурний і релігійний дорібок Семинарії і надіється, що в теперішньому національному лихоліттю в її святих мурах далі виковуватисяме гарт волі і фанатизм посвяти.

До цього хору побажань приєднуємося й ми і бажаємо Достойній Ювилятці дальшого якнайкращого і найсвітлішого розвитку для добра нашої Церкви і Народу.

150-ліття гр.-катол. Духовної Семинарії у Львові.

Наша Духовна Семинарія у Львові саме з початком цього місяця обходить своє 150-ліття. З цієї нагоди влаштовано низку торжественних обходів, а головне ювилейне торжество відбувалося минулої неділі, дня 5. ц.м.

Торжественну Архієрейську Службу Божу у церкві Св. Духа у Львові відправив Преосв. Йосафат, Епископ перемиський, в сослуженні численного високого Духовенства. Ювилейну проповідь Ексц. Митрополита Андрея відчитав Преосв. Никита — тому що сам Ексц. Митрополит не міг приїхати на торжество з причини поганої погоди. На вступі Преосв. Никита відчитав телєграму Святішого Отця з нагоди ювилею Семинарії. По Службі Божій відспівано многоліття і „Боже Великий, Єдиний".

На Службі Божій були приявні Преосв. Григорій, Епископ-помічник перемиський, численне Духовенство, представники українських установ і маси вірних.

По Службі Божій відбулася в салі Семинарії святочна академія, на якій о. ректор Др. Й. Сліпий промовляв про історію та значіння львівської Духовної Семинарії. Виступав хор питомців і була деклямація ювилейного вірша Р. Дурбака. Відчитано теж ок. 50 привітів, що наспіли з нагоди ювилею. Академію закінчено відспіванням націон. гимну.

Св. Священномученик Йосафат.

† 12. XI. 1623.

У 1580. р. родився у Володимирі Волинському Івась Кунцевич — пізніший борець за Єдність Христової Церкви. Його батьки, Гавриїл і Марина, чесні міщани, виховували дитину в любові Бога і Божих законів. А що **найкращою школою християнського життя є церковні відправи,** — то розумні батьки брали малу дитину до церкви, і там вона привикала до Бога і свого св. обряду. Ледви Івасик трошки підріс, а вже взявся до науки читання, ба що більше, вивчився цілє церковне правило, радо ставав коло крилоса й співав побожні пісні. (Тепер, на сором, мало хто вміє служити до Служби Божої і небагато хлопців горнеться до церковного співу — а шкода!).

Коли Івась покінчив мійську школу у Володимирі, віддали його батьки до міста Вильна, щоб учився на купця. Та Провидіння назначило йому інше купецтво — він за всяку ціну, а то й ціну свого життя, мав придбати своєму народові небесний скарб — Єдність Церкви під верховною владою римських Епископів — Папів.

Хоча він совісно сповняв свої купецькі обовязки, проте залюбки ходив на Богослуження й проповіди, охоче читав св. книги. Він шукав правди.

Тоді в нашому народі велася велика релігійна боротьба. Частина епископів повернула, як годиться, під зверхність Папів, другаж частина не приступила до Єдности. Отже в нашій Церкві був роздор, і він ослаблював дуже наш нарід. З того нікому користи не було, хиба ворогам.

Івась пізнав, що правда є за римськими Папами. Тоді вступив у монастир, і в 1604. р. зложив монаші обіти в руки католицького епископа Іпатія Потія. При тім приняв монаше імя Йосафат. Він проживав у святотроїцькому монастирі і вів строге, покаянне життя. В трудах, постах, у бичуванні, одягнений у волосінницю, він днями й ночами молився та без упину повторяв: „Господи, Ісусе Христе, Сине Божий, помилуй мене грішного!" При тім бив покірно поклони і кликав: „Боже, дай св. Єдність!"

Йосафат щодня причащався, і за його прикладом пішло багато вірних.

У 1609. р. його висвятили на священика. Від тепер став ще гарячіше проповідувати Боже слово і притягати незрячих братів до св. Унії. Ще більше притягав своїм прикладом. Коли правив Службу Божу, то робив це так побожно, що й вірні ставали побожнішими. Не диво, що люди йшли за його голосом.

На вид такої ревности, великий наш митрополит Велямин Рутський поставив його у 1617. р. епископом. Тоді Йосафат мав 38 літ, а 14 літ був уже монахом. Його призна-

чили до Полоцька. Коли Йосафат там приїхав, то вірні дуже його собі сподобали, бо він заховував усі священні обряди, як годиться. Він і наказував любити свій обряд і гаряче заохочував триматися Єдности з Намісниками св. Петра, римськими Папами. У 1618. р. став Йосафат самостійним полоцьким архієпископом.

На жаль, не маємо тут досить місця, щоб описати його ревність, любов і доброту, його святість і трудолюбивість, подвиги і заслуги, його привязання до католицької Церкви. Це привязання і стало теж причиною його смерти. Незрячі люди зненавиділи свого святого брата, й у місті Витебську вбили його дня 12. листопада 1623. Ще й по смерті знущалися над його св. тілом, і врешті вкинули його в ріку Двину. Але сам Бог допоміг віднайти тіло, що залишилося неушкоджене й повне краси. Над домовиною діялися численні чуда, — але хиба найбільшим чудом було те, що по його смерті багато людей приступило до Єдности. Приступив і ворог св. Йосафата, учений епископ Мелетій Смотрицький.

Папа Урбан VIII. у 1643. р. проголосив Йосафата блаженним, а в 1867. р. Папа Пій IX. зачислив його до лику Святих. Мощі св. Йосафата були спершу в Полоцьку. Опісля зложено їх у Білій на Підляшу. В 1873. р. московська рука, що нищила кріваво діло св. Йосафата, посягнула по святотатськи й на св. мощі. Москалі стягнули домовину з мощами з престола й замурували її. Але Боже Провидіння не опустило українського Святого і його народу. В 1915. р. віднайдено в Білій мощі св. Йосафата й перевезено до Відня, до гр. катол. церкви св. Варвари. 1923. рік був ювилейним роком, бо тоді минуло 300 літ від Його блаженної смерти. З тої нагоди Українці побудували у Відні престіл-гробовець св. Йосафата. Там св. мощі спочивають до слушного часу, коли св. Йосафат могтиме вернутися поміж своїх братів.

Молім св. Йосафата, щоб Всевишній дозволив нам дочекатися того часу, щоб якнайскорше зєднався наш нарід під крилами католицької Церкви, яку наш Святий так гаряче, так дуже любив.

О. Г.

Вистава вишивок.

На св. Димитрія Гурток Студенток ім. Лесі Українки влаштовує в домівці Католицької Акції, Личаків 86, **виставу народніх вишивок**. В неділю та сама вистава відбудеться в Читальні „Просвіти“ при Крупярській вулиці ч. 15 (Личаків).

Думаємо, що ця вистава стягне якнайширші круги молоді, в головно жіноцтва.

Вступ за добровільними датками. Для вбогих і наймолодших даром.

Листопад це місяць інвалідів!

В день св. Димитрія.

Місто Солунь знане з цього, що в ньому сам св. Апостол Павло заснував християнську громаду. Рік пізніше написав св. Апостол до Солунян два посланія, в яких остерігав їх перед ложними науками.

Отже в цьому місті родився св. Димитрій, і в ньому згодом став воєводою. Хоча християнство було тоді в державі заборонене, проте Святий явно визнавав свою християнську віру. А трапилося таке, що за цісаря Максиміна виступив силач Лій, і кого він у боротьбі подужав, цього кидали на наїжені списи й ножі. От і раз зачав цей Лій хулити св. віру й взивати християн до боротьби. Св. Димитрій вже тоді страждав у вязниці за свою віру. І ось молодець Нестор за порадою св. Димитрія виступив проти Лія, поборов його, кинув на списи, — але за це цісар велів стяти йому голову. А що Нестор перед двобоєм був з св. Димитрієм, цісар приказав заколоти Димитрія тими списами, на яких погиб силач Лій. Св. Великомученик зазнає у Христовій Церкві великого почитання, а в нас щодня згадується Його св. ім'я на Проскомидії. Його світлу память празнуємо дня 8. листопада.

В цей день припадає теж одна наша національна річниця, а саме згадка про татарське лихоліття. Вперве наскочили татари на наші землі в 1245. р. Тоді княжив у Галичині король Данило, гордощі нашої нації. Він був великим політиком і відзначався хрустальним характером. „Від стіп до голови нема в ньому порока“ — згадує про нього літописець. Отож татарва спричинила велике нещастя, вигубила тисячі Українців, з димом пустила наші села, а в ясир забрала цвіт народу — молодь. Король Данило, щоб уговкати диких татар, із болем серця удався в їх край, на Крим, і приніс ханові поклін і данину.

В 1245. р. в день св. Димитрія він прибув до Києва. Митрополит у десятинній церкві поблагословив його урочисто на дальшу невідому путь, а сам з епископами урадив, щоби кожного року — „поки світа й сонця“ — **в суботу перед св. Димитрієм** по всій Україні торжественним Богослуженням помянути вічну память Героїв-Борців, що поклали буйні голови в боротьбі з ворогом Рідної Землі.

Згадуючи в сьогоднішній день цю річницю, загріймося любовю до Батьківщини, якою горіли наші предки. Стараймося виробити в собі чистий, благородний характер, який був у нашого короля Данила, — а тоді і можемо бути спокійними за наше майбутнє. Тільки великі характери довершують великих діл.

Годунько.

Листопадова річниця.

В минулому числі нашого часопису ми спомянули вже велику листопадову річницю національного зриву. Тепер додаємо ще лише кілька слів про це, як українське громадянство обходило цьогорічні листопадові роковини.

Отже як у Львові, так і по цілому краю відбулося того дня торжественні Служби Божі з відповідними проповідями. Дуже гарний перебіг мало це церковно-національне торжество у Архикатедральному храмі св. Юра у Львові. Архієрейську Службу Божу правив Преосв. Іван у сослуженні численного високого Духовенства, а палку, патріотичну проповідь виголосив парох храму св. Юра о. пралат Л. Куницький. По Службі Божій хор відспівав многоліття, „Тебе Бога хвалим" і „Боже Великий, Єдиний".

На торжестві були приявні бувші українські міністри, б. начальний вождь Української Галицької Армії ген. Тарнавський і багато інших визначних діячів.

Після обіду ріжні українські установи мали окремі святочні засідання з нагоди листопадової річниці.

День жалоби і протесту.

Як відомо, день 29. м. м., неділя, була присвячена всенародній жалобі по жертвах голоду на Україні, та протестові проти большевицьких знущань. По цілому краю, в кожному місті, містечку й селі всі Українці зєдинилися у вияві глибокого смутку і рішучого протесту.

Силою обставин, програма дня жалоби і протесту обмежилася до відповідних церковних відправ і проповідей. Світські протестаційні збори, які мали всюди відбутися того самого дня по полудні, влада заборонила.

По всіх церквах у краю відправлено Служби Божі та панахиди за душі нещасних наших братів і сестер на Великій Україні. По всіх церквах священики прочитали новий Пастирський Лист Українського Епископату в цій справі. Усюди виголошено відповідні проповіди. Усе українське громадянство у духовому скупленні, в пості й молитві провело той день, у якому всі думкою линули туди, на далеку, нещасну Придніпрянську Україну.

На зразок, як виглядав день жалоби і протесту на провінції, подаємо у нинішньому числі нашого часопису два дописи в цій справі.

1.000 інвалідів УГА жде на поміч громадянства. Вшануйте їхні заслуги і посвяту! Честь народу наказує забезпечити життя тих, що в обороні Батьківщини віддали своє здоровля!

Новий земельний лад у Німеччині.

Треба знати, що дотеперішня Німеччина — це промислова країна, бо з хліборобства живе там лише 30% населення, а около 70% живе з промислу та торговлі. Ця обставина мабуть і загнала Німеччину в теперішнє її важке господарське положення. Великий фабричний промисл витворює більше виробів, ніж їх німецьке населення потребує. Він мусить шукати збуту на свої вироби поза межами Німеччини, а на заграничних ринках збуту панує завзяте суперництво з чужими фабричними виробами. Надмірне упромисловлення спричинює безробіття, бо надміру фабричних виробів не можна помістити ані внутрі краю, ані за границею.

Міжтим німецьке хліборобство цілком занепало. Воно надміру задовжене і не витворює стільки поживи, скільки потребує німецький нарід. Німеччина мусить спроваджувати не лише збіжа, але й мясо, товщ, молоко і т. д. і платить за них за границею великі гроші.

Нова німецька влада хоче основно змінити суспільно-господарський лад Німеччини. Край мусить сам витворювати стільки поживи, скільки потребує німецький нарід, а промислові вироби має витворювати лише для власної потреби. Вивозити промислові вироби за границю треба лише остільки, оскільки цього конечно вимагає потреба спроваджування таких сирівців, яких у Німеччині нема.

У вересні ц. р. появилися з Німеччини три закони, що основно і на стало змінюють дотеперішній земельний лад.

Перший закон каже: селянський стан є кормителем держави; він становить основу цілого народу. Селянином є той, хто в дідичнім своїм роді звязаний зі землею, працює сам на ній і цю працю вважає життєвим обовязком супроти свого роду і народу. Зате не є селянином той, хто вправді займається хліборобством, але лише тому, щоби мати зиск. Селянин є власником господарства (найбільше 125 гектарів землі). Господарство селянина є неподільне; його не можна ані продавати, ані обдовжувати. Воно переходить у спадщині лише на одного наслідника. Інші наслідники мають дістати відповідну фахову освіту та вивінування. Колиб спадкоємці без власної вини попали в безвихідне матеріяльне положення, мають дістати на батьківськім господарстві притулок. Ціле рільне господарство має бути пристосоване до потреб держави і загалу населення Німеччини в той спосіб, щоб вона стала самовистарчальною. Німеччина мусить перемінитися з промислової держави, в самовистарчальну, хліборобську державу, оперту о добре забезпечений, сильний і численний селянський стан. Дотеперішній міністр рільництва стає державним селянським вождом. Він провадить „хлібороб-

ський німецький фронт" і видає прикази. До помочі має він „хліборобський штаб". З виборів має вийти державна селянська рада і осередня рада селянської самоуправи.

Другий закон забезпечує селянам сталі ціни збіжа аж до червня 1934. Всяка спекуляція на біржах цінами збіжа заборонена. Тому що Німеччина стала вже самовистарчальною щодо збіжа, цей закон забороняє сіяти більше збіжа, як було засіяно в р. 1932. Тепер мусять селяни звернутися до управи пашних і промислових ростин, щоби Німеччина і в тій області стала самовистарчальною. Держава улекшить селянам сплату дотеперішніх селянських довгів, а також переведе поділ (парцеляцію) великої земельної власности поміж селян.

Третій закон управильнює млинарство. Воно в цілості піддане приказам державного селянського вождя і державної селянської ради, особливо відносно ціни за мливо.

Отак виглядають нові німецькі рільничі закони. Треба часу, щоб побачити, який вплив вони будуть мати на долю німецьких селян.

Й. Р.

З дня.

В останніх днях минулого місяця відбулися у Львові два великі політичні процеси перед наглим судом.

В першому з них, переведеному дня 25. м. м., засуджено 22-літнього Северина Маду на досмертну тюрму за те, що він пострілив дня 27. вересня ц. р. у Львові на Франціщканській вулиці поліційного агента Тендая. Виявилося, що ця справа стоїть у тісному звязку з наміреним атентатом ОУН на львівського шкільного куратора Гадомского.

Зноваж дня 30. м. м. відбулася розправа перед наглим судом у справі відомого атентату в большевицькому консуляті у Львові. Студента Миколу Лемика, який виконав цей атентат, засудили теж на досмертну тюрму.

Мабуть у звязку з цією судовою розправою була того самого дня спроба демонстрації перед будинком воєвідства у Львові. Поліція почала виловлювати демонстрантів, і підчас того впали стріли, які декого поранили, і вбили кравчиню Вітеляківну, що саме переходила вулицею.

Низка політичних процесів знайшла своє продовження дня 4. ц. м. у розправі проти студента Степана Нича, за спробу атентату на поліційного офіцира Цесєльчука, доконаного дня 28. квітня ц. р. у Львові за янівською рогачкою. Обвинувачений зізнав, що не належить до ОУН, а комісаря поліції хотів убити в обороні своєї чести, бо цей комісар пропонував йому співпрацю з поліцією. Розправа була дуже цікава. У висліді — присяглі потвердили два питання щодо вини Нича — і його засуджено на 8 років вязниці. Оборона зголосила касацію.

—о—

Польський сойм і сенат розпочали знова наради дня 3. ц. м., після 7-місячних вакацій. Того дня виголосили великі промови премієр Єнджеєвіч і міністр скарбу Завадзкі. Премієр згадав м. і. у своїй промові про останні події у Сх. Галичині. Заявив, що політика уряду супроти Українців не зміниться. Міністр скарбу говорив про буджетові справи.

У дискусії виступив м. ін. Др Д. Левицький і проголосив від Українців гострий протест проти большевицьких знущань на Україні. Щодо положення у Галичині — промовець підкреслив, що воно тепер погіршилося і що поправу цих відносин може принести тільки грунтовна зміна політики уряду супроти Українців.

—о—

С к о н ф і с к о в а н о

—о—

Залізничі білєти мають незадовго подешевіти. На малі віддалі обнижка цін не буде велика, — але на великі віддалі ціни будуть значно дешевші.

—о—

Галицькі москвофіли мали відбути дня 31. м. м. у Львові свій талєргофський зїзд. Трагедію українського народу з воєнних часів хотіли використати для своїх політичних цілей. Але в останній хвилині зїзд відкликали.

—о—

У Франції настала нова влада. На місце попереднього кабінету міністрів, яким проводив Далядіє, прийшла влада під проводом Сарро. Безпосередньою причиною упадку попередньої влади було те, що Далядіє хотів підвищити податки і знижити платні урядовців.

—о—

В Палестині жиють жиди у великій незгоді з арабами. Саме дійшло там навіть до великих заворушень, серед яких згинуло кількадесять осіб. При кінці минулого місяця проголошено там навіть виїмковий стан.

Нові книжки.

Проф. Альфонс Конціонатор: Кінець світу, предсказаний Преч. Д. Марією в Ля Салєт. (Ля Салєт (La Salette) і найближча будучність). За дозволом автора переклав з німецького *о. Петро Дзедзик*. За дозволом гр. кат. Митроп. Ординаріяту. Львів 1933. Стор. 100. Ціна 1 зол. Набути можна цю книжку в українських книгарнях у Львові та в канцелярії Митрополичої Консисторії у Львові, пл. св. Юра 5.

Пісні до українських католицьких Святих. Зібрав *о. Михайло Дороцький*, гр.-кат. парох потелицький. Чистий дохід на будову церкви в Потеличі. Стор. 16.

Золотий вінець.

Помер славний мистець. Хоч у своїм життю не забував він на Бога, не можна однак сказати, щоби багато думав про Нього. Впродовж цілого життя зберіг він чисте серце, а нишком робив дещо й доброго.

Ангел вийшов назустріч душі померщого. Побачивши ангела й небесний блеск, що бив від нього, впала душа навколішки і простягла тужно руки, однак — вони були порожні. А ми добре знаємо, що перед Божий суд годі йти з порожніми руками.

— Встань, — сказав ангел — так не можеш явитися перед Предвічним! Хто хоче дістатися до неба, мусить мати вінець, прикрашений ще за життя золотом, жемчугами й самоцвітами. Іди на землю і шукай!

І вернула душа померщого на землю, до мешкання, в котрім ще спочивало її тіло. Багато вінців зложено при померщім тілі, тих однак не могла забрати у вічність — блаженних не вінчають зівялі цвіти. В головах побачила закриту чорним сукном арфу, котрою покійний добув на світлих концертах свою мистецьку славу. Але душа зрозуміла, що ті всі пісні, ті могутні тони, навіяні духом цього світу, не відповідають гармонії Святих.

І так довго душа роздумувала, що забрати би зі землі перед престол Всевишнього, та не найшла нічого.

Нараз відчинилися двері, і увійшов малий, убогий хлопчина. Приступив тихцем, на пальчиках, — і до гарних цвітів докинув маленьку китичку фіялок. Покропив померщого свяченою водою, змовив Отченаш і тихенько вийшов.

Душа пригадала собі, що це був хлопчина, який мешкав з матірю в сутеринах. Обоє вони попали раз у велику нужду і відважилися просити його за поміч. Він поміг їм, бо й не тяжко було йому це зробити. Душа пригадала собі тепер докладно, як тоді мати й дитина зі сльозами радости сказали: „Хай Бог заплатить!"

Зараз однак подумала бідна душа: китичка фіялок — що мені почати з нею? Чи придасться вона мені на Божім суді? Вже й розпука почала її огортати.

Нараз щось заблистіло. Други мистця принесли вінець зі щирозлотих листків, а на кожнім вирізаний рік, день і назва міста, де мистець виступав та добував для себе славу.

„Золото", закликала голосно душа, „золото! Тепер вже можу прийти перед Предвічного і принести золото до небесного вінця". Нарвала повні пригорщі золотих листків і полетіла з поспіхом перед вічні ворота.

Там стояв ангел і дожидав її. Узяв золоті листки з рук розрадуваної душі. І диво, в руках ангела кожний листок топився в світлі вічности і спадав на землю безвартісними каплинами води.

Здрігнулася нещасна душа і чула, що знова стоїть з порожніми руками перед брамою вічности.

Пильно глянув на неї ангел і сказав: „Вертай ще раз на землю і гляди, чи не найдеш чого кращого!"

Нещасна душа вернула вдуге на землю. Свою кімнату застала пусту. Її тіло вже похоронили.

Величава обстава, тяжкі килими, шовкові занавіси, правдиві бронзи, неоцінені малюнки і гафти щезли. Про все те перечилися тепер спадкоємці. Лиш у куті кімнати лежала мала китичка фіялок. На ній блистіли ще каплини свяченої води. Хтось кинув її в кут, бо кому ж вона потрібна?

Цю китичку взяла нещасна душа зі собою і вернула перед небесні брами.

Знова дожидав її ангел. Поволі, покірно схиливши голову, зближалася перед нього душа і сказала: „Глянь, ось усе, що я найшла ще на землі з мого майна!"

Ангел узяв малу китичку і тримав її хвилину в повних лучах вічности. Нараз сталося щось дивне. Дрібні цвіточки сплелися у вінець, замінилися в щире золото, а каплини свяченої води стали блискучими діямантами.

Ангел отворив небесні ворота і завів душу мистця перед престол Предвічного, де ніхто не може явитися з порожніми руками. *С. К.*

Пора взятися до діла!

Поширюймо католицьку пресу!

Необхідно у нас почати велику ударну пропаганду католицької преси, за масовим її поширенням. Почини такої скріпленої акції доходять до нас уже з провінції. Ось подаємо листа, якого ми одержали від одного з чільних священиків на провінції, у справі поширення популярного часопису „Христос наша Сила":

Хвальна Адміністрацієї!

Я обіцюю причинитися до масового поширення часопису „Христос наша Сила" і приєднати йому в нашому Деканаті як найбільше передплатників при помочі Духовенства Деканату. Маю надію, що кожна парохія в моїм Деканаті в найкоротшому часі матиме 50 передплатників. Добре було би, якби від Митрополичого Ординаріяту вийшло поручеиня чи розпорядок, що кожний парох — у цілій львівській АЕпархії — має у своїй парохії 50 передплатників придбати. Тоді часопис „Христос наша Сила" мав би понад 38.000 передплатників! І нічого трудного! Усе те можливе до здійснення; бо якщо я можу без ніяких труднощів у своїй парохії розпродати сто примірників, то кожний інший парох може бодай по 50 передплатників у своїй парохії приєднати.

Належність за два останні числа (чч. 19 і 20) вишлю за кілька днів.

З християнським привітом (Підпис).

Подаємо цього листа до прилюдного відома, як гарний приклад активности і чинної підтримки нашої преси.

ЄВАНГЕЛІЯ

23. Неділя по Зісланню Св. Духа.

І приплили в землю Ґерґесенців, що є напроти Галилеї. Коли ж вийшов на сушу, зустрів його один муж з міста, що мав біса і від довшого часу не одягався в одежу, ані в хаті не жив, а в гробах. Сей побачивши Ісуса, упав перед ним і закричав великим голосом та сказав: Що мені і Тобі, Ісусе, Сине Бога Вишнього? Благаю тебе, не муч мене. Бо приказав нечистому духові, щоби вийшов з чоловіка; бо від довшого часу поривав його: і вязано його ланцухами і в кайданах стережено; та розриваючи ланцухи, гонений був бісом на пустиню. І спитав його Ісус, кажучи: Як тобі на імя? А він сказав: Легіон; бо много бісів увійшло в нього. І просили його, щоби не наказував їм іти в безодню. А було там велике стадо безрог, що наслося на горі, і просили його, щоби позволив їм в них увійти. І позволив їм. І вийшли біси з чоловіка і увійшли в безроги; і кинулося стадо з берега в озеро і потонуло. Коли ж те, що сталося, побачили пастухи, повтікали і розповіли в місті і по селах. І вийшли побачити, що сталось, і прийшли до Ісуса і знайшли чоловіка, з котрого вийшли біси, одягненого, і при здоровім розумі, сидячого в ногах Ісуса, і злякалися. І сповістили їх ті, що бачили, як біснуватий одужав. І просило його ціле населення Ґерґесенської країни, щоби відійшов від них, бо обняв їх великий страх. А він вступивши в човен, вернувся. І просив його муж, з котрого вийшли біси, щоби був при нім; та Ісус відпустив його, кажучи: Вертай в свій дім і розкажи, що тобі вчинив Бог. І пішов по цілім місті, оповідаючи, що вчинив йому Ісус.

(Лука, гл. 8, ст. 26—39).

24. Неділя по Зісланню Св. Духа.

І сталося, коли вернув Ісус, приняв його нарід; бо всі його дожидали. І се прийшов муж на імя Яір, а сей був наставником божниці, і припав до ніг Ісусових, благаючи його, щоби увійшов в його дім, бо була в нього донька одиначка дванацятилітня, і та вмирала; а коли Він ішов, нарід тиснувся до Нього. А одна жінка була кровоточива від дванацяти літ, котра на лікарів видала весь свій маєток, і не могла ні в одного вилічитися; вона приступила ззаду і діткнулася краю його одежі; і зараз устало течення її крови. І сказав Ісус: Хто діткнувся мене? А коли всі випиралися, сказав Петро і ті, що були з ним: Учителю, нарід товпиться коло тебе і тиснеться. А Ісус сказав: Діткнувся мене хтось, бо я почув, що сила виходила з мене. А жінка побачивши, що не втаїться, прийшла дрожачи і припала до Його ніг та сказала перед усіми людьми, з якої причини діткнулася Його і як зараз одужала. А Він сказав їй: Доню, віра твоя спасла тебе; іди в мирі. Коли Він ще говорив, прийшов один до наставника божниці, кажучи йому: Вмерла твоя донька, не труди вже Учителя. А Ісус почувши відповів йому: Не бійся, тільки віруй, а буде здорова. І прийшовши в дім, не позволив ні одному з собою увійти, тільки Петрові і Яковові і Йоанові і батькові та матері дівчини. І плакали всі і ридали за нею. А Він сказав: Не плачте, бо не вмерла, тільки спить. І насміялися з Нього, знаючи, що вмерла. А Він взяв її за руку і закликав, кажучи: Дівчино, встань. І вернув її дух, і зараз встала. І звелів дати їй їсти. І дивувалися її родичі; а Він наказав їм нікому не говорити, що сталося.

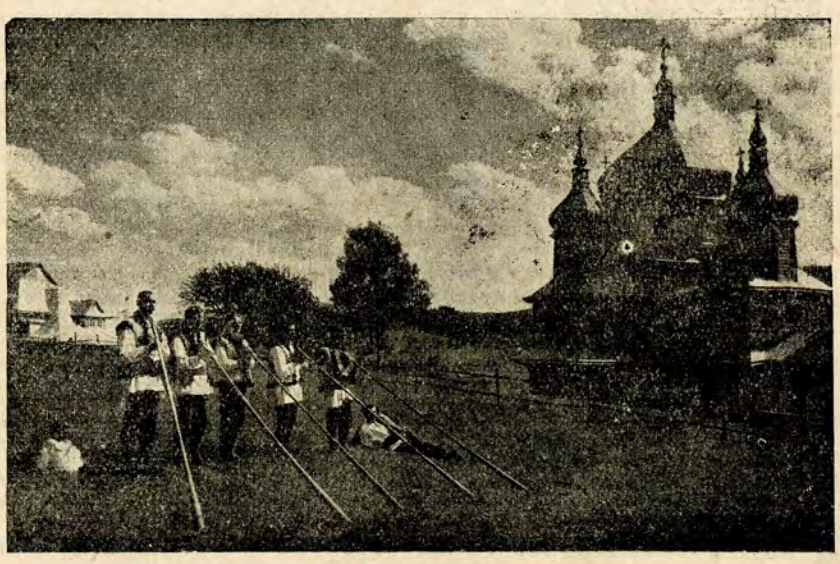
(Лука, гл. 8, ст. 40—56).

Соб. Св. Михаїла Арх.

Хто вас слухає, мене слухає, а хто вами погорджує, мною погорджує; хтож погорджує мною, погорджує Тим, що післав мене. І вернулися сімдесять з радістю, кажучи: Господи, і біси коряться нам в Твоє імя. І сказав їм: Я бачив сатану, що спадав з неба як блискавиця. Се я дав вам власть наступати на змії й скорпіони, і на всю ворожу силу, і нічо вам не зашкодить. Однак не радуйтеся сим, що духи вам коряться, а радуйтеся, що імена ваші написані на небі. В ту годину зрадів Духом Святим і сказав: Славлю Тебе, Отче, Господи неба й землі, що Ти втаїв се від мудрих і розумних, а відкрив те немовлятам. Так, Отче, бо так Тобі подобалося.

(Лука, гл. 10, ст. 16—21).

ЦЕРКВА НА ГУЦУЛЬЩИНІ

Біля церкви стоять Гуцули з тримбітами.

ДОПИСИ.

Личаків. В день жалоби і протесту відправлено торжественну Службу Божу в наміренні українського народу, а потім відслужено панахиду за померших із голоду. Прегарне слово на Літургії й вечірні виголосив о. Чемеринський. Після вечірні відбулося — в тиші і скупленню духа — одногодинне почитання Найсв. Евхаристії, а врешті благальна молитва. Навіть малі діти видержали в тихій молитві до Всевишнього за кращу долю. Багато з них перевело день у строгому пості разом зі старшими. Заощаджені гроші зложено на рятунок голодуючим.

Листопадову річницю відсвятковано урочисто св. Літургією. Глибоко продуману проповідь виголосив о. Чемеринський. Зібрані гроші зложено на національні цілі.

Вірні взяли в обох торжествах численну участь і тим дали доказ своєї релігійности і національної свідомости.

В домівці „Католицької Акції" відбулися ввечері окремі сходини, на яких о. Чемеринський відчитав святочний реферат. Так оця домівка стає новим осередком релігійного і національного життя личаківської дільниці.

Дня 5.XI. відбулася листопадова академія в чит. при Крупярській вул. на Личакові. На цю академію явилося громадянство дуже численно; аранжери відповіли вповні своєму завданню. Вступне слово, всі точки хорові, фортепянові (п. Харківська) і т. п. випали гарно й робили помітне враження. Найбільше оплесків зібрала п. С. Воронкова, що своїм співом чарувала публику. Не менше симпатій мав скрипак п. Цісик, питомець рем.-пром. Бурси. Також диригент хору і соліст п. Рибчин, із тієїж Бурси, вивязався як слід зі свого завдання. Добре була підібрана глибоко відчута рецитація п. Домбровської, а ефектовна картина „Присяга Мазепи", майстерно доповнила цілість академії. Одна лише замітка: громадяни Личакова мусять конечно розбудувати свою салю, бо тільки тоді зможуть як слід виявити свій хист і свою дбайливу підготовку до подібних імпрез. *Личаківський.*

— —

День жалоби і протесту в Бережанах. Повітовий Комітет рятунку України в Бережанах приготовляв велике віче в справі відомих подій на Україні на день 29. жовтня. Заборона того віча, видана місцевим Староством, не дозволила виконати в цілості наміченої програми дня жалоби і протесту. Зате церковна частина програми випала незвичайно поважно і торжественно. В парохіяльній церкві, яка не могла помістити всіх вірних, відправив о. дек. Е. Бачинський торжественну Службу Божу з діяконами, в наміренню страждущих братів з Наддніпрянської України, та виголосив обдуману проповідь. По Службі Божій станули до панахиди всі місцеві священики. На „Вічну память" ударили всі церковні дзвони і понесли молитви та скарги вірних перед престол Всевишнього.

По вечірні того дня була подібна відправа для тих, що не могли рано бути на Службі Божій. о. парох відчитав і пояснив Пастирський Лист Українського Епископату, а по панахиді відспівано гимн „Боже Великий, Єдиний".

Вечером о год. 18 відбулися сходини членів місцевої читальні Просвіти. Тому, що призначеного прелегента п. Крамарчука день перед тим арештовано — відповідну промову виголосив голова Пов. Ком. рятунку України о. Е. Бачинський, і закінчив її зазивом до одномінутової мовчанки. Присутні встали з місць і мовчанкою вшанували память

День жалоби і протесту в Ляшках горішніх. Вечером дня 28. м. м. сходилися парохіяни до церкви, щоби висповідатися і приняти на другий день, себто в день жалоби, св. Причастя в наміренні голодуючих. В днях 28. і 29. жовтня приступили до св. Сповіди і св. Причастя 102 особи. Всі парохіяни прибули до церкви в чорних, жалібних одягах і виповнили її по береги. Вислухавши Служби Божої, станули всі до торжественної панахиди. Жалібні пісні панахиди „Святий Боже" і „Вічная память" витиснули у соток присутних рясні сльози. Здавалося, що рідні діти обходять поминки рідного батька чи матері. Поплили теж грошеві жертви, які осягли квоту 28 зол.

Вечером цього дня відправлено в цьому самому наміренні молебен до Пр. Д. М., в якому взяли участь всі хлопці і дівчата в жалібних строях. Не забракло старших і дітей. Це Богослуження було доповненням ранішнього Богослуження. Цього дня всі без виїмку парохіяни виповнили християнські діла: молитву, піст і милостиню і цілий день і цілий вечір не було чути ніякої веселої пісні. В парохії панував маєстатичний настрій.

З грошевої збірки парохіяльний комітет призначив 5 зол. на українських інвалідів, а 23 зол. вислав до комітету рятунку України у Львові.

— —

Бишки. В днях 11—20. X. 1933 відбулася в Бишках св. Місія під проводом оо. Редемптористів о. К. Більке і о.В. Стернюка. Мимо дощів, парохіяни через 10 днів приходили правильно на науки. Дня 17. X. триста дітей присягло вірність Христові та приступило до св. Причастя. Загалом приступило до св. Причастя 1700 осіб.

ЦІКАВІ ДРІБНИЧКИ

Людина і курка. В одному календарі знаходимо цікаве порівнання людини з — куркою. З нього виходить, що нам слід би приглянутися життю й поведінці курки та й навчитися дечого від неї. Ось це порівнання: Невинна, чорна праця є самозрозумілою річю для курки. Вона без упину порпає за хробачками або зеренцями і несе яйця без огляду на це, що ріжні ворожбити ворожать на цей або той рік. Коли земля тверда — вона гребе дужче, як суха — порпає глибше, як вогка — шукає сухшої, як трапить на камінь — гребе кругом себе. Коли літом перебуває довше на обійстю — більше несе яєць. Як би там і не було, вона вперто порпає, шукаючи зерняток і хробачків. Чи бачив хто коли зневірену, безнадійну курку? Чи бачив хто, щоби курка голодувала і чекала, аж хробачки самі вийдуть з землі та приповзають до неї? Чи чув хто, щоби курка кудкудакала, що, мовляв, важна праця їй таки понад сили? Ні, ніколи! Вона собі живе, щоб порпати, а кудкудаче аж тоді, як знесе яйце. А як з людиною? Щоби кращого добитися, мало сісти і плакати — треба працювати й використовувати кожну нагоду; ніколи не опускати крил — а тоді можна дійти до свого й дочекатися овочів своєї невтомимої праці.

— —

Чи людина все така сама? Ні. Ранком вона вища ніж ввечері. Чому? Відомо, що хребетний стовп складається з 24 хрясток. Як людина кілька годин перебуде у випрямленій поставі, тоді ці хрясточки осідають одна на одній; щойно в часі сну повертають до первісного положення.

ПЕРЕДПЛАТА ПІВРІЧНО 1·20 ЗОЛ., РІЧНО 2·40 ЗОЛ.

Адреса Редакції і Адміністрації: Львів, вул. Японська 7. II. пов. — Тел. 94-56.

Видає „Мета", Видавнича Кооператива з відповідальністю уділами у Львові.
Редагує Колегія.
Відповідальний редактор: Петро Козіцький
Друкарня „Бібльос", Львів, Японська 7. Тел.. 14-78.

Nal. poczt. opł. ryczałtem. Ціна 10 сот.

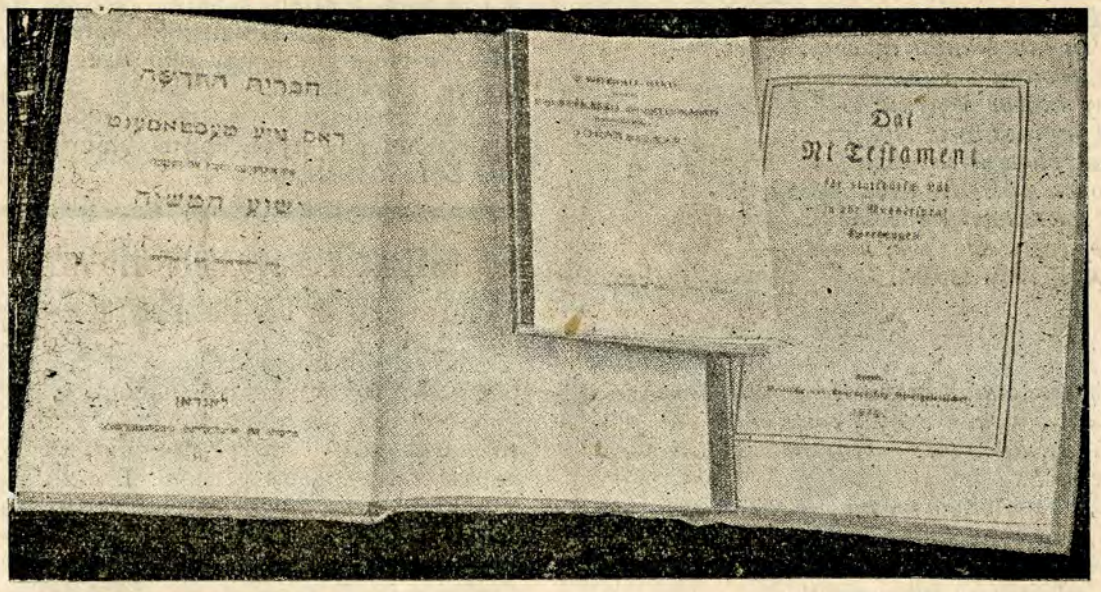
Наша Сила

Ро Христос

ПОПУЛЯРНИЙ ЧАСОПИС, ПРИСВЯЧЕНИЙ ПОГЛИБЛЕННЮ РЕЛІГІЙНО-МОРАЛЬНОГО І НАЦІОНАЛЬНОГО ЖИТТЯ СЕРЕД УКРАЇНСЬКИХ РОДИН. ВИХОДИТЬ ДВІЧІ В МІСЯЦЬ.

ЛЬВІВ Ч. 22 26 ЛИСТОПАДА 1933.

„ІДІТЬ І НАВЧАЙТЕ ВСІ НАРОДИ..."

Святе Письмо Нового Завіту поширюється по всій землі, у перекладах на мови всіх народів. На знимці маємо кілька таких ріжномовних перекладів.

Wyciąg z protokułu wspólnego posiedzenia niejawnego.

Sąd okręgowy, Wydział VI karny we Lwowie, w składzie: S. O. W Medyński jako Przewodniczący, S. O. R. Tertil i A Jagodziński jako głosujący, w spr wie konfiskaty Nr 20 czasopisma Chrystos nasza Syła z daty Lwów dnia 29/X 1933 do Sygn VI 1 Pr 53?/33 na posiedzeniu niejawnem w dniu 31 października 1933 po wysłuchaniu zdania Prokuratora Sądu okręgowego we Lwowie postanawia:

uznać za usprawiedliwioną dokonaną dnia 24/X 1933 przez Starostwo grodzkie we Lwowie konfiskatę czasopisma Chrystos nasza Syła Nr. 20 z daty Lwów dnia 29/X 1933 zawierającego w artykule 1). Ilustracja i tekst na str. 1 w całości 2) Z prywodu wsenacjonalnej żałoby i protestu od słów Je i politycznyj do końca art. 3). Welyke pokłykania ukraińskoji nacji pod tytuł Proty do końca 4) deń perszoho łystopada od słów deń koły do słów Zemli i od słów todi deń do końca art. znamiona ad 1) 2) 3) wyst. z art 108 kk. ad 4) zbr. z art 93 § 1 kk zarządzić zniszczenie całego nakładu i wydać w myśl 493 pk. zakaz dalszego rozpowszechniania tego pisma drukowego.

Zarazem wydaje się odpowiedzialnemu redaktorowi tego czasopisma nakaz by orzeczenie niniejsze umieścił bezpłatnie w najbliższym numerze i to na pierwszej stronie. Niewykonanie tego nakazu pociąga za sobą następstwa przewidziane w § 21 ust. druk z 17/XII 1852 Dzpp Nr 6 ex 1853 tj zasądzenie za przekroczenie na grzywnę do 400 złotych.

Uzasadnienie:

Ogłoszenie drukiem wymienionych wyżej artykułów ma na celu od 1) 2) 3) przez szerzenie nieprawdziwych wiadomości ubliżających państwu Z. S. S. R. dążyć do wywołania konfliktu między tem państwem a Państwem Polskiem a to celem zerwania stosunków dyplomatycznych oba te Państwa łączących ad 4) propagować hasła separatystyczne godzące w całość granic Państwa Polskiego.

Według §§ 487, 489 i 493 pk. oraz §§ 35 i 37 ust. pras. jest zatem powyższe postanowienie uzasadnione.

Przewodniczący: Medyński w. r.

Protokul. Stec w. r.

Za zgodność st. sekretarz: (підпис нечиткий).

НАУК. ТОВ. ІМ. ШЕВЧЕНКА

Роман Дурбак.

У день святого Йосафата.

Над отвертим часословом
Сів святець і тоне в думах.
Тихо він молитву мовив,
Бо терпів...
Посеред глумів
Та тривоги жив літами,
Слів його не розуміли,
Правди знати не хотіли,
Хоч були його братами.
— Люди, люди, я вам братом,
Я спасіння вам бажаю,
Я воюю з супостатом,
Але вас, — я вас — кохаю!
Як правдиву віру Божу
Я весь вік свій боронив,
Чиж я ворог вам, чи може
Демон зла вас полонив?
Ви мене в прокльонів граді
Прозивали душехватом, —
Але, чи ж на вічну втрату
Ваші душі я провадив,
Чи на вічний щастя шлях? —
І зі сльозами в очах
Голову сховав у руки:
Серце тріскало із муки
І душа ридала горем...
— Боже мій! Як буде треба,
Щоб захвацені простори
Привернуть до Тебе, в небо, —
Я дам голову свою!..

— — — — —

Якісь нагальні верески й прокляття
Святця збудили з дум страхіть —
І вийшов на поріг: — Чогож вам, браття?
Скажіть!...
— Ха, ха! — ревла товпа, — ми крови хочем,
Твоєї крови, душехвате!
Бо, як замкнеш свої чарівні очі,
Вже ми будемо панувати!
— Ха, ха! — гула товпа — вмірай!
Ти нас розлютив вщерть,
Ти нам вже надокучив вкрай, —
Тож смерть тобі, жорстока смерть! —
І топором махнув один злочинець,
За ним товпа — й свої топори...
Святого вбили й вкинули до Двини,
Аж зашуміли води морем...
По злочині — почали утікати...
Не знать, чи страх за діло крови,
Чи сам злий дух їх вихром гнав до хати,
Щоб там брудну приспати совість...

— — — — — — —

А вечером, посеред темряви грізної
Всі ті, що панад Двину йшли цікаві —
Яркий сніп світла бачили понад водою,
Що заломився в хрест кривавий...

Введення у храм Пресв. Богородиці.

На день 4. грудня припадає великий празник. Оце трилітня, одинока дитина Йоакима і Анни, входить у єрусалимський храм, щоби там послужити Господеві. Архієрей Захарія, батько св. Івана Хрестителя, очікує її на порозі, дівчатка зі свічками в рученятах ідуть попереду, багато єреїв і народу окружає Марію й приводить у храм Господній. Батьки не противляться Божій волі, з радістю віддають Всевишньому, що їм найдорожче.

Радіє з батьками і вся вселенна: цеж „сьогодні в храмі Божому Діва явно показується і всім звіщає наперед Христа". Сьогодні „Пречистий храм Спасителя, свята скарбниця Божої величі" приводиться в дім Господній, — прихід Спасителя вже близький... Тому то з тим празником починають уже колядувати.

Введення. Який же це гарний приклад дбайливости батьків за релігійне виховання дітей, яка готовість дитини пізнати й полюбити Бога! От тому й багато молоді, н. пр. в Духовній Семинарії у Львові, посвячується в той день Матінці Божій. Знаний наш учений о. Ісидор Дольницький написав для молоді прегарну книжку про Введення в храм Пресв. Богородиці.

Хто вгляне й вдумається глибше в це свято, той набере духа жертвенности й посвяти для Бога і Народу. *О. І.*

Як обходили католики 310-ліття мученичої смерти св. Йосафата — у Відні.

Як уже читачам відомо зі статті в попередньому числі нашого часопису, — мощі українського Священномученика св. Йосафата спочивають тепер, покищо, в гр.-катол. церкві св. Варвари у Відні. Там то відбулися в днях 11.—14. ц. м. великі торжества з нагоди 310-ліття смерти нашого Святого. В торжествах узяли участь не лише Українці, але теж інші народи — головно віденські Німці й Чехи, серед яких почитання св. Йосафата дуже поширилося в останніх роках.

Торжества звеличив своєю участю Преосв. Епископ Чарнецький, і дуже численне духовенство. Три дні правилися в церкві св. Варвари Служби Божі в ріжних католицьких обрядах, співано молебни до св. Йосафата в ріжних мовах, а українські, німецькі й чеські священики виголошували відповідні ювилейні проповіди. На закінчення торжеств правив Службу Божу віденський Кардинал-Архієпископ Т. Інніцер.

Мощам великого українського Святого достойно віддали честь віденські католики.

Передплачуйте
католицьку пресу!

В день „Просвіти".

(1868 — 1933)

(С. К.) День 8. грудня — це день великого культурно-національного почину. День 8. грудня — це день ідеї освітньої праці, бо того дня, перед 65 роками, повстало велике наше Товариство „Просвіта".

І це Товариство в ясну днину свого народження закликає всіх до праці.

Тож про цю працю хочемо сказати декілька слів.

Дехто міркує, що він великий працівник, коли робить багато шуму, розголосу — коли про нього багато людей говорить. Але звичайно, коли придивимося ближче його праці, побачимо, що вона не приносить надто великих овочів.

Звичайно праця тиха, закрита перед людьми, нерозголошувана похвальними славословіями, неприбрана в гарні титули й назви — приносить найкращі овочі.

Коли рільник іде на ниву до праці, не розголошує світові, але тихо, спокійно, поволі сповняє свій обовязок.

Коли сівач вийде на загін, не розповідає всім, яке велике діло він творить, але спокійно кидає зерно поживи і для себе і для других.

Так ми повинні працювати не тільки для насущного хліба, для зарібку, але й для своєї України.

Тиха праця, але праця витривала, терпелива, спокійна — то наше орання й сійба.

Кожний може і кожний повинен працювати для Батьківщини без розголосу, вивишення і без жадоби слави.

Тиха праця в родинах, тиха праця за єдність, згоду, братню поміч, солідарність — це найкраща зброя проти ворога.

В затишку домашнього огнища нехай учить мати своїх дітей, як треба любити Батьківщину, хай сестра пригадує братові, що мусить заслужитися для України, жінка хай заохочує мужа до згоди й любови серед громадян, з якими разом працює; кожен, що вміє читати, хай бере добру, пожиточну книжку і йде до тих, що не вміють, чи не люблять читати, і нехай прочитає їм,— а тоді зробимо дуже багато, і загальний народній дух піднесеться.

Тиха праця не гордить ніким: ні старцем, ні вбогою хатиною. Вона всюди зуміє втиснутися, всіх однаково обіймити.

Не кожен є Українцем, хто каже, що ним є — але тільки цей, хто ділом і твердою буденною працею засвідчує своє національне обличча.

Тож до праці — праці тихої, а невсипущої кличе нас нинішній день „Просвіти". Просимо Бога, щоби дав нам досить сили до тої праці для добра і на славу України.

—o—

Посвячення нової домівки Народньої Лічниці у Львові.

Вже довгі десятки літ істнує у Львові українська Народня Лічниця, яка неодній сотні недужих улекшує щороку терпіння. Минулої неділі, дня 19. ц. м., відбулося посвячення нової домівки Народньої Лічниці, яка від тепер міститься в партері великого, ще недокінченого в цілості будинку українського шпиталя ім. Митрополита Андрея, при вул. Петра Скарги ч. 4.

Чину посвячення довершив Преосв. Кир Іван в асисті численного вищого Духовенства. В торжестві брав ще участь Преосв. Никита, і представники українських установ. Проповідь виголосив Преосв. Іван. Голова Ради Народньої Лічниці, през. Децикевич, у своїй промові в першу чергу подякував Ексц. Митрополитові Андреєві і Преосв. Іванові за їх велику поміч у ділі будови українського шпиталю.

Делєґація з Холмщини.

Ще дня 8. ц. м. приїхали до Львова 3 делєгати з с. Ярославця, пов. Грубешів, а саме: 70-літній старець Василь Кулик, б. уніят, що памятає знущання Москви над Унією, молодий селянин Іван Середа, і Всеволод Йосафат Демянюк, син православного дяка. Ціллю делєгації було просити наших Владик, щоби були ласкаві вислати до них грекокатолицького священика, який представив би людям, що Унія не приносить з собою латинізації, якої Українці не бажають.

Делєгація в імені парохіян прохала, надати їм священика в особі о. Годунька зі Львова. Холмщаків приняли щирим серцем Ексц. Митрополит і Преосв. Іван Бучко, і дали відпоручникам відповідні поучення. Делєгація сама заявила постороннім особам, що була захоплена ввічливістю і сердечністю львівських Владик.

Холмщаки оглянули теж Національний Музей, Рідну Школу і т. д. З жалем покинула делєгація Львів. Повезла зі собою Благословення наших Владик, яке стане запорукою кращого Завтра. *В. Д.*

Пишуть,

1) що виноградники на Закарпатті приблизно на 3/4 в руках жидів.

2) що в 1925. р. земельна власність жидів у Польщі сягала ок. 800 тисяч моргів.

3) що на українських землях Буковини й Бесарабії шинки і коршми є в руках чужинців, але зате Українці... найбільше пють, запиваються і жебраками лишаються.

4) що кількість жидів, керманичів большевицького руху на Угорщині в 1919. р., доходила до 95%.

Про о. Омеляна Огоновського.

Добра й корисна це річ, помянути незлим словом память великих людей. На згадку про їх чесне, трудолюбиве життя для Церкви й Народу — наше серце розпалюється їх світлим прикладом; ми бажаємо стати подібними до них — і так продовжується вязанка добрих діл, яку вони перші стали сплітати трудящими, чистими руками.

Таким чоловіком добрих діл був о. Омелян Огоновський. Родився він у 1833. р. — отже саме 100 літ тому — у Григорові, рогатинського повіту. Його батько Михайло був священиком. В хаті о. Михайла говорили, як і годиться, тільки по українськи, і трималися всіх прадідівських передань. Це було гарно з їх боку, бо в тодішніх часах засліплені люди цуралися рідної мови. Омелян Огоновський покінчив школи у Львові, і став священиком. А що багато та дбайливо вчився і студіював, то згодом вибрали його професором української мови і письменства у Львові. На цьому становищі був о. Огоновський аж до смерти, т. зн. до 28. жовтня 1894.

В ті часи деякі наші люди відносилися зневажливо до нашої рідної мови, — а деякі (москвофіли) вважали її фальшиво за одне з московською мовою. О. Омелян Огоновський писав учені книжки, і в них усьому світові виказав, що наша мова є окрема, самостійна, а не якась чужа причепа.

Він зібрав теж життєписи інших письменників, подав точнісько, які книжки вони написали, — і так повстала перша повна історія української літератури.

Він добре знав, що значить своя школа, тому писав гарні книжки для шкіл. Для народа писав приступні релігійні книжечки, а саме: „Оповідання про життя св. Бориса і Гліба", „Життя М. Шашкевича" і т. п.

Визначні його заслуги і на просвітному полі. Він же був членом-основником „Просвіти", а потім її головою; в „Просвіті" о. Огоновський працював витривало 26 літ. За ці роки він багато-багато причинився до світлого розвитку і доброї слави „Просвіти", а тим самим виявив велику любов до коханого сільського люду, серед якого вродився і виростав.

О. Г.

Що їсть кертиця?

Досліди вказують на те, що кертиця їсть виключно мясо. Не нищить ані коріння ані самих ростин — але є дуже пажерлива і пожирає без міри і числа всяку шкідну хробачню, особливож личинки маєвого хруща (борознякн), ведмедюхів і взагалі всіх без виїмку шкідливих земних хробаків та хрущів і їх личинки. В часі одного досвіду зїла одна кертиця за чотири дні 432 борозняків і 540 різнородних хробаків. Скажіть же самі, чи розумно поступають у нас люди, що нищать кертицю де лише попаде?

Історія придорожного хреста в Розгірчу.

В селі Розгірчу коло Стрия від давендавна стояв на одній нивці при дорозі хрест. Щойно 50 літ тому цей хрест усунено, бо на цьому грунті дідич побудував коршму і поселив жида. Згодом грунт і коршма стали власністю жида Авраама Шневайса.

В 1932. р. хтось знова поставив в Розгірчу хрест на тому самому місці, де він стояв давніше. Жид Шневайс пізвав за це о. пароха і громадян села до суду — а коли хрест і далі стояв на місці, мабуть таки сам Шневайс раз вночі його викопав і кинув до недалекої води. Люди хрест віднайшли і знова закопали на давньому місці. Щойно тоді вмішалася в справу поліція і хрест усунула з грунту Шневайса.

Минув від того часу один рік. І ось наспіла з Розгірча вістка, що саме в річницю сумних подій з хрестом Авраам Шневайс, їдучи возом на торг до Сколя, попав при переїзді броду на глибину — і потонув разом з кіньми. Місцеві селяни вбачують у цій дивній події Божу руку. Говорять: „Викопав Абрумко хрест і кинув до води, — а за рік сам у воді потонув. Хрест був, і далі, на віки буде — а Абрумка вже нема і не буде".

40 міліонів Німців голосувало за Гітлєром.

В неділю, дня 12. ц. м. відбулися в Німеччині вибори до парляменту. Ці вибори мали особливо велике значіння тому, що в сполуці з ними відбулося також всенароднє голосування усіх Німців у справі заграничної політики гітлєрівського уряду.

Річ в тому, що, як знаємо, гітлєрівська влада здобулася недавно на дуже рішучий крок, а саме на опущення женевської розоружної конференції і виступлення з Союзу Народів. Це була настільки важна справа, що Гітлєр рішив відкликатися до цілого німецького народу, і спитати його, чи вважає він нинішню заграничну політику Німеччини доброю, чи ні.

Вислід був такий, що 40½ міліонів виборців одобрили політику Гітлєра — і лише 2 міліони голосували проти тої політики. Так само у виборах гітлєрівська ліста одержала величезну більшість голосів, бо 39 міліонів проти 3 міліонів При цьому годиться зазначити, що голосували майже всі управнені до голосування и меньші громадяни. Стрималося від голосування ледви 4% виборців.

Таким чином Гітлєр у останніх вибрах одержав величезну побіду. Не без того, що причинився до тої побіди теж гострий режім гітлєрівської влади — але все таки треба ствердити, що велика більшість Німців одобряє нинішню політику Німеччини.

Вибори до мійських рад.

З початком грудня мають відбутися в Галичині вибори до самоуправних органів по деяких містах і містечках. Ці вибори незвичайно важні також для українського населення галицьких міст і містечок. Українське міщанство, передмійські селяни й інтелігенція повинні доложити всіх старань, щоби вибори випали для нас як найкраще.

Театр на селі.

Ніхто цього не заперечить, що драматичне мистецтво в нашому культурно-освітньому житті відіграло велику ролю. Воно вивело на сцену перед очі громадянства його рідну мову, народню ношу, звичаї й обичаї, пересунуло через сцену безліч історичних картин його світлої минувшини, виявило хиби і промахи всіх верств громадянства, виспівало його болі і бажання, та подало вказівки, як змагати до кращого. Сцена була живим вчителем громадянського життя. Тому й не диво, що останніми роками драматичне мистецтво завитало і до найбіднішого села, та стало цим чинником, що тягнув, особливо молодь, до громадської роботи. І сьогодні немає села, де б при читальні не існував драматичний гурток та не відіграв хоч кілька вистав на рік.

Научний й виховний зміст драми старалися автори зробити приманливим, приємним і веселим. Так повстали повні гумору комедії. І ця весела сторінка драматичного мистецтва приносила колись великі користи; зате в нинішніх часах гнилого матеріялізму й змисловости сатира і невинна комедія перемінилися в циркове видовище, яке зміряє тільки до подразнення нервів і змислів глядача.

На щастя, ця новітня комедія для українського селянина є все чужа. Таких плитких і беззмістових „ревій“ і фарс наші сільські драматичні гуртки не грають і не люблять.

Але лихо криється де інакше. Не маючи великого театру зі сталим осідком, що був би зразком і школою для цілого краю, — маємо зате багато мандрівних театрів, що гостять по містечках і селах. І саме деякі з них, замісць повчаючих й виховних, дійсно мистецьких творів, грають селянам „панські“ ревії. Ось недавно до одного підльвівського села загостив такий мандрівний театр і між іншими відіграв такі перекладені твори, як „Панна вдова з білою лелією“... а закінчив свої виступи ревією „Впємось без вина“. Тай справді так грали, що наші селяни тільки очі поспускали, та з великим огірченням покидали салю. А коли хто з молодших і переймився цими театральними нісенітницями й плиткими дотепами, то певно не вийшов зі салі поучений ані підбадьорений, лише хиба духово зруйнований. Цей театр дав селянам зразок, як і з чим не треба і не вільно виступати українському театрові.

Тому оо. парохи, як також читальні, що все перші спішать мандрівним театрам з матеріяльною й моральною помічю, повинні в першу чергу зажадати від таких гостей програми їх виступів, і поставити до них відповідні вимоги. У нас і так аж за багато таких сцен, де ніяк не обійдеться без пиття; колиж ще і театр з міста буде сипати соковитими, а то й неприличними дотепами, тоді ширить-

ся в народі цілковита духова руїна. Тепер і село вже має деякі вимоги, та вичуває різницю між тим що добре, а що зле.

о. О. Квіт.

Домагаймося українських печаток, вивісок і свідоцтв по сільських школах!

Так воно якось сталося, що навіть українські та утраквістичні державні школи по наших селах мають лише польські вивіски, уживають печаток лише є в польській мові та шкільні свідоцтва виставляють виключно по польськи. Отже слід усім Українцям знати, шо таке поступування є протизаконне! Рішення міністерства освіти в цій справі ясно кажуть, що на вивісках, печатках і свідоцтвах українських та утраквістичних шкіл має бути, поруч польського, теж український повний текст. Тому українські селяни повинні рішуче домагатися, щоби місцеві й повітові шкільні власти трималися урядових постанов і завели українські написи на школах, печатках та свідоцтвах. Всюди, де є українська або утраквістична школа, треба негайно внести в цій справі збірне письмо до управи тої школи. На взір подаємо текст такого письма:

До Управи народньої вселюдної школи

в . . . . .

На основі обіжника Львівської Шкільної Кураторії з дня 14. квітня 1928. р. ч. 0—2072/27 підписані батьки і правні опікуни українських дітей у шкільному віці домагаються, щоби

1) на урядовій печатці школи був напис і в українській мові,

2) на вивісці (шильді) школи, на оголошеннях і документах титул школи був в українській мові побіч польської мови,

3) свідоцтва і шкільні позідомлення для їхніх дітей у шкільному віці виповнювано на формулярях в українській і польській мові і в обох мовах.

. . . . . дня . . . . . 1933.

(Слідують підписи батьків і правних опікунів).

Американські Українці протестують.

Зєдинені Держави півн. Америки починають щораз більше приятелювати з большевиками. Московські комуністи на це ласі — і тому навіть їхній головач Літвінов приїздив до американського президента Русвелта в гості, щоби обговорити ріжні американсько-большевицькі справи.

Американські Українці скрізь дуже гостро протестують проти визнання СРСР Зєдиненими Державами. Ось на вулицях Ню Йорку демонструвало минулої неділі 7000 Українців. На цей демонстраційний похід напали американські комуністи і дійшло до тяжких вуличних боїв.

Ґазові атаки.

Як відомо, найстрашнішою зброєю в майбутній війні бутуть мабуть трійливі гази, якими ворог буде старатися видушувати населення цілих міст, а то й країв. Тому по всіх країнах багато уваги присвячується тепер усвідомлюванню населення про це, як стерегтися перед смертоносним впливом трійливих газів. Тому, що найбільше загрожені будуть у майбутній війні великі міста — у них іде найсильніша праця т. зв. протигазової оборони. Ось недавно і у Варшаві були навіть вправи, підчас яких десятки літаків кидали на місто газові бомби (що правда, з нешкідливими для здоровля газами, лише на пробу), щоби населення привикло до газових алярмів і уміло відповідно заховуватися підчас нападу. На найближчі дні заповіджено таку пробну газову атаку теж у Львові.

Страшний злочин.

Жахливе здичавіння і занепад усякої моралі — це знаки післявоєнного покоління. Про страшний стан нинішнього людства найкраще нам говорять ті незвичайно численні страшні злочини і вбивства, що в кожній країні належать тепер до звичайних, буденних явищ. Бандити, розбишаки і злодії, особливо по великих містах, не перебирають у засобах, і в найжахливіший спосіб звичайно мордують свої жертви.

Не мине у великому місті день, щоби не стався який грабунковий злочин. Але цей злочин, що мав місце минулої суботи у Львові, перевищає всі інші своєю жорстокістю. Около 6-ої години вечером хтось напав на мешкання купця Фрідмана при вул. Гофмана ч. 4. В хаті була лише служниця. Злочинець почав дусити її, зашморгнувши шию мотузом, а потім облив її нафтою — і живцем спалив. Зрабував 2 кишеневі годинники — і втік. Поліція догадується, що того страшного злочину допустився коханець Фрідманової служниці.

Дійсно, страшні річи діються у нинішньому безбожному і неморальному світі!

З останніх двох тижнів

Гітлерівська влада переводить тепер великі зміни в цілому устрою і способі життя в Німеччині. На це потребують Німці спокою, і тому їхня загранична політика тепер іде по лінії захована міжнароднього миру. Доказом того є старання Німців погодитися бодай часово з усіми державами — навіть з найбільше ворожо до Німеччини настроєною Францією і її союзниками. Ось недавно німецький уряд запропонував заключення пакту про ненапад урядам Чехословаччини і Польщі, які живуть у найтіснішій приязні й залежності з французькою владою. Почалися навіть німецько-польські переговори в цій справі. Лише не знати, як це все скінчиться.

——

Німецькі гітлерівці з особливою прихильністю відносяться до Італії, де панує фашистівська влада, своїми цілями і способами правління дуже близька до гітлерівства. Ось недавно знова гітлерівський державний муж Ґерінґ їздив до Риму і радив там з Мусолінієм про співпрацю Німеччини з Італією в міжнародній політиці.

——

Судовий процес проти паліїв німецького парляменту, про який ми вже кілька разів писали, ведеться далі. Спершу провалили цей процес перед державним трибуналом у Липську, а пізніше перенесли до Берліна; тепер, вкінці, розправу знова переносять до Липська.

Обвинувачені за підпал парляменту, як знаємо — голяндський комуніст Лібе, німецький комуністичний політик Торґлер, і три болшевики-Болгари, зпоміж яких найгостріше бореться з судом Димітров.

Обвинувачений Лібе до недавна взагалі не відповідав розумно на питання суддів і оборонців — лише сидів весь час похнюплений і пригноблений. Тому зі здивуванням приняли всі вістку, що минулого тижня Лібе став нараз перед судом розумно говорити. Але ці його зізнання, покищо, не принесли ніякого вияснення замотаної справи підпалу парляменту.

Так само не причинилися багато до вияснення справи зізнання таких високопоставлених свідків, як нинішні німецькі міністри і політики, гітлерівці Ґерінґ і Ґебельс. Зізнавали вони незвичайно гострим тоном, пятнуючи на кожному кроці болшевицьку роботу. Доходило до сильних словних сутичок із обвинуваченим Димітровом, якого суд мусів був навіть виключити від участи в розправі.

На загал, досі переважає враження, що справа підпалу райхстагу, яка мала таке велике політичне значіння — досі ще дуже мало вияснена. Розправа ведеться далі, — а присуд сподіваний з початком грудня.

——

Розоружна конференція в Женеві, після виступлення Німеччини, відложила була свої наради. Тепер пробують знова радити про розоруження світа, вже без участи Німеччини. Вибрано окремий комітет, який має докладно провірити цілу справу. Розуміється, що серед нинішніх обставин вигляди на успіх розоружної конференції ще менші, ніж були до моменту виступлення Німеччини.

——

В Румунії була кріза кабінету міністрів. Дотеперішній уряд премієра Вайди впав, а на його місце прийшла національно-ліберальна влада під проводом Дуки. Для українського населення Буковини й Бесарабії ця зміна уряду ніякого добра не принесе — а навпаки, становище Українців у Румунії ще погіршиться, якщо можна говорити про погіршення і так страшного вже положення нашого народу під румунською владою.

——

Большевики розстріляли б. посла до польського сойму, комуніста Юрія Сохацького, який перейшов був у 1921. р. з польської соціялістичної партії до комуністів, а відтак утік з Польщі до совітів. Тепер його большевики знищили, як шпигуна, що ділав у користь одної зі сусідних держав. Справа дуже таємна — і нагадує дечим історію московського провокатора Азева.

——

У великій державі Афганістан, положеній у глибині Азії, вже довгі роки панують політичні неспокої. Після довголітнього, спокійного панування володаря Габібули І., після великої війни прийшов до влади король Аманула, людина по европейськи вихована й освічена. Цей новий король хотів відразу зробити з Афганістану культурну, поступову країну — і тому почав був насильно впроваджувати европейські звичаї: приказав усім своїм підданим голити традиційні в тім краю бороди, заборонив афганістанським жінкам носити на обличах заслони, і т. п. Ці незвичайні зміни й нові звичаї стали при-

чиною великого бунту. Король Аманула мусів у 1927. р. утікати з краю, і живе тепер на вигнанні в Європі.

Після Аманули, став був на короткий час королем Габібула II.; але в 1929. році вбили його бунтівники, і королем став Могамет Надір Хан. Але і цей король не натішився довго владою. Минулого тижня прийшла вістка, що його вбили змовники — а на афганістанськім престолі засів його син Загір Шах.

Ось так, бачимо, Афганістан щось дуже часто міняє своїх королів — а попередника все або вбивають, або виганяють з краю. Бо де володіє насильство — там не може бути дійсного спокою, миру і розцвіту країни.

В Галичині повстає нова українська партія, т. зв. „Фронт національної єдности". Вже виходить часопис тої партії п. з. „Перемога". Повстав організаційний комітет нової партії, під проводом С. Герасимовича. Секретарем комітету є б. пос. Д. Паліїв.

——

Варшавський сойм, після свого засідання дня 3. ц. м., про яке ми вже повідомляли — відложив наради на цілий місяць.

——

Львівський окружний суд засудив на 4 місяці вязниці Степана Прийму, парубка зі Селиськ бобрецького повіту, — за переховування тексту пісні, в якій описане страчення Біласа і Данилишина.

——

Окружний суд у Тернополі розглядав саме справу кількох хлопців з Петрикова пов. Тернопіль, яких староство засудило на кару арешту за те, що на Зелені Свята йшли чвірками до парохіяльної церкви в Тернополі, де збиралася процесія на стрілецькі могили. У висліді розправи, окружний суд засудив на 10 зол. гривни або 2 дні арешту лише В. Пилипова за те, що ніс вінок і йшов на чолі походу.

Антона Кутового з Кутковець засудив тернопільський суд на 3 зол. гривни за те, що цей носив гердан з тризубом. Оборона зголосила касацію до Найвищого Суду.

——

В Бориславі на залізничому двірці якісь два осібняки вбили поліцієнта Кшишковського. Газети пишуть, що вбили поліцая звичайні собі бандити. Цей напад не має політичного підложа.

ДОПИС.

ЧОРНИЙ ОСТРІВ. ДЕК. СТРІЛИСЬКИЙ. День національної жалоби. Дня 29/X.ц.р.вже від самого рана видно було в селі святочний настрій. Старші громадяни і молодь спішили до місцевої церкви. У всіх видно повагу і духове скуплення. В цілім селі не видно ніде диму, що уносився би з комінів. Ніхто в селі не палив того дня у печі. Все населення строго постило; курці не курили.

В церкві на співаній Службі Божій був піднесений, поважний настрій. Церква переповнена.

Відповідну до хвилі проповідь виголосив о. парох. По Службі Божій о. парох відчитав Посланіє Українського Епископату Потім відправлено, серед жалібного настрою, панахиду. Жалібне торжество закінчилося відспіванням „Боже Великий, Єдиний". Переведено теж грошеву збірку на голодуючих.

По Богослуженню відбулися засідання місцевих культурних товариств.

В прилученому до Острова селі, а саме в Руді, о. парох того самого дня відправив молебен до Пр. Д. М. і виголосив відповідну проповідь. Відчитано теж Посланіє Українського Епископату. Потім відбулася панахида, а вкінці відспівано Боже Великий, Єдиний.

Після церковної відправи відбулося засідання місцевих культурних установ. *Парохіянин.*

ЄВАНГЕЛІЯ

25. Неділя по Зісланню Св. Духа.

І се один законник встав і спокушував Його, кажучи: Учителю, що треба робити, щоби доступити життя вічного? А Він сказав до нього: В законі що написано? Як читаєш? Він же сказав у відповідь: Люби Господа Бога твого всім серцем твоїм і всею душею твоєю і всею силою твоєю і всею думкою твоєю, а ближнього свого, як себе самого. І сказав йому: Добре відповів еси; се чини, а житимеш. Він же хотячи оправдати себе, сказав до Ісуса: А хто є моїм ближнім? А Ісус у відповідь сказав: Один чоловік ішов з Єрусалиму в Єрихон і попав між розбійників, котрі і обдерли його і рани завдали і відійшли, оставивши його на пів живим. А припадком один священик ішов тою дорогою, та побачивши його, минув. Так само й левіт, прийшовши на те місце і побачивши його, минув. А один Самарянин ідучи, прийшов до нього, і побачивши його, змилосердився, і приступивши, обвязав його рани, поливаючи оливою і вином, посадив його на свою скотину, привів його в господу, і доглядав його. А на другий день виняв два динари і дав господареві і сказав: Доглядай його, а що понад се видаш, я, коли поверну, віддам тобі. Хто з сих трьох, думаєш, є ближнім для того, що попав між розбійників? А він сказав: Той, що вчинив милосердя над ним. І сказав йому Ісус: Іди і ти роби так само.

(Лука, гл. 10, ст. 25—37).

26. Неділя по Зісланню Св. Духа.

І сказав до них притчу, кажучи: Одному багатому чоловікові зародила нива. І міркував собі, кажучи: Що зроблю, що не маю де зібрати своїх плодів? І сказав: Отсе зроблю: розберу мої стодоли - більші збудую, і там зберу всі плоди і моє добро і скажу моїй душі: Душе, маєш много добра, що лежить на многі літа: спочивай, їж, пий, веселися. І сказав йому Бог: Безумний, сеї ночі твою душу візьмуть від тебе, а те, що наготовив еси, кому буде? Так є з тим, хто собі збирає, а не в Бога багатіє. І сказав до своїх учеників: Длятого кажу вам: не журіться душею, що їсти мете, ані тілом, в що одягнетеся. Душа більш від поживи, а тіло більш від одежі. Погляньте на круки, що не сіють, ані жнуть: у котрих нема комори, ані стодоли, а Бог кормить їх; о скільки ви далеко ліпші від птиць. Хто ж з вас журбою може додати до свого зросту один локоть? Коли отже ані того, що найменше, не можете, чого ж про інше журитеся? Погляньте на лілеї, як ані не працюють, ані прядуть; а кажу вам, що й Соломон у всій своїй славі не одягався, як одна з сих. Коли ж траву, що сьогодні на полі, а завтра в піч вкидають, Бог так одягає, о скільки більш вас, маловіри? І ви не шукайте, що істимете, або що питимете; і не виносіться в гору; бо того всього народи світа шукають, а ваш Отець знає, що ви потребуєте того. Ви ж шукайте тільки царства Божого, а се доложиться вам.

(Лука, гл. 12, ст. 1632).

Питомці Ремісничо-Промислової Бурси ім. Митрополита Андрея (Львів, Пасічна 2) зложили на голодуючих зол. 3·50.

Нові книжки.

Садочок українських католицьких Святих, з ілюстраціями. Зладив *о. Михайло Дорощький,* гр.-кат. парох потелицький. 1933. Накладом комітету будови церкви в Потеличі. Чистий дохід на будову церкви Пресв. Тройці в Потеличі — місті. Стор. 136.

ВІСТИ З ПАРОХІЙ.

СТРИЙ. З початком минулого місяця мали ми несподівану та коротку, але зате дорогу гостину: Ексцеленція Митрополит Андрій повертав через Стрий з лікування в Підлютім до Львова. На вістку про це зібралося велике число людей, а особливо шкільної молоді і дітвори, коло мийської церкви (бо туди мав переїздити Митрополит), щоб повитати Улюбленого Архипастиря. І хоч приходилося доволі довго чекати — всі радо очікували приїзду Найдостойнішого Гостя.

Вже зовсім смерком дорогою з Болехова надіхав самохід з Ексц. Митрополитом і затримався біля церкви. Митрополита стрінуло місцеве духовенство. Короткою, щирою промовою повитав Гостя о. Височанський. Діти засипали Митрополита квітами. По короткій розмові та уділенню Благословення, Ексцеленція серед гучних окликів „Слава“ відіхав до Львова.

День жалоби і протесту проти большевицьких знущань над українським народом, назначений на 29. жовтня, пройшов у нас дуже поважно, — але мусів, як зрештою і всюди, ограничитися на торжества в церкві.

На всіх тихих Службах Божих відчитали оо. Мартинків, Ліщинський і Хировський Пастирський Лист Українського Епископату, та виголосили до народу і молоді відповідні проповіди, накликуючи усіх до молитви за гноблених братів. Співану Службу Божу за Український Нарід відправив о год. 10. о. Височанський, а по відчитанню Пастирського Листу і по проповіді відслужено Панахиду за померших голодовою смертю. На Службі Божій і Панахиді було дуже багато людей, а на окремих місцях представники місцевих українських товариств і установ.

Зібрані в церкві грошеві жертви відіслано, через Митрополичу Консисторію, до Громадського Комітету рятунку України у Львові.

В середу дня 1. листопада, в 15-літні роковини народніх визвольних змагань, відправив о год. 8·30 благодарну Службу Божу в намірення Українського Народу о. Височанський, який і виголосив відповідну святочну проповідь. Приявні були на Службі Божій представники всіх місцевих Товариств і Установ з Д-ром Ант. Гарасимовом, б. повітовим українським комісарем, на почесному місці. В церкві було багато народу, — але все таки може трохи за мало, як на великі роковини. Переважала молодь і інтеліґенція, а прикро вражало мале число місцевого міщанства.

Відспіванням „Боже Великий, Єдиний“ закінчено торжество.

В суботу перед св. Димитрієм, дня 4. листопада, відправлено о год. ½19 Панахиду за всіх усопших парохіян та за всіх тих, що полягли в обороні Рідного Краю, Церкви і Віри від часів татарського лихоліття по наші часи. Панахиду попередила коротка проповідь о. Височанського про потребу молитви за померших і про почитання оборонців Рідного Краю, Церкви і Віри.

Гарна, стара церковця з карпатських гір.

Дописи.

ЛИЧАКІВ. Дня 12. ц. м. загостив Преосв. Кир Никита до церкви св. Ап. Петра і Павла, і після вечірні в довшій проповіді подав напрямні, по яких повиннаб іти Католицька Акція. Цього загального нарису праці К. А., переплітаного життєвими прикладами, вислухали вірні з великою увагою.

Слід замітити, що парохіяни, на вістку про прибуття Достойного Гостя, вже наперед виповнили вщерть церкву, щоби почути цікавої науки Владики.

Після проповіді, в окруженні 3 священиків поспішив Архієрей до домівки К. А. (Личаківська 96) і тут пояснив членам „Будучности“ користі з цього товариства і заохотив їх до приєднування нових членів, чим виявилиб практичне зрозуміння К.А. Яке зацікавлення розбуджували вказівки Владики, видно хочби з цього, що обі салі не могли помістити зібраних, що також далеко, з сіней, прислухувалися словам Владики.

Після цього Вп. п. Конрадова забрала голос, і ще раз заохотила до витривання в „Будучності“, а врешті Вп. п. Ріплева подякувала Достойному Гостеві за ласкаві відвідини. Дівчата співали релігійні і національні пісні, а з їх бадьорости й веселости можна було вичитати, що почуваються тут добре і мило, як у одній родині.

Обі вистави вишивок, улаштовані гуртком ім. Лесі Українки, про які була згадка в минулому числі нашого часопису, пройшли з повним успіхом і стягнули ок. 180 відвідувачів. Дижурні дівчата охоче уділювали всяких інформацій, і цим причинилися до ще більшої любови рідної ноші й обстановки. Вистава робила на всіх помітне враження, бо її аранжерки вміли відповісти вимогам естетики й мистецтва. Зачуваємо, що повна вистава відбудеться небавом в салях Національного Музею.

Личаківський.

ПЕРЕДПЛАТА ПІВРІЧНО 1·20 ЗОЛ., РІЧНО 2·40 ЗОЛ.

Адреса Редакції і Адміністрації: Львів, вул. Японська 7. II. пов. — Тел. 94-56.

Видає „Мета“, Видавнича Кооператива з відповідальністю уділами у Львові.

Редагує Колегія.
Відповідальний редактор: Петро Козіцький

Друкарня „Бібльос“, Львів, Японська 7. Тел.. 14-78.

Nal. poczt. opł. ryczałtem. Ціна 10 сот.

Нашa Хрестос Рада

ПОПУЛЯРНИЙ ЧАСОПИС, ПРИСВЯЧЕНИЙ ПОГЛИБЛЕННЮ РЕЛІГІЙНО-МОРАЛЬНОГО І НАЦІОНАЛЬНОГО ЖИТТЯ СЕРЕД УКРАЇНСЬКИХ РОДИН. ВИХОДИТЬ ДВІЧІ В МІСЯЦЬ.

ЛЬВІВ Ч. 23 10. ГРУДНЯ 1933.

В ДЕНЬ ІМЯНИН

ВИСОКОПРЕОСВЯЩЕННОГО МИТРОПОЛИТА КИР АНДРЕЯ.

Дня 13. ц. м. припадають Імянини Високопреосвященного Митрополита Кир Андрея. До численних побажань, які напливають з нагоди того святочного дня з усіх сторін нашої землі від українського громадянства, долучуємо і ми вислови найщиріших побажань Високопреосвященному Митрополитові в день Імянин, і шлемо мольби до Всевишнього, щоби ще довгі роки заховав Їх Високопреосвященство у повних силах, для добра нашої греко-католицької Церкви і українського Народу.

Wyciąg z protokułu wspólnego posiedzenia niejawnego.

Sąd okręgowy Wydział VI karny we Lwowie w składzie S. O. W. Medyński jako przewodniczący S. O. A. Jagodziński i Dr. J. Locker jako głosujący w sprawie konfiskaty Nr. 21 czasopisma Chrystos nasza Syła z daty Lwów dnia 12/XI 1933 do Sygn. VI 1 Pr 573/33 na posiedzeniu niejawnem w dniu 15 listopada 1933 po wysłuchaniu zdania Prokuratora Sądu okręgowego we Lwowie postanawia:

uznać za usprawiedliwioną dokonaną dnia 8/XI 1933 przez Starostwo grodzkie we Lwowie konfiskatę czasopisma Chrystos nasza Syła Nr 21 z daty Lwów dnia 12/XI 1933 zawierającego w artykule Z dnia od słów Bolszewyky do słów i innych 2) Den żałoby od słów Żertw do słów teroru znamiona zbr. z art 108 kk zarządzić zniszczenie całego nakładu i wydać w myśl § 493 pk zakaz dalszego rozpowszechniania tego pisma drukowego.

Zarazem wydaje się odpowiedzialnemu redaktorowi tego czasopisma nakaz by orzeczenie niniejsze umieścił bezpłatnie w najbliższym numerze i to na pierwszej stronie. Niewykonanie tego nakazu pociąga za sobą następstwa przewidziane w § 21 ust. druk z 17/XII 1862 Dzpp Nr 6 ex 1863 tj zasądzenie za przekroczenie na grzywnę do 400 złotych.

Uzasadnienie:

Ogłoszenie drukiem wymienionych wyżej artykułów ma na celu ad 1) 2) szerzyć nieprawdziwe wiadomości grożące niebezpieczeństwem zerwania stosunków dyplomatycznych między Polską a ZSRR.

Według §§ 487 489 493 pk oraz §§ 36 i 37 ust. pras jest zatem powyższe postanowienie uzasadnione.

Przewodniczący Medyński w. r.

Protokul. Popowiczówna w. r.

Za zgodność st. sekretarz (підпис нечиткий).

БІБЛІОТЕКА НАУК. ТОВ. ім. ШЕВЧЕНКА У ЛЬВОВІ

Без маски...

(З приводу промови большевицького достойника в Харкові).

Дня 22. листопада на повному засіданні центрального комітету комуністичної партії большевиків України (ЦК К П (б) У) в Харкові зайшла подія, яка має і для нас величезне морально-національне значіння: Станіслав Косьор, Поляк з походження, тепер генеральний секретар комуністичної партії України, виголосив там промову, в якій виповів бій всьому українському націоналізмові, де б він не був. Отже, не лише на совітській території, але й поза її межами, т. зн. на наших землях, та серед української европейської й американської еміграції. Такої отвертої, до всього, що українське ненависної промови ми ще досі не чули з уст ніякого большевицького достойника.

Пан Станіслав оповідав широко про ріжні „ухили" від правовірної большевицької лінії, які на терені української комуністичної партії траплялися. Отже перш усього про „шумскізм", що своєю комуністичною ідеольогією хотів закрити відірвання України від Москви. Далі, про спротив українських буржуазно-націоналістичних елєментів, отже „кулаків і їх агентур" в партії та за кордоном проти колєктивізації. Вкінці виступив п. Станіслав проти „західньо-української буржуазії, давніх останків українських дрібноміщанських партій", що „запродалися польським дідичам і капіталістам" та вкупі з націоналістами хочуть „накинути Україні ярмо німецького імперіялізму, яке скинули працюючі маси України в 1918. р." Виступив теж Косьор проти Митрополита Шептицького й Епископа Хомишина та загалом проти всього релігійного, національного, культурного й економічного змагання українського народу. Ціла промова, пронизана, як сказано, ненавистю до всього що українське, і прикрита густим серпанком фраз про соціялістичне будівництво і пролєтарську кульутру— є яскравим виявом справжнього московського відвічного походу проти України.

У цій промові Москва відкрила своє правдиве обличча, масковане досі комуністичними кличами про визволення всесвітнього пролєтаріяту, отже й українського. Відкрила і виявила, що всі ці гасла, на які досі вона ловила легкодушних і легковірних „Малоросів" та таки й наших безхребетників, були лише декорацією. Тепер, після смерти Скрипника і після сбєднання всієї української нації — поза межами совітського кордону — для боротьби з комунізмом, таких фраз, вивісок, масок — уже непотрібно. Тепер уже можна сказати ясно: Україна мусить бути московською кольонією! І це сказав п. Станіслав Косьор з цинічною щирістю і отвертістю.

Для нас його промова, яка поставила всі точки над „і" і проголосила війну на смерть і життя українським національним змаганням, має величезне моральне значіння: вона каже нам обєднатися довкола нашого найвищого морального осередка, довкола нашої Церкви і довкола нашого національного проводу. Побідимо лише у злуці наших моральних і релігійних основ з національними змаганнями!

Св. Отець Николай.

О хто, хто Николая любить,
О хто, хто Николаю служить,
Тому святий Николай
На всякий час помагай,
Николає!

Нема хіба української хатини, хоч як бідної і маленької, де, побіч св. Хреста та ікони Матінки Божої, не висілаб ікона св. чудотворця Николая. Мати — Церква відчула вірно наше глибоке привязання до св. Николая—і ось в литійній єктенії згадується Його імя, а також кожний четвер є присвячений в нашому обряді памяті св. Отця Николая. Крім цього святкується двічі в році Його празник. Це — як у нас кажуть — літнього і зимового Николи — 9. травня і. 6 грудня ст. стилю.

В багатих батьків св. Николая спершу не було дітей. Аж на усильні молитви матері родився Николай ок. 250. р. в Патарі в Малій Азії. Вже з дитячих літ визначався великим милосердям, і такий залишився на завжди. Коли в одному домі три доньки знайшлися в крайній нужді й майже готові були вступити на грішну дорогу — св. Николай нічю підкинув їм гроші з написом: Це для найстаршої доньки.—От і ці гроші стали справді віном для неї — й небавом вона вийшла заміж. Так було що-року з другою й третьою, і аж за третім разом батько дівчат підглянув свого Добродія, що охоронив його доньки від тяжкого гріха.

Чудесний був Його вибір на архієпископа Мир Лікійських. Після смерти попереднього епископа зібралися епископи й врадили, що новим епископом буде той, хто завтра ввійде перший до церкви і матиме імя Николай. А тоді якраз о. Николай вертався зі св. Землі. От і як лише вернувся до дому, йде до собору, щоб подякувати за щасливий поворот. Як лише ввійшов у церкву, а тут його питають: Як тебе кличуть? — Николай! відповів смирно побожний паломник зі св. Землі. От і висвятили його на епископа. З того часу св. Николай став жити ще строгіше; їв раз на день і не брав до уст мясних страв. У 325. р. був на нікейському соборі і тут сміло боронив св. віри перед єретиками. Помер мабуть в 342. році— а як дорога Його життя була встелена чудами, так і при Його гробі діялося багато чудес.

Слава св. Николая чудотворця лунала широко на Сході й дійшла на Захід. І ось

італійські купці в 1087. р. напали на монастир, де були св. мощі.

Вони знайшли св. мощі, погружені в пахучому мирі, та вивезли їх до міста Барі в Італії. На Заході дуже тими мощами втішилися і слава св. Николая росла там з кожним днем. Особливо почитають св. отця Николая моряки, рибалки і паломники. Мами віддають Йому в опіку дітей, що мають прийти на світ, а м. і. також і пастухи вважають Його своїм Покровителем.

У Львові найстарша церква, побудована кн. Львом в 1292. р., є посвячена св. отцю Николаю. В день св. Николая читають у церквах прегарний акафист св. о. Николая — де освічується Його милосердя, доброта і численнні чуда.

О, коби і ми йшли за прикладом милосердного отця Николая, та милосердними ділами супроти ближніх зєднали собі чудотворну опіку св. Божого Угодника!

О. Г.

Рокове свято Католицької Акції Української Молоді.

Дня 21. листопада ц. р., в день св. Архистратига **Михаїла**, Покровителя Католицької Акції Української Молоді — обходила згадана організація своє перше рокове свято. З цієї нагоди відбулася в Архикатедральному храмі св. Юрія, при престолі св. Архистратига Михаїла, Архієрейська Служба Божа, що її відправив Преосв. Кир Іван. Відповідну проповідь виголосив о. Пралат Л. Куницький. На Службі Божій були приявні члени АЕпархіяльної Ради КАУМ і відпоручники львівських Кружків КАУМ.

Після Служби Божої відбулися святочні сходини, в яких взяли участь Преосв. Кир Іван, члени АЕпархіяльної Ради КАУМ, відпоручники львівських Кружків КАУМ і запрошені гості. Після молитви і відспівання католицького гимну повитав голова АЕпархіяльної Ради КАУМ, п. інж. А. Мельник, Преосв. Кир Івана. У своїй промові вказав Преосв. Кир Іван на конечність організації української молоді на тривких та вічних засадах Христа, бо майбутність Української Нації залежить від ідейности та характерности її членів. Виховати українську молодь у цьому напрямі ставить собі за ціль нова організація КАУМ.

Після відспівання національного гимну удалася АЕпархіяльна Рада КАУМ і відпоручники поодиноких львівських Кружків КАУМ до Високопреосв. Митрополита Кир Андрея, щоби зложити йому глибокий синівський поклін та просити Архієрейського Благословення на новому шляху української молоді.

Празник св. Йосафата у Львові.

В днях 24 — 26. листопада ц. р. обходили львівські Українці греко-католики 310-ліття мученичої смерти українського Священномученика св. Йосафата.

В храмі св. Юра Преосв. Никита Будка відправив в неділю Архієрейську Службу Божу та виголосив проповідь. В церкві ОО. Василіян Преосв. Іван Бучко відправив Архієрейську Службу Божу в сослуженні Духовенства.

В суботу, дня 25. м. м. була в каплиці Малої Семинарії Архієрейська Служба Божа, яку відправив Преосв. Іван в сослуженні Духовенства.

Преосв. Іван виголосив до молоді прегарну проповідь, у якій підкреслив не лише релігійне, але й національне значіння великої жертви українського Священномученика.

В неділю, дня 26. м. м. відбулася в М. С. святочна академія в честь св. Йосафата, яку звеличили своєю приявністю Преосвященні Іван і Никита, оо. Крилошани, а також інші численні гості.

65-ліття „Просвіти".

З нагоди ювилею Товариства „Просвіта", який припадав на день 8. ц. м., помістили ми вже в попередньому числі нашого часопису окрему статтю.

Тепер ще додаємо, що з нагоди цього ювилею видав Головний Виділ Товариства „Просвіта" відозву, в якій закликує все українське громадянство до ревної праці на освітньому полі, а також до масового складання у місяці грудні грошевих жертв на т. зв. „Дар Просвіті".

Таких нам треба!

Недавно один гурток дівчат-служниць вирішив триматися своїх 10-и постанов, які повинні й інші взяти собі до серця. Оце ці гарні постанови:

Українська служниця повинна:

1. Совісною працею і чесним життям зєднати собі довіря і пошану всіх.

2. В тяжкій праці шукати потіхи в Бозі, якого Провидіння вкладає на людей ріжні обовязки.

3. Належати до Братств і станового т-ва „Будучність".

4. Читати національно-релігійні книжки й часописи, як „Христос наша Сила" і т. п.

5. Бути ощадною — і не завірювати свого гроша і честі облесним мантіям в овечій шкірі.

6. Плекати дбайливо національну ношу, а не брати на себе мійського плаття.

7. Всі закупи — хоч би найдрібніші — робити тільки в українських крамницях.

8. Скрізь, а то й на вулиці, базарі, торговиці говорити лише рідною мовою.

9. Не вживати гарячих напитків (пива, горівки і т. п.), бо вони руйнують здоровля душі й тіла.

10. Заопікуватися новими і занедбаними дівчатами, знайти їм чесну працю, і впровадити їх в організоване церковно-національне життя.

Месійні обітниці.

Очікування Спасителя Месії, Котрий мав двигнути людство з неволі гріха й помирити з Богом, пробивається в цілій історії жидівського народу. Від першого зарання подій, від упадку прародичів, аж до приходу Ісуса Христа, мають місце обітниці приходу Месії та Його прообрази.

Месійні обітниці вказують на нарід, покоління та рід, з якого мав народитися Спаситель. Вони мають на цілі удержувати в вибранім народі, а через нього в цілім людстві, надію на Спасителя. Без надії на Спасителя релігія булаб неможлива. Тому через ціле передхристіянське обявленння тягнеться, як червона нитка, обітниця зіслання Христа Спасителя.

I.

Ледви чоловік, цар сотворіння, впав з висот, на яких умістила його Божа доброта, зараз після переступлення Божої заповіди, прогомоніла перша обітниця, а в очах нещасливого прародича заблис промінчик надії. **„Положу ненависть між тобою і між женою, між потомством твоїм і потомством її; він зітре твою голову, а ти будеш наставати на його пяту“.** (Бит. 3, 15). Так сказав Бог до змія, а саме до діявола. Тими словами проголошує йому Бог пониження і зломання його сили, а людям спасення і визволення зпід його власти. Появиться жена, що буде у строгій ворожнечі з діяволом. Син тої жени побідить діявола, зітре йому голову і так визволить людський рід з неволі злого духа. Цією Женою є Пречиста Діва Марія, а Її Син — це Ісус Христос, наш Спаситель. У цих словах міститься перша обітниця зіслання Христа Спасителя, тому й називають їх св. Отці „першим Євангелієм“. Рівночасно виявлене у цих словах Непорочне Зачаття Матери Божої. Матір Божа має бути вільна від усякого гріха, також первородного, бо інакше не могло би бути мови про вічну ворожнечу між Нею і діяволом.

Обіцяний Спаситель не явився зараз, а щойно після кількох тисяч літ. Цей довший час мав бути для грішних людей часом кари, покаяння і приготування. Треба було, щоби чоловік, поучений довгим досвідом, відчув усю недолю гріха і зрозумів як слід потребу відкуплення. Бог хотів приготовити його меншими чудами до утвердження в вірі в найбільше чудо, яким було Воплочення Божого Сина.

II.

Сини Ноя, що вийшли з корабля, звалися Сем, Хам і Яфет. З ними почав Ной управляти землю і засадив винну лозу. А що не знав сили вина, то пючи перший раз, напився за багато. Упившися, лежав нагий у своїм шатрі. Коли побачив це Хам, насміхався і розповів своїм братам. Але Сем і Яфет пішли у шатро з відверненими лицями і накрили плащем свого батька. Зло, засіяне раз у світі, показалося в Хамі як безстидність, котра приглушила навіть велике почування дитинного почитання родичів. А коли Ной, пробудившися, довідався про поступок своїх синів, прокляв рід Хама: **„Проклятий будь Ханаане; ти будеш своїм братам найнижчим рабом“.** Рівночасно поблагословив Сема і Яфета: **„Благословенний Господь Бог Сема; а ти, Ханаане, рабом будеш у нього. Розширить Бог Яфета і замешкає у наметах Семових; а ти, Ханаане, рабом будеш у них“.** (Бит. 9, 25 — 27).

В цих словах звіщає Ной Ханаанові за безстидність Хама кару неволі, а благословить Сема і Яфета за виявлення синівської пошани. Наука з того, що діти не повинні навіть правдивих, а тим більше мимовільних блудів старших людей висмівати.

Але ці слова — як пишуть деякі Отці Церкви—мають ще і вище значіння. В цьому пророцтві Ноя міститься відновлення райської обітниці, з тим додатком, що приобіцяний Спаситель буде походити з покоління Сема, та що благословення Семове (християнство) перейде на потомство Яфета, яке візьме найбільшу участь в месійнім благословенню. Найтяжча доля стрінула потомків Хамового сина: вони будуть триматися осторонь від Христової Церкви.

(Продовження буде)

о. С. Ковалів.

Три поліцисти.

Один багатий Француз із визначного роду рішив вступити у монастир. Усі дивувалися тому, а родина вживала ріжних засобів, щоб його відвести від цього наміру. Та дарма! Він виповнив свою постанову і вступив до строгого чину трапістів. Алеж і тут знайшли його приятелі й горячо прохали кинути монастир. „Ходи звідсіля“ — говорили. „Не можу“ — відповів молодець. „Та чому?“ — запитали. „Бо на монастирській фірті стоять три поліцисти, і вони мене тут тримають“.

„Адже ми їх не бачили“ — відповіли приятелі. — „То я вам їх покажу“ — сказав, і повів їх перед фірту, де вгорі був великий напис:

Смерть! Суд! Вічність!

„Оце ці три поліцисти, що мене не пускають ізвідсіля. Тому волію тут залишитися“...

Добре воно булоб і нам памятати про цих 3-ох поліцистів!

Пишуть,

1. що в большевії в 1919. р. поміж 380 народніми комісарами було 300 жидів; в 1920. р. зпоміж 457 було 422 жидів, в 1921. р. зпоміж 550 було 447 жидів, і т. д.;

2. що в 1929. р. було в большевії 70.807 жидів державних урядовців;

3. що кровожадне „Чека“ на Україні опинилося майже без виїмку в жидівських руках;

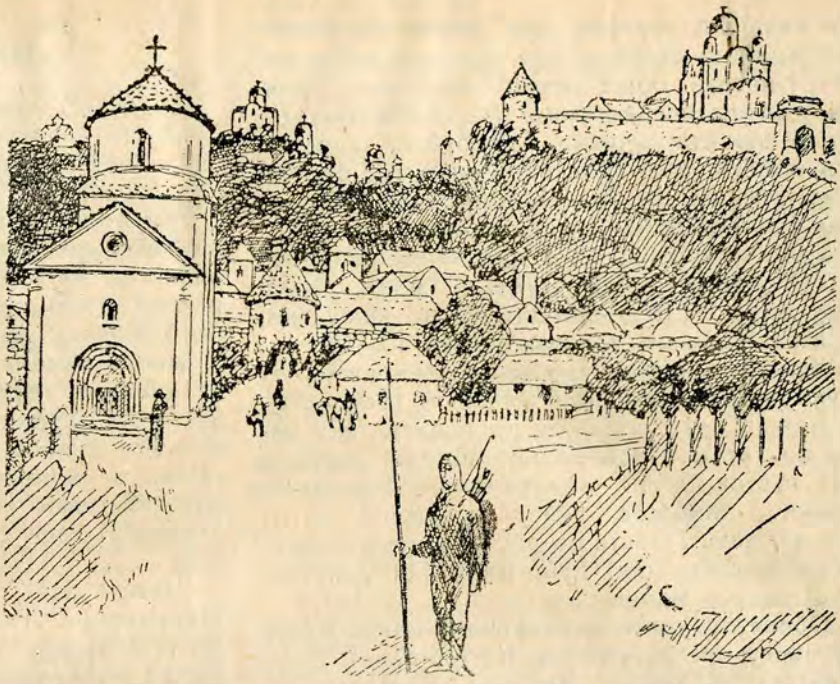
4. що на Закарпаттю в 1930. р. нарахували аж 90.509 жидів.

У княжім

городі

в давних

часах.

Не марнуйте зими!

Пільні роботи покінчилися. Лише тут і там закінчують ще осіннє орання. Надійшов довгий зимовий спочинок у селянських родинах. Половина сільського люду сидить безробітно цілу довгу зиму.

Не так воно буває у високо культурних краях середущої Европи. Там селянство цілу зиму займається виробом ріжних пожиточних річей, і не знає зимового безробіття. Швайцарія славна з годинникарських виробів. По цілім світі знайдете швайцарські кишеневі годинники. Здавалосяб, що там виробляють їх якісь фахові робітники в осібних варстатах, чи навіть фабриках. В дійсності ті годинники вирабляють тверді, мозолисті руки швайцарських селян у часі зимової перерви звичайних селянських господарських робіт. Так само славні на цілий світ забавкарські вироби селян середущої Німеччини. Також на цілий світ славляться залізні і ткацькі вироби селян з гір Крконошів і Судетів у Чехах. Там не знають селяни нашого довгого зимового відпочинку, але зате теж не знають нашого щорічного, голодного переднівку.

На жаль, у нас досі не розвинувся селянський домашній промисл. Навіть ткацтво, яке досі денеде було поширене, зачинає занепадати. Наші селяни почали купувати дрантиве, фабричне полотно (швабське) та з него шиють свою білизну. Часом буває, що навіть купують вже готову, бавовняну білизну, яку шиють жидівки в найближчому містечку! Оттаке у нас заводиться! Буває, що в селі нема навіть власного кравця, шевця, коваля, колодія і т. д. Всі потрібні вироби купуємо у чужих! Саміж сидимо бездільно цілу зиму в темних, часто зле огріваних, вогких, непровітрюваних хатах. А при цьому ще бодай половина селян має звичайно замало припасів поживи і голодує, недоїдає вже десь від Різдвяних Свят.

Коли додати, що наш селянин часто навіть читати не вміє, щоби корисно, при книжці провести вільний час, — то чи це дивниця, що в часі такої безпросвітньої зими наростають між людьми чвари та сварки, гніви та колотнечі? Чи дивниця, що до таких злиденних сільських бідаків мають так легкий приступ і послух темні духи, звідники-демагоги, які затроюють селянські душі отруєю ріжних фалшивих і грішних наук і кличів? Тому у нас часто ширіться відступство від прадідної нашої святої католицької віри та від народньої української єдности і наших народніх стремлінь.

Такий стан не повинен і не сміє дальше тривати! Треба довгої витривалости і зєднаної праці. Перш усього треба цілковито знищити страшну селянську неграмотність і півграмотність. Бо тепер — половина нашого селянства, не вміючи читати, ходить по світі в білий день неначе з **завязаними очима.** Чоловіка, якому завязано очі, може кожний запровадити там, де йому схочеться, — а той навіть не буде противитися, і піде на очевидну загладу. Отже геть з неграмотністю! За одну зиму може кожний дорослий чоловік вивчитися читати і писати! — Це вже знана річ. Треба лише охоти та завзяття. **Постановіть собі ще цієї зими знищити у Вашім селі неграмотність!** До того не треба ніяких коштовних уладжень! В кожнім нашім селі є церковні братства, є читальня, є кружок „Сільського Господаря“ або кружок „Рідної Школи“. Отже зараз треба оснувати при кожному церковному братстві або

при читальні кружок для науки неграмотних. Кожний селянин, що сам вміє добре писати і читати, може легко сповняти обовязок учителя неграмотних. Не треба боятися, що не зумієте учити. Спробуйте, а певно Вам робота піде гладко. Сповните добрий християнський вчинок. Христос, наш Спаситель і милостивий Суддя, каже:

„Хто напоїть одно із цих найменших (наших ближніх) чашею студеної води, тільки тому що є Моїм учеником, дійсно кажу вам, не втратить своєї заплати" (Мат. 10. 42).

Колиб не можна було заложити кружка для науки неграмотних при сільськім товаристві, то можна без перешкод провадити таку науку по хатах. Письменний збирає довкола себе гурток 5—10 неписьменних і учить їх кожного зимового вечера у власній чи сусідській хаті. Проста це річ, — а дуже багато добра зробить для душ ближнього, для цілого нашого народу.

Обовязок учити неграмотних мають в першу чергу члени кружків Католицької Акції Української Молоді. Від них повинен вийти почин до такої науки в селі. На всякий спосіб повинні грамотні члени кружків КАУМ вивчити зараз-же усіх неграмотних своїх молодих товаришів і товаришок.

—о—

А тепер застановімся ще над тим, що робити, щоби у нас розвинувся домашній сільський промисл. Справа тяжка, але цілком не безнадійна. Започаткувати треба цю роботу так, що вишлемо з кожного села на науку ремесла до міста кількох хлопців і дівчат. Треба постаратися, щоби вже в найближчім часі були в селі свої власні ремісники. В кожнім селі треба мати бодай одного шевця, кравця, коваля, стельмаха, ткача, теслю, а дальше мельника, пекаря, римаря, бляхаря і т. д. Як вже в кожнім нашім селі будуть ці і інші ремісники, тоді сам зі себе повстане домашній промисл на селі.

Тож берімся жваво до організаційної праці! Не марнуймо дорогого зимового часу! Не сидім бездільно на хатних печах. Селяни хай радяться у прихильних до себе людей, а в першу чергу у духовних Отців, і хай просять у них помочі. Коли вже в селі розпічнеться працю, то треба бути витривалим і завзятим. Не знеохочуватися можливими труднощами і перешкодами! Просім Божої помочі і працюймо в Імя Боже, — а діло певно удасться.

Ґазова атака.

Пробна ґазова атака на Львів, про яку ми вже повідомляли в минулому числі, відбулася в днях 24. і 25. м. м. В пятницю, 24. м. м. було лише поготівля, а в суботу були дві пробні атаки — перед полуднем і вечером. Сильна мряка не дозволила розвести ці військові вправи як слід. Було багато приготувань і очікувань — але сама атака великого вражіння не робила. Все таки люди мусіли задуматися над питанням, як боронитися перед трійливими ґазами на випадок дійсної війни.

Святі знаки.

(за Р. Ґуардіні — подав Р. М.).

1. Знак св. Хреста.

Ти робиш знак св. Хреста, робиш його як належить. Не так покручено і скоро, що властиво не знати, що це має означати. Ні, робиш правильний знак св. Хреста, робиш його поволі, великий, від чола на груди, з одного рамени на друге. Чи відчуваєш, як він обіймає тебе цілого? Збери себе добре, всі свої думки і всі почування зосереди в цьому знакові, так як іде він від чола на грудь, з рамени на рамя. Тоді відчуєш, що він обхоплює тебе цілого, обхоплює тіло й душу. І тоді совокупися, посвятися, освятися.

Чому? Це знак Всевишнього, це знак Відкуплення. Наш Господь відкупив на хресті всіх людей. Хрестом освячує Він людину аж до найменшої клітинки її істоти.

Тому робимо цей знак перед молитвою. А робимо на те, щоби він нас скупив і наші думки, серце та волю спрямував до Бога. Робимо його також по молитві, щоби осталось у нас те, чим обдарував нас Бог. Робимо в часі спокус, щоби цей знак Хреста святого скріпив нас. Робимо серед небезпек, щоби він нас охоронив. Кладемо його на себе і в благословенних хвилях, щоби Божа Благодать і повнота життя зійшла на душу й освятила її.

Памятай про це, скільки разів робиш знак св. Хреста. Це найсвятіший знак на землі. Роби його великим, гідно, поволі, зі зрозумінням і побожністю. Тобі обхопить він цілу твою істоту, тіло й душу, думки і волю, змисли і почування, працю і спочинок. І все те він скріпить, умножить і освятить силою Христа Господа в Імя Триєдиного Бога.

(Продовження буде)

З останніх двох тижнів.

Розоружна конференція в Женеві, яка почала була недавно знова радити, рішила, що без участи Німеччини такі наради покищо зайвні, і відложила свої засідання до половини січня 1934.

—о—

У Франції за останніх кілька тижнів були великі політичні зміни. Уряд премієра Далядіє упав був через те, що задумував обнизити платні французьким урядовцям. На його місце прийшла нова рада міністрів під проводом Сарота. Але і цей новий уряд довго не натішився владою. Несповна місяць по його установленню, парлямент відмовив йому довіря при нагоді голосування в справі урядничих платень. Уряд Сарота подався минулої пятниці до димісії. Президент Лебрен доручив утворення нового кабінету сенаторові Шотан. Новий кабінет має майже виключно радикально-соціяльний характер. Першим його ділом має бути осягнення державних ощадностей через скасування багатьох вищих урядів.

—о—

У Франції відбулася комуністична демонстрація, т. зв. „марш голодних на Париж". Маніфестація проминула спокійно.

—о—

В Еспанії відбулися вибори, які мали дуже бурхливий, кривавий перебіг. В одному місті підюджувана товпа вбила навіть підчас виборів священика. Але все таки — побідили еспанські католики і праві партії, а всякі соціялістн і большевики дуже багато в цих виборах втратили. Вибори ще нескінчені; в багатьох округах треба їх повторити, бо сам спосіб виборів у Еспанії тепер дуже складний і неопанований як слід.

—о—

В Еспанії панують далі неспокої. Соціялісти й большевики, програвши при виборах на користь правих партій, тепер хотять терором застрашити населення, щоби при доповняючих виборах таки зискати більше голосів. Досі, після нових виборів, справа представляється так, що правиця має 181 мандатів, центр 145, а лівиця лише 61.

—о—

До громади держав, які запобігають ласки у большевиків, долучилася, після Америки, теж Італія. По повороті з Вашинґтону, большевицький головач Літвінов завернув до Риму і там мав важну політичну нараду з Мусолінієм.

—о—

В процесі проти паліїв німецького парляменту, який ведеться далі вже знова в Липську, ван дер Лібе виступив з рішучим домаганням, щоби вкінці вже його засудити. Лібе твердить, що виключно він сам підпалив будинок парляменту, а інші обвинувачені не мають зі справою нічо спільного. Але суд йому не вірить, і жадає видання спільників.

—о—

Німці далі навязують політичний контакт з европейськими державами. Згадувані уже в попередньому числі німецько-польські переговори продовжуються. М. ін. німецький посол Мольтке відбув у Варшаві політичну нараду з марш. Пілсудським.

Також заповіджені французько-німецькі переговори вже навязуються. Німецький посол у Парижі відвідує французьких політиків, — а французький посол у Берліні відбув саме конференцію з Гітлєром.

—о—

Німецька гітлєрівська влада сконфіскувала саме майно численних бувших соціялістичних проводирів, політиків та письменників.

—о—

В Льондоні англійський король відкрив нову сесію парляменту. Після тронової промови трапився нечуваний досі в історії англійського парляментаризму випадок, а саме один з членів партії праці почав кричати, щоби уряд звернув більше уваги на допомогу безробітним.

—о—

Американський доляр знова трохи піднісся в ціні, хоч президент Зєдинених Держав Рузвелт дальше намагається обнизити ціну американських грошей.

—о—

На австрійсько-німецькій границі дійшло до оружної перепалки між граничними патролями. Один німецький вояк убитий.

Вибори до мійських рад у Галичині саме відбуваються. Українці рішили в цих виборах не входити в порозуміння з неукраїнськими ґрупами, лише виступати зі самостійними, українськими листами.

—о—

З початком місяця грудня — прийшов до нас і початок гострої зими. У Львові панують у перших днях грудня дуже сильні морози.

—о—

В карпатських горах відбулася велика облава на вовків, які цього року багато шкоди роблять нашим селянам, що випасають на полонинах худобу.

—о—

ЄВАНГЕЛІЯ

27. Неділя по Зісланню Св. Духа.

І навчав в їх божниці в суботу. І се жінка, опанована духом недуги літ вісімнацять, була скорчена і не могла ніяк випростуватися. Побачивши ж її Ісус, покликав її до себе та сказав їй: Жінко, вільна єси від своєї недуги. І положив на неї руки, і зараз випростувалася і славила Бога. А старшина божниці, гнівний, що Ісус в суботу уздоровляв, озвався і сказав до народу: Є шість днів, в котрі треба робити; в ті отже приходіть і лічіться, а не в день суботній. А Господь озвався до нього і сказав: Лицеміре, чи кожний з вас в суботу не відвязує свого вола або осла від ясел і не веде поїти? А цю доньку Авраама, котру звязав сатана вже вісімнаціте літо, чи не треба було визволити від цих узів в день суботній? І коли це говорив, завстидалися всі Його противники; а весь нарід радувався усему славному, що Він ділав.

(Лука, гл. 13, ст. 10 — 17).

28. Неділя по Зісланню Св. Духа.

А Він сказав йому: Один чоловік справив велику вечеру і запросив многих. І послав свого слугу в часі вечері, сказати запрошеним прийти, бо вже все готове. І почали разом всі відмовлятися; перший сказав йому: Я поле купив і мушу піти та оглянути його; прошу тебе, виправдай мене. А другий сказав: Я купив пять пар волів і йду спробувати їх; прошу тебе, виправдай мене. А інший сказав: Я оженився і длятого не можу прийти. А слуга вернувши розповів це своєму панові; тоді господар дому розгнівавшися сказав своєму слузі: Іди скоро на улиці та улички міста, та приведи сюди убогих і калік і сліпих і кривих. І сказав слуга: Пане, сталося, як звелів єси, і ще є місце. І сказав пан до слуги: Вийди на дороги й загороди, і силуй увійти, щоби наповнився мій дім. Бо кажу вам: Що ні один з тих людей, що були запрошені, не покушає Моєї вечері.

(Лука гл. 14, ст. 16—24).

Св. Николая Чудотворця.

І зійшовши з ними, станув на рівнині, і багато Його учеників, і велике множество людей з усеї Юдеї і Єрусалиму, і поморя Тиру й Сидону, що прийшли послухати Його і вилічитися від своїх недуг. І мучені нечистими духами уздоровлялися. І весь нарід старався Його діткнутися, бо сила з Нього виходила і уздоровляла всіх. А він взніс очі на своїх учеників і говорив:

Блаженні убогі, бо ваше є царство Боже;
блаженні, що тепер голодні, бо насититеся;
блаженні, що тепер плачете, бо будете сміятися.

Блаженні ви, коли зненавидять вас люди і коли проженуть вас і зганьблять і відкинуть ваше імя, як нечесне, ізза Сина Чоловічого. Радуйтеся в той день і веселіться, бо се нагорода ваша велика на небі; бо так само робили пророкам їх вітці.

(Лука, гл. 6, ст. 17 — 23).

У Варшаві має розпочатися слідство проти незєд. православної консисторії за те, що вона уділяла розводів подружам, у яких одна сторона належала до католицької Церкви.

—о—

Деякі польські опозиційні посли, бувші берестейські вязні, почали вже відсиджувати свою кару. Послів Дібуа і Мастка арештувала поліція і відставила до вязниці. Пос. Барліцкі сам зголосився до вязниці. За тими засудженими послами, що виїхали за границю, розіслано гончі листи.

—о—

Безробіття в Польщі знова зростає. За останній тиждень зареєструвалося 16905 нових безробітних.

ЗІ СВІТА.

Храм св. Марка у Венеції.

На поміч „Рідній Школі“!

Товариство „Рідна Школа“, яке удержує приватні українські школи, опинилося в дуже важкому становищі. Небезпека велика — і тому Головна Управа „Рідної Школи“ звернулася до громадянства з гарячим закликом, щоби всі Українці помогли цій своїй заслуженій установі. Між іншими у цьому заклику читаємо:

„Знаємо важке матеріяльне становище народу, розуміємо, що є безліч місцевих потреб; відчуваємо, що частина громадянства обтяжена всякими зобовязаннями. Але теперішній стан Рідної Школи незвичайно загрозливий. З приводу поширеної й видатної діяльности Рідної Школи на місцях, з приводу зменшення допомоги від наших братів з Америки, зменшуються грошеві впливи до каси централі. В наслідок того зростало би обдовження. Щоби до цього не допустити, каса централі пильнує точного сплачування зобовязань супроти фінансових і суспільних установ, бо не сміє втратити в них кредитового довіря.

А живі люди? А ті працівники, що свої сили віддають Рідній Школі? — Їм виплачується платні дрібними частинами тепер, у листопаді, — за вересень. І якже можна жити при таких умовинах? Місячні видатки централі, стиснені до можливо низьких границь, виносять 14.000 зол. (на львівські школи Р. Ш., підмоги, відсотки й адміністрацію), а нормальний прихід виносить 6—8 тисяч золотих“.

Дійсно, положення страшне. І тому теж наші селяни, хоч як важко їм тепер жити, повинні поспішити з якнайбільшою поміччю „Рідній Школі“, яка дбає про те, щоби наші діти вчилися по своїх рідних, українських школах.

Цікавий звичай.

Наш релігійно-національний часопис для народу п. з. „Христос наша Сила“ здобуває собі що далі все більше прихильників. Доказом цього є листи, що напливають до редакції, і в яких знаходимо неодне тепле слово. На особливу увагу заслугує лист старенького, 88-літнього пароха Демні, священика-ювилята о. Николая Фільваркова.

Достойний автор листа, який уже 64 роки священиком, а 44 роки парохом Демні, — пише, що наш часопис багато причиняється до оживлення релігійности і здорового духа між парохіянами.

При тій нагоді о. Фільварків описує один гарний звичай у парохії Демня. Як відомо, наш часопис поміщує все українські перекладі Євангелій на неділі й свята. Ось при помочі цих перекладів уже зовсім утвердився в Демні звичай, що перед Службою Божою малі школярки по черзі виголошують у церкві з памяти відповідні Євангелія, і цим способом причинюються до зрозуміння Божого Слова, яке пізніше, на Службі Божій, священик читає в церковній мові. Особливо гарно вміють виголошувати Євангеліє по українськи, на память, ось які 10-літні школярки з Демні: Анна Клименко, Кася Фіялкович, Розалія Павлів, Міля Гузд, Матрона Хрептик, Анна Хрептик, Анастазія Серант, Софія Романишин, Анна Паньчишин і Текля Верещинська.

На цей цікавий звичай виголошування українського перекладу Євангелій перед Службою Божою варто би звернути увагу і по інших наших селах.

—о—

ПЕРЕДПЛАТА ПІВРІЧНО 1·20 ЗОЛ., РІЧНО 2·40 ЗОЛ.

Адреса Редакції і Адміністрації: Львів, вул. Японська 7. II. пов. — Тел. 94-56.

Видає „Мета“, Видавнича Кооператива з відповідальністю уділами у Львові.
Редагує Колегія.
Відповідальний редактор: Петро Козіцький
Друкарня „Бібльос“, Львів, Японська 7. Тел.. 14-78.

Nal. poczt. opł. ryczałtem.

Ціна 10 сот.

Христос наша Зима

ПОПУЛЯРНИЙ ЧАСОПИС, ПРИСВЯЧЕНИЙ ПОГЛИБЛЕННЮ РЕЛІҐІЙНО-МОРАЛЬНОГО І НАЦІОНАЛЬНОГО ЖИТТЯ СЕРЕД УКРАЇНСЬКИХ РОДИН. ВИХОДИТЬ ДВІЧІ В МІСЯЦЬ.

ЛЬВІВ Ч. 24 24. ГРУДНЯ 1933.

Роман Дурбак.

РІЗДВЯНЕ.

Йдім усі за зіркою святою —
Поклонитись Бога Сину в славі,
Йдім усі, пригнетені журбою,
Биті горем-долею криваво.

Ми всі вбогі, дати ми не можем
Срібла Йому в дарі, бо не маєм:
В Його стіп серця лиш чисті зложим,
Віру добру та любов до краю.

Божий Син на горе наше гляне,
Втре з очей гіркі нам сльози жаху,
Нам сцілить незгоєні ще рани
І не дасть нам загибать на шляху!

БІБЛІОТЕКА НАУК. ТОВ. ІМ. ШЕВЧЕНКА У ЛЬВОВІ

На закінчення року.

(С. К.) Кінчиться рік. Багато людей не діждало тої хвилі, бо Господь покликав їх до Себе, щоб здали рахунок зі свого життя. Та тим, що остали досі при життю, добре буде зробити рахунок зі самими собою, пізнати, що було в їхньому житті добре, а що зле, щоб у майбутньому році жити чесніше, побожніше, після Божого вподобання.

Подумаймо найперше, як великими добродійствами наділив нас Господь впродовж останнього року. Чияж то ласка, що ми ще не в гробі, як тисячі інших, що в минулім році відійшли з цього світу?

Все, що маємо: душу й тіло, родину, маєток, дав нам Господь — а чи зробили ми Йому з того яку жертву, чи хоч раз подякували Йому щирим серцем за цей останній рік? Якщо ні, то подякуймо хоч тепер, на прикінці року за кожний дар і постановім перед Богом, що в будучім році вживатимемо усіх Божих ласк і дарів після Його уподобання.

Життя людини призначене на те, щоб вона зростала у чеснотах й збирала собі заслуги на вічність. Використовуймо цей час запопадливо!

Час скоро минає і не вертає. Кілько його матимемо, не знати. Може якраз незадовго скінчиться? Та навіть і найдовший час зникає наче дим і супроти вічности є нічим.

Памятаймо, що як той рік минув, так перейдуть усі літа, так перемине світ і все, що на нім, а з тамтої сторони гробу жде нас вічність! Вічне буде там життя: вічна утіха в небі, але і вічні муки в пеклі; там буде все вічне!...

У великому вижиданні.

Хто хоч трошки уважніше слідкує за Богослуженнями і церковним ладом під теперішню хвилю, добачує тут якийсь таїнственний рух, якісь дивні приготування. Церква є напередодні великої події. А приготування справді великі: сорокдевий піст — Пилипівка, неділя св. Праотців, неділя св. Отців, проречисто кажуть нам, що гряде величній празник — Свято Різдва Христового.

Як Мойсей через сорок днів і ночей постив на пустині і одержав закон Божий, виритий на камяних скрижалях, — так і ми християни, після сорокдневого Різдвяного посту, сподобимося приняття живучого Слова, не на камяних таблицях виписаного, а зродженого і воплотившогося від Діви — Богочоловіка Ісуса Христа. Цей св. піст проведений в дусі Божому, це наше серце очищене св. Сповідю, а покріплене Пречистим Тілом і Кровю Спасителя, є найвеличавішою тріюмфальною брамою на привітання Божого Гостя — нашого Спасителя.

При звуках чудових пісень „Христос раждається, славіте"..., співаних на Утрені вже з Воведення Богородиці, ми впровадимо до наших хат Новонародженого Царя, щоб Благодаттю Своєю царив над Україною і всім Божим світом.

Наближається благодатний час: неділя св. Праотців, т. зн. неділя св. Патріярхів, що жили перед і по Законі, від Адама до св. Йосифа Обручника, та св. Пророків від Самуїла до Захарії та Івана Предтечі. Остання ж неділя перед Різдвом — це неділя св. Отець. У той день прославляє Церква память цих Патріярхів, що з їх племени Христос родився по плоти. Тому в Апостолі вичисляється цих старозавітніх Святих, що жили вірою в будучого Месію, в Євангелії ж читається родовід Ісуса Христа, що вичислює Його предків по плоти від Авраама, отця віруючих, аж до св. Йосифа Обручника.

Справдішнє **предпразденство** празника Христового Різдва розпочинається дня 20. грудня ст. ст. Останній день перед празником — це Навечерія, або Святий Вечір, у котрий особливішими молитвами і постом приготовляємося на стрічу великої події. Все Богослуження цього дня займається одиноко прославою Христового Різдва. Це в першу чергу проявляється у Царських Часах і Літургії св. Василія Вел. з Вечірнею*). Коли на небі ясна зірка засяє, вірні засідають до святої вечері. При тім є скрізь гарні звичаї, що їх треба всім вірно зберегти, бо їх нам передали наші дорогі батьки і діди. По півночі вірні йдуть на велике Повечеря з Литією, де набожно співають чудове „З нами Бог, розумійте народи, і покоряйтеся, бо з нами Бог"!

*) Коли Різдво випаде в неділю (як цього року) або в понеділок, то Царські Часи відправляються в пятницю, Литія у свій час, а Літургія св. Василія Вел. в сам празник.

В день Імянин Високопреосвященного Митрополита Андрея.

В навечеря дня св. Андрея українське духовенство, громадянство і шкільна молодь гідно вшанували Ексц. Митрополита Андрея з нагоди його Імянин. В митрополичій палаті на Святоюрській горі було повно делєгацій, які складали сердечні побажання Митрополитові.

В день св. Андрея сам Митрополит у сослуженні високого Духовенства відправив рано в палаті Службу Божу. В храмі св. Юра Архієрейську Службу Божу в наміренні Високопреосвященного Митрополита відправив Преосв. Іван в сослуженні високого Духовенства.

Весь український нарід молив того дня Господа, щоби дав ще багато здоровля і сил нашому Князеві Церкви, Андрєєві.

Святі знаки.

(за Р. Гуардіні — подав Р. М.).

2. Рука.

Тіло людини є знаряддям і висловом її душі. Душа не тільки мешкає в тілі, але вона ділає в кожному члені і кожній клітинці. Вона промовляє з кожної черти, форми і руху тіла. Та перш усього знаряддям і зеркалом душі є лице і рука.

Про лице не будемо тут говорити. Це впрочім є зовсім ясне. Натомісць попробуй раз прослідити людину — або самого себе — а побачиш, як її рука відзеркалює її почування радости, несподіванок, вижидання.

Чиж часто нагле піднесення або легке тремтіння руки не каже більше чим саме слово? Чи часом не видається голошене слово грубим, шорстким супроти ніжної, багатомовної бесіди руки? Після обличча є вона найбільше удуховленою частиною тіла. Вправді вона є сильна і загартована, як знаряддя праці, як оружжа до оборони і нападу, але попри це, як майстерно вона збудована, з кільки частинок, в якому вони безнастанному русі, як густо обнята вона сіткою вражливих нервів! Справді це предмет, що ним людина може вповні виявити свою душу! Але не тільки те. Людина своєю рукою може також пізнати, зрозуміти душу другої людини. Бо хибаж не є це зрозуміння другої душі, коли стискаємо витягнену до себе руку, що говирить про довіря, радість, згоду, терпіння?

І тому неможливим є, щоби рука не говорила там, де душа так багато пізнає — перед Богом, — де вона серед молитви хоче саму себе віддати і Бога приймити.

Коли хтось на самоті з Богом зєднається у своїй душі, тоді злучується одна рука з другою, пальці сильно затискаються, щоби внутрішня струя наче кружляла через руки

Прегарний, старинний монастир у італійському містечку Монреалє.

у нутро, щоби все залишилося у душі, при Бозі. Це є скуплення в собі самому; це намагання скрити в душі Бога. Так начеб казалося: „Бог є моїм, а я Його, і ми є там самі зі собою".

Так само робить рука, коли якесь горе, якийсь великий біль грозить виливом на зовні. Знову злучується рука з рукою і там, у нутрі, змагається душа зі собою, поки не переможе себе, поки не вспокоїться.

Коли хто стоїть у покірній, молитвенній поставі перед Богом, тоді складає руку на руку. Це є покірна, впорядкована мова власного слова й уважливе, готове слухання Божого. Це висловлює також віддання, жертву, коли ми наші руки, наче повязані, віддаємо в руки Бога.

Також трапляється, що душа відкриває свої глибини перед Богом у великій радості чи подяці. Коли зроджується туга і кличе її зов. Тоді широко простягає людина рамена, щоби душевна ріка могла свобідно випливати, а душа, щоби могла свобідно приймити те, чого вона спрагнена.

Гарною і великою є мова руки. Про неї говорить св. Церква, що Бог дав її нам на те, щоби „нести на ній душу".

Тому уважливо прислухаймося тій святій бесіді. Бог слухає її. Вона говорить з глибини душі. Але вона може говорити також про холод серця, розсіяність та інші недобрі речі. Держи руки правильно і старайся, щоби твоє внутрішнє життя справді годилося зі зовнішними виявами.

Це були ніжні справи, про які ми тут говорили. Про це звичайно не говориться голосно. В нашій душі щось ворушиться проти цього. Тому тим дбайливіше слідкуймо за тими справами в життєвій дійсності. І не можна робити з цього порожної, веселої забави, бож це бесіда, що нею говорить Богові тіло про те, що думає душа.

Знова горять церкви!

В Еспанії, розворушеній бурхливими парляментарними виборами, дійшло до поважних революційних подій. У численних містах були завзяті вуличні бої, з убитими й раненими. Комуністичні революціонери заняли багато міст і сіл. Усюди алярмовий стан. Є атентати на залізничі поїзди. Юрба **підпалює церкви і підкладає бомби.**

Тимчасом відбулося вже перше засідання нового еспанського парляменту, на якому предсідником вибрано радикала.

——

Вифлеємські дзвони.

Цього року на латинський Святий Вечір, т. зн. в неділю, дня 24. ц. м. по год. 9-ій вечером радіо передаватиме по всій землі звуки дзвонів із церкви Народження Ісуса Христа у Вифлеємі. Ось так усі, хто має радіоапарати, зможуть чути цю передачу.

Винахід радія уможливив це, що навіть у нашій селянській хатині можна буде чути, як ген, далеко, у Вифлеємі грають Різдвяні дзвони.

Голод на Україні далі зростає!

Один канадійський громадянин, перебуваючи саме в Києві, післав звідтам до ґазет листа, з якого виходить, що **страшний голод на Україні далі зростає.**

Головною причиною цього є спосіб, як большевики збирають збіжеві податки від селян. Беруть усе збіжа, так що на прожиток ані на засів не залишається нічо.

Між іншим у згаданому вгорі листі пише цей канадійській дописувач ось що:

„Один член партії, що заслугує на довіря, старий революціонер з Москви, який за царя сидів 20 літ у тюрмі і знає кожну частину України, як урядовий інспектор господарства, сказав мені, що з причини безпощадного забирання збіжа багато „колєктивних" господарств опустіло, бо робітники полишали їх з огірченням.

„Є села, де не остало ані одної душі", — сказав він. **„Всі доми порожні".**

„Цей вислів повторило мені кілька інших, про слово яких не маю причини сумніватися".

Як большевики мучать католицьких епископів і священиків.

Ґазети принесли ось який опис повороту литовського епископа Матульоніса з большевії:

Брудна, опущена залізнича стаційка на большевицько-лотвійській границі. Видко пограничну сторожу і членів большевицького Г. П. У. Але є на пероні теж багато священиків, і навіть один епископ. Очікують приїзду литовських священиків з большевії.

Поволі наближається большевицький поїзд. Затримується. Посіпаки з Г.П.У. обскакують його з усіх боків.

З обдертого ваґона виходить, заточуючися з ослаблення, кільканацять страшенно обдертих та вимучених нуждарів. Очікуючі священики з епископом приступають до них і зі слезами в очах витаються. Бо ці нуждарі — це литовські католицькі священики, які вертають із примусових робіт на Соловках, куда їх запроторили були большевики. На стації епископ уділює священикам окремого Благословенства від Св. Отця.

Між цими вимученими, винужденілими людьми—є теж один епископ, а саме Преосв. Матульоніс. Страшенно худий, лице пожовкле, тіло вкрите брудним лахміттям. Щойно тут виявляється, що він є епископ. Вкладають йому на голову фіолєтну епископську шапочку. Всі цілують йому руку.

Большевицькі вязні вислали зараз до Св. Отця ось яку телєґраму:

„Епископ Матульоніс і 10 священиків, які щасливо повернули з вигнання на Литву, складають у стіп Св. Отця вислови синівської любови і вдячности".

Сектантське божевілля.

Як сектанти мявкають, виють, гавкають, кукурікають. — Ходять нагі по вулицях. — Розпуста і піянство. — Підземелля і „святі" гаї. — Кріваві жертви.

Сектантські релігії часто доводять своїх визнавців до божевілля. Ось у селі Смидині, на Ковельщині, є тепер громада „пятидесятників", які визнають хрещення лише тоді, коли на віруючого сходить „дух святости", а ознакою цього має бути те, що охрещений заговорить „ріжними мовами". Смидинці запросили до себе „пророків", які почали говорити про те, що вони можуть „сціляти" людей, знають їхні гріхи й говорять на всіх мовах. А це знання мов виявилося в тому, що вони викрикували ріжні дикі звуки: ба ба-ба-рам, си су-са-рам і ін. Молячись, пятидесятники рвуть на собі волосся, бють головою об стіну, тремтять, вигукують, випускають з рота піну, а далі — мявкають, виють, крякають, кукурікають і т. д. Це значить, що на них зійшов „дух" і вони „говорять ріжними мовами".

—o—

Недавно читали ми про іншу знов дурійку російських сектантів „духоборів", що називають себе „синами свободи". В одній громаді тих сектантів у Канаді ці „сини свободи" вибралися в мандрівку по світі. Около 200 з них по двох днях мандрівки стали табором коло міста Нелсон у Канаді. Там спинила їх поліція і не дозволила їм іти дальше до міста. Тоді чотири „сини свободи" поскидали зі себе одіж і стали ходити нагі по гостинці. Коли поліція пішла їх арештувати, тоді нагі „духобори" сховалися між своїми в таборі. По якімсь часі всі сектанти з цього табору в числі 200 людей поскидали зі себе одіж і співаючи свої „псальми" пустилися в похід. Жінки й чоловіки йшли так всуміш. Поліція візвала тоді божевільних сектантів, щоб вони найдалі до пів години повдягалися. Але сектанти не послухали. Тоді поприїздили з міста порожні авта й вози та цілий відділ поліції. Нагих сектантів повязано й спаковано на авта, щоб відвезти їх до тюрми в місті Нелсон.

—o—

Є в большевії секта т. зв. „святогайців". Правда, ця секта не нова — ще в 1912. р. заложив її бувший монах Інокентій у містечку Балті, але тепер вона дуже оживилася.

Віра „святогайців" близька до науки Распутіна. „Чоловік мусить згрішити, щоби бути спасеним" — кажуть вони, і їх релігійні обряди замінилися в оргії розпусти та піянства. Інокентія большевики замкнули в тюрму.

По селах на місце Інокентія найшлися свої „пророки". Під їх проводом побудували сектярі підземні катакомби, позасаджували над ними „святі" гаї і там дальше сходяться на свої розпустні зібрання.

Зноваж над Волґою є секти, які мають кровні звіринні, а навіть людські жертви.

У селі Волощеві 16-літня дівчина пірвала з подвіря свого пятнацятимісячного братчика та вкинула його до печі, де горів огонь.

—o—

Останніми часами чуємо і у нас про страшне божевілля сектантів. Ось напр. у Перевізці (пов. Калуш) Іван Пристай, реемігрант із Канади, оснував секту „спасителів світа", до якої вербував жінок і дівчат. Коли до поліції кілька дівчат внесло зажалення про знасилування, поліція арештувала Пристая. Станиславівський суд засудив Пристая на 4 роки вязниці.

—o—

Ось до таких страхіть неморальности і здичавіння допроваджує людей сектантська зараза.

С. К.

—o—

Культ діявола.

Ось до чого доводить большевицьке безбожництво!

Е. фон Унгерн-Штернберг, який перебуває в Уссоліє коло Іркутська на Сибірі, пише до одної німецької газети ось шо:

„Стара деревляна церква із позолочуваними банями зачинена, а священик, що обтяв собі довгу бороду, наближаючися до неї згинається покірно в каблук, щоби не стягнути небезпечного підозріння, що все ще хоче ширити „опій“ *) серед „просвіченого“ совітським ладом народа. В церкві господарює тепер союз безбожників, котрі проголосили, що Бога, як „буржуя“, скинули вже з престола. Тим способом туманять безбожники простий нарід і утверджують його в безграничній глупоті.

В Уссоліє нема вже Бога, Потішителя гноблених. Всі душевні потреби побідного пролєтаріяту повинні знайти цілковите заспокоєння виключно в революційнім запалі. Тому сатану почитають, як батька всіх революціонерів.

В Іркутську, як ходять чутки, відправляють безбожники правдиві „богослуження“ в честь чорта, які перемінюються в дикі оргії. Знайшлися навіть „жрекині“, служебниці чорта, які рекрутуються з бувших каварняних танцюристок та вуличних дівчат. Особливо має відзначатися в тих чорних відправах якась Ірина Гайнцель із Одеси, яка своїм диким, нелюдським поведенням викликує несамовите вражіння.

Якийсь виродок співає перед її наготою богохульні обрядові пісні й віддає честь маєстатові тьми. Там, де находиться престол, стоїть зломаний хрест зі зверненою до землі головою Спасителя. Побіч хреста— збанок повний крови з чорного цапа, змішаної з кількома краплями людської крови, а дальше кусок скіри зі шерстю з чорного кота.

Дивачний та несамовитий той обряд приєднує вірі в діявола деяких темних, а навіть напівпросвічених людей, котрі, полонені клопотами буденщини, тужать за дражнячими нерви вражіннями“.

Ось таке то пише згаданий Штернберг. Волосся дубом стає на голові на думку, у яке то багно котиться людина, коли зі серця хоче викинути св. віру.

Добре то каже стара наша приповідка: „Хто не слухає тата, мами, послухає песячої скіри“. Не хотять кланятися большевики небесному Отцеві — так доходить до того, що вже кланяються цапячій крові та котячій скірі.

С. К.

*) Опій — насонний лік — отруя з головок маку. Так большевики називають Христову віру й науку.

Не дозволили будувати церкву.

Українське громадянство на Знесінню к. Львова задумало будувати прегарну нову гр.-катол. церкву. Але львівський магістрат, до якого належить видавання дозволів на нові будівлі, не позволив будувати цю церкву, тому що вона має бути деревляна. При цьому треба зазначити, що той сам магістрат не заборонив будувати деревляного костела на Збоїсках, а перед кількома роками збудували без перешкод деревляний костел навіть на самому Знесінню.

Вломники забрали з церкви монстранцію.

Є у нинішньому зіпсутому світі злочинці, які не вагаються поповнити навіть страшний гріх святотатства, щоби лише мати з того зиск. Ось зі села Турівки в Скалатщині нам пишуть, що до тамошньої греко-католицької церкви недавно вломилися якісь розбишаки і забрали золочену монстранцію. За останні 2 роки розбишаки вже три рази вломилися до турівської церкви.

Нещастя на залізниці. 14 осіб убитих, кількадесять ранених!

Минулої пятниці трапилася коло міста Познаня, на заході Польщі, страшна залізнича катастрофа. Наїхали на себе два особові поїзди. Два вогони скотилися з насипу в долину. Між 14 убитими є здебільша шкільна молодь, що їхала з поблизьких сіл до Познаня до школи. Є 20 осіб важко ранених, а кількадесять лекше ранених.

Це велике нещастя спричинив будник, який не дав затримуючого сигналу одному з поїздів.

Бережіться!

У Львові появилося саме знова багато фальшивих монет по 5 і 10 зол. Не є виключене, що фальшівники поширять ці свої вироби і в краю — і тому всім треба бути дуже обережним при прииманню монет, щоби через необережність не понести значних втрат.

Ще про день жалоби й протесту.

В селі Сорока повіт Копичинці, в день жалоби і протесту відправлено торжественну Службу Божу з виставленням Найсв. Тайн, була відповідна проповідь, молебен всенародньої скорби, і панахида за згинувших братів і сестер на Україні. В церкві зібрано 11·50 зол. на голодуючих. Усі Товариства в селі, т. зн. Церковне Братство, Апостольство Молитви, Католицька Акція, КАУМ, Рідна Школа, Кооператива, Молочарня, Читальня Просвіти і ін. підписали протест. Переважаюча більшість населення в цей день нічо не їла, а решта дотримувала строгий піст.

З останніх двох тижнів.

Передминулої неділі відбулися, як знаємо, **вибори до громадських самоуправ** у більшості галицьких міст. І так, у львівському воєвідстві, в якому є 47 міст, відбулися вибори в 38 містах, які вибирають разом 632 радних. В деяких містах була лише одна листа, отже голосування відпало.

В станиславівському воєвідстві були вибори у 12 містах. В 5 інших містах принято одиноку листу.

В тернопільському воєвідстві вибори без голосування відбулися аж у 14 містах.

Звідомлення про висліди виборів напливають з краю — і українська щоденна преса її публікує. В багатьох містах вибрано по кількох кандидатів-Українців, але, на загал, Українці здобули мабуть дуже небагато мандатів. Польська преса подає, що на загальне число 2036 мандатів мійських радних у Галичині, Українці добули 166 мандатів, старорусини 15, Поляки 1616, а жиди 239.

—o—

Дня 11. ц. м. відбулося, після ціломісячної перерви, **нове засідання варшавського сойму**, яке тривало всего 10 мінут. На цьому засіданні зложили приречення новий посол УНДО І. Лисий, і радикал А. Гривнак, який всупереч умові між УНДО і УСРП приняв мандат на місце посла УНДО, бл. п. Др. Я. Олесницького.

Сойм більшістю голосів ствердив вигаснення мандатів засуджених бувших берестейських вязнів. Після засідання посли лівиці кликнули: „Хай живуть берестейські вязні".

—o—

Гостра зима далі триває в нашому краю. До великих морозів долучилися в останніх днях теж сніговиці, — крім того віють гострі вітри. Поїзди спізняються, люди сильно мерзнуть і відморожують вуха.

Студінь панує не лише у нас, але по цілій Европі. У місті Познані здохли від студені два крокодилі, яких там тримали вже довгі літа на показ цікавим людям. Привиклі до лагідного підсоння, ці увязнені водні звірюки не могли знести цьогорічних морозів навіть у добре опалюваних своїх приміщеннях.

—o—

В Німеччині, після останніх виборів, у яких Гітлер відніс велику побіду, отворено минулого тижня **новий парлямент**, який складається з 661 послів. Майже всі посли прийшли на отворення в гітлерівських одностроях. Гітлера на відкриттю не було. Перше засідання німецького парляменту тривало лише 8 мінут. Це й ясне: бож де одна партія всім кермує, там наради на ніщо не здадуться.

—o—

Процес проти паліїв німецького парляменту добігає до кінця. Дня 6. ц. м., в 52-гім дні розправи, замкнено доказове поступування.

Після однотижневої перерви, почалися промови прокуратора і оборонців. Прокуратор зажадав видання присуду смерти на ван дер Ліба і німецького комуністичного посла Торґлера. Обвинувачених болгарських комуністів прокуратор просив увільнити — ізза недостачі доказів вини.

—o—

Італія виступить з Союзу Народів, якщо цей союз основно не зреформується. Йде тут головно про те, щоби Союз Народів не був надалі сторожем версальського трактату, щоби порушив справу ревізії мирових умов та щоб дав більші права великодержавам, ніж малим країнам.

—o—

Японці творять саме нову, **західньо-монґольську державу** зі столицею в Дольонорі. Буде це подібна держава як Манджурія, т. зн. формально буде самостійна, але на ділі підлягатиме вповні впливам Японії. Утворення західньо-монґольської держави викликало занепокоєння серед большевицьких політиків.

—o—

Большевицький головач Літвінов, порадившися в Римі з Мусолінієм, поїхав пізніше до Берліна, а звідти через Варшаву вернув до Москви. Як бачимо, большевицькі політики ведуть живу роботу— навіть поза границями своєї держави. А европейські держави і Америка, не передбачуючи страшних наслідків тої праці — з большевиками з усіх сил стараються годитися й приятелювати.

Шкідні гризуни.

Обчислено, що 1 пара щурів дає в одному році 860 штук потомства. Один щур зїдає річно 37 кґ. хліба.

860 щурів, т. зн. однорічне потомство одної пари щурів, зїдає в році 3000 кґ. хліба (коли би всі їли виключно самий хліб). Є це збір з $1^1/_2$ гектара рілі.

Одна пара домашніх мишей видає річно 480 штук потомства.

Одна миш може в році зїсти 2 кґ. солонини, коли би їла виключно лише солонину.

480 мишей, т. зн. потомство одної пари, може зїсти за один рік 850 кґ. солонини, на що треба 8—10 добре вгодованих вепрів.

Одна пара пільних мишей видає річно 360 штук потомства. Одна тільки миш зїдає річно $2^1/_2$ кґ. зерна.

360 мишей, т. зн. потомство одної пари, зїдає річно 900 кґ. зерна, коли би їли лише саме зерно. Є це така скількість, якої треба на виживлення родини.

Страшний водний смок.

У одному озері в Шкотії появилася страшна водна потвора, яку мало бачити на власні очі 51 свідків. Є це водний звір, незнаний досі у науці про ріжні роди звірят. Ця потвора є довга на яких 50 стіп, має довжезну і тонку шию, закінчену малою головою. Краски темно-брунатної, шкіра рапава, непокрита лускою. Дві пані їдучи моторівкою по озері, побачили, як з води піднісся хребет великанської потвори, що плила в воді як вуж. Справа набрала в цілій Анґлії небувалого розголосу. Проектують зловити смока у велику і дуже міцну рибальську сіть, інші радять спустити озеро. Озеро має к. 22 миль довжини і 1000 стіп глибини. Припускають, що та потвора приповзла ночами з моря. Лише не знати, чи це все правда — бо в газетах уже нераз появлялися подібні вістки про водну потвору — а потім показувалися невірними або неточними.

З совітського „раю".

Всім відомо, що на радянській Україні майже вся влада в урядах, в адміністрації і господарці — є в руках жидів. Та про це там говориться тільки нишком, або в дотепах, бо інакше годі. Ось два такі дотепи.

1. Раз питає комісар робітників: Яка влада на Україні? — Всі дружно відповідають: жидівська! і тільки один тоненький голосок додає: і робітнича...

2. Коли за столом сидить шість комуністів, то що є під столом?

— Дванацять колін Ізраїля!

З цих дотепів пізнати, хто на Україні грає, а хто танцює... аж боком лізе.

Поширюйте

католицьку пресу!

ЄВАНГЕЛІЯ

Непорочне Зачатіє Пресвятої Богородиці.

А після цих днів зачала Єлисавета, його жінка, і таїлася пять місяців, кажучи: Так мені здїлав Господь у днях, в котрих зглянувся, щоби зняти з мене поругу між людьми.

А шестого місяця післаний був ангел Гавриїл Богом в місто Галилейське, котрому на імя Назарет, до Діви обрученої мужови, котрому імя Йосиф, з дому Давида; а імя Діви Марія. І коли ввійшов до Неї ангел, сказав: Радуйся, благодатна, Господь з Тобою. А Вона затрівожилася тим словом і подумала, що це за поздоровлення. І сказав Їй ангел: Не бійся, Маріє, бо Ти знайшла ласку у Бога. Се зачнеш в утробі і породиш Сина і назвеш Його на імя Ісус. Сей буде великий і Сином Вишнього назветься, і дасть Йому Господь Бог престол Давида, його вітця; і царюватиие над домом Якова по віки І його царству не буде кінця. І сказала Марія до ангела: Як це буде, коли мужа не знаю? А ангел у відповідь сказав Їй: Дух Святий зійде на Тебе і сила Вишнього отінить Тебе; длятого й Святе, що народиться з Тебе, назветься Сином Божим. А се Єлисавета, Твоя родичка, і вона зачала сина в своїй старості, і се шестий місяць у тої, що її називають неплідною. Бо не буде неможливе у Бога всяке слово. І сказала Марія: Се я слуга Господня, нехай буде мені по слову твому; і відійшов від Неї ангел.

(Лука, гл. 1, ст. 24 — 38).

29. Неділя по Зісланню Св. Духа (Неділя Св. Праотців).

Один чоловік справив велику вечеру і запросив многих. І післав свого слугу в часі вечері, сказати запрошеним прийти, бо вже все готове. І почали разом всі відмовлятися; перший сказав йому: Я поле купив і мушу піти та оглянути його; прошу тебе виправдай мене. А другий сказав: Я купив пять пар волів і йду спробувати їх; прошу тебе виправдай мене. А инший сказав: Я оженився і длятого не можу прийти. А слуга вернувши розповів се свому панови; тоді господар дому розгнівавшися сказав свому слузі: Іди скоро на вулиці та вулички міста, та приведи сюди убогих і калік і сліпих і кривих. І сказав слуга: Пане, сталось, як звелів єси, і ще є місце. І сказав пан до слуги: Вийди на дороги й загороди, і силуй увійти, щоби наповнився мій дім. Бо кажу вам: Що ні один з тих людей, що були запрошені, не покушає моєї вечері. Бо багато є покликаних, а мало вибраних.

(Лука, гл. 14, ст. 16—24).

30. Неділя по Зісланню Св. Духа (Неділя Св. Отців)-

Книга роду Ісуса Христа, сина Давидового, сина Авраамового:

Авраам родив Ісаака, а Ісаак родив Якова, а Якїв родив Юду та його братів; а Юда родив Фареса і Зару від Тамари; а Фарес родив Єсрома, а Єсром родив Арама; а Арам родив Амінадава, а Амінадав родив Наасона, а Наасон родив Салмона; а Салмон родив Вооза від Рахави, а Вооз родив Овида від Рути, а Овид родив Єсея; а Єсей родив царя Давида, а цар Давид родив Соломона від Урієвої. А Соломон родив Ровоама, а Ровоам родив Авію, а Авія родив Асафа; а Асаф родив Йосафата, а Йосафат родив Йорама, а Йорам родив Озію; а Озій родив Йоатама, а Йоатам родив Ахаза, а Ахаз родив Єзекія; а Єзекій родив Манасія, а Манасій родив Амоса, а Амос родив Йосія; а Йосій родив Єхонія та його братів, за переселення Вавилонського. А після переселення Вавилонського Єхоній родив Салатіїла, а Салатіїл родив Зоровавеля; а Зоровавель родив Авіюда, а Авіюд родив Єліякима, а Єліяким родив Азора; а Азор родив Садока, а Садок родив Ахима, а Ахим родив Єліюда; а Єліюд родив Єлеазара, а Єлеазар родив Матана, а Матан родив Якова; а Яків родив Йосифа, мужа Марії, з котрої народився Ісус, називаний Христос.

І так усіх родів від Авраама до Давида родів чотирнацять; і від Давида до переселення Вавилонського родів чотирнацять; і від переселення Вавилонського до Христа родів чотирнацять.

А різдво Христа було так: Коли мати Його Марія була заручена з Йосифом, заки ще зійшлися, показалося, що має в утробі від Духа Святого. А Йосиф, її муж, тому що був праведний і не хотів її ославити, рішився потайки її опустити. І коли він се задумав, то ангел Господній явився йому в сні, кажучи: Йосифе, сину Давидів, не бійся приняти Марію, свою жену, бо що в ній зародилося, єсть від Духа Святого І породить сина і назвеш його на імя Ісус, бо Він спасе свій нарід від гріхів його. Сеж усе сталося щоби сповнилося сказане Господом через пророка, котрий говорить:

Се Діва матиме в утробі
і породить Сина
і назвуть Його на імя Емануїл,

що значить: З нами Бог. А Йосиф пробудившися, вчинив, як повелів йому ангел Господній і приняв свою жену. І не знав її, аж породила свого сина первородного і назвав його на імя Ісус.

(Матей, гл. 1, ст. 1—25).

І запитав його один князь, кажучи: Учителю благий, що маю робити, щоб унаслідити життя вічне? А Ісус сказав йому: Чого мене зовеш благим? Ніхто не благий, тільки один Бог. Заповіди знаєш: Не чужолож, не убий, не кради, не свідчи ложно, шануй твого батька й матір. А він сказав: Все се заховував я від моєї молодости. А Ісус почувши сказав йому: Ще одного тобі не достає; все, що маєш, продай і дай убогим, а матимеш скарб на небі; і прийди, ходи за мною. Він почувши се, засмутився, бо був дуже богатий. А Ісус побачивши сказав: Як трудно тим, що мають гроші, увійти в царство Боже. Бо лекше верблюдови крізь ушко голки перейти, як богатому увійти в царство Боже. І сказали ті, що слухали: То хто може бути спасений? Сказав їм: Що неможливе у людей, можливе є у Бога.

(Лука, гл. 18, ст. 18—27).

ЦІКАВІ ДРІБНИЧКИ

Коминяр пострахом злодіїв. В полудневій Італії є вірування, що деколи людину може відвідати чорт. На тому тлі склалась недавно в одному калябрійському селі ось яка пригода.

До одного господаря впросився на ніч коминяр. Господар постелив йому в стодолі і коминяр як стій заснув. У ночі пробудився і побачив, як якісь людці виносили зі стодоли збіжжа. Він миттю виліз на бельку і закричав гробовим голосом:

„Можете спішитися, як хочете, чортяка вас і так доженe".

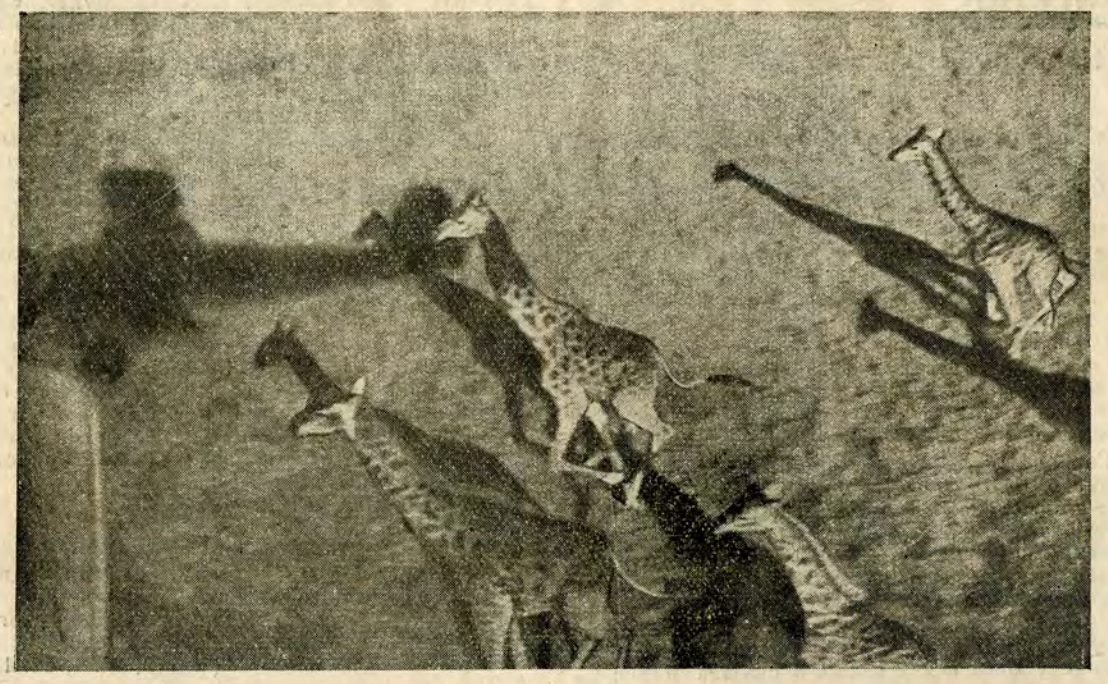
Перестрашені злодії, коли побачили до того в світлі лямпи чорне лице та вишкірені зуби, дременули як стій, — навіть віз свій залишили...

Так то коминяр віддячився господареві за гостинність.

Зимові засоби у звірят. Інстинкт роблення зимових засобів проявляється не тільки у людей, але й звірят.

Напр. хомяки громадять збіже в „шпихлірах". Вивірка ховає свої засоби в рїжних місцях: в дуплах, корчах і під пнями дерев. Миші ховають свої засоби в норах, до яких провадять довгі, круті коритарі.

Однак з тих засобів користають деколи і люди. Дїється це головно на далекій півночі, головно в північному Сибірі, де мешканці слідять за хомяками і забирають їм їх засоби. Подібно радять собі деякі племена Індіян в північній Америці.

Природа і цивілізація. Дикі жирафи втікають наполохані грохотом літака, якого тінь бачимо на піску.

Дописи.

ХОЛОЇВ. Дня 22. жовтня ц. р. відбулося тут торжественне благословення свіжо-вимальованої, старенької, около 300-літньої церкви Покрова Пр. Богородиці. Благословення довершив ювилят о. шамб. М. Цегельський, струм-камінецький декан, який виголосив теж проповідь про значіння Церкви для нашого народу, та подякував парохіянам за їх жертвенність.

Церкву помальовано гарно під проводом мистця проф. Ю. Магалевського, який вложив у цю працю свою душу. Мальовило випало змістово, з багатою символікою, і достроєне воно до барокового стилю старого 260-літнього іконостасу. Крім церковної символіки, впадають в око мотиви народнього мистецтва, напр. декоративні первні полтавських килимів — і цей факт символізує тісний звязок українського народу з Церквою. Дуже оригінальний запрестольний образ: Ісус причащає Апостолів, це твір композиції Сосенка, і він настроює душу відправляючого священика глибоким пієтизмом.

Загально випала робота, переведена при співпраці арт. Вол. Іванюка, дуже гарно.

Слід піднести старання місцевого пароха о. сов. Мир. Коритка, котрий вложив немало труду, щоби довести працю до щасливого кінця.

Велике признання належить парохіянам Холоєва за їх велику жертвенність, любов і привязання до Церкви.

о. В. К.

Передплачуйте

католицьку пресу!

З життя українських служниць.

Святочний виступ Товариства „Будучність".

В неділю, дня 10. XII. п.р. відбувся в просторій салі Ремісничої Палати у Львові урочистий концерт Т-ва служниць „Будучність", у честь Пр. Діви Марії, своєї небесної Покровительки.

Конперт розпочався відспіванням Марійського гимну. Після цього Преосв. Кир Никита, верховний Опікун Т-ва, виголосив промову. На всіх приявних особливо велике враження зробив привіт недужого Екси. Митрополита, висловлений устами Преосвященного.

Потім виступили на сцену хори поодиноких гуртків, з котрих найкраще вивязався хор служниць при соборі св. Юра. Знаменито підготовані декляматорки Гавришків і Наялко з личаківської дільниці зібрали заслужені признання. Жива картина (Мати Божа — Покровителька дівчат), а врешті національний гимн доповнили цілість святочного виступу.

Праця, ведена в Т-ві „Будучність", може похвалитися гарними успіхами.

—о—

Чи справді?

Говорять, що з новим роком увійде в життя закон про працю домашньої прислуги.

В першу чергу буде устійнена справа виповідження місця. Досі хліботавці нерідко усували наймичку без ніякого забезпечення і без вимовлення. Тепер, при місячній умові, буде конечне двотижневе виповідження.

Крім цього служниці матимуть відпустки. Дотепер нічого подібного не було; тепер жеж закон має установити, що після кожного року праці належиться служниці двотижнева відпустка. Поживем — побачимо.

ПЕРЕДПЛАТА ПІВРІЧНО 1·20 ЗОЛ., РІЧНО 2·40 ЗОЛ.

Адреса Редакції і Адміністрації: Львів, вул. Японська 7. II. пов. — Тел. 94-56.

Видає „Мета", Видавнича Кооператива з відповідальністю уділами у Львові.

Редагує Колегія.

Відповідальний редактор: Петро Козіцький

Друкарня „Бібльос", Львів, Японська 7. Тел.. 14-78.

ЛЬВІВСЬКА БІБЛІОТЕКА АН УРСР № Ж 3773 П

255

130
3773

БІБЛІОТЕКА
НАУКОВОГО ТОВ. ІМ. ШЕВЧЕНКА
у Львові.
IV
НС-17182
1933-1-24

Христос-Наш